Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2023

A HAPPY NEW YEAR! ראש השנה נומער לשנה טובה תכתבו!

BIALYSTOKER STIMME

ביאַליסטאָקער שטימע

אָפּיציעלער אָרגאַן פון דער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַנשאַפט אין אַמעריקע

נומער 321 ■ ראש השנה, תשל"ח — ניו־יאָרק, סעפטעמבער, 1977 ■ 57־טער יאָרגאַנג

אינהאַלט:

א באַזוך בײַ די לאַנדסלייט אין ישראל וועגן „ספר ביאַליסטאָק" ..... איסאק ריבאַלאָווסקי 1
ביאַליסטאָקער צענטער „פאַרברענט מאַרטירדום" און אינסטאַלירט נײַע אָפיסערס 4
דעלעגאַציע פון ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין ישראל אויפגענומען פון פּרעז. קאַציר 6
$125,000 ישראל באַנדס פאַרקויפט, בײַ באַנקעט אין כבוד פון ארטור און עטל טאַרלאָ 7
די אידישע ביאַליסטאָק און די 20ער יאָרן ..... אשר שטשוטשינסקי 8
יוסף און יהודית בערמאַן שענקען א בילדינג פאַרן העברעאישן
אוניווערסיטעט אין ירושלים ..... אברהם שייקעוויטש (תל אביב) 10
דער ביאַליסטאָקער צענטער מאַכט גרויסע באַמיאונגען באַפרייַען בנימין ליאַך 12
אונזער היים־שטאָט ביאַליסטאָק ..... ישראל באַבקעס (מאַנטעווידעא) 14
וועמען עס איז געווארן פינצטער אין ניו יאָרק ..... ראיע זאק 16
25 יאָר גראַדנער קלוב אין ניו יאָרק ..... יעקב וואַליקאָוו 17
חשובע געסט באַזוכן ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק 19
בײַ אונזערע לאַנדסלייט אין ארגענטינע ..... בן־ציון ברוקער (בוענאס איירעס) 22
אונזערע אינסטיטוציע 23
אינסטאַלירונג פון דער נייער פרעזידענטין פון דער ביאַליסטאָקער לעדיס אָקזיליערי 24
אונזערע פּאַרלופטן 25

English Section

Message from our new President, *Sam Solasz* 1
From the Desk of our Executive Director — *Ethel Ingberg* 2
Blackout 1977 — *Rabbi Lowell S. Kronick* 3
President Katzir Receives Bialystoker Delegation 4
Israel Bond Brunch Honoring Arthur and Ethel Tarlowe
Raises $125,000 in Bonds 5
"Burning of the Mortgage" and Installation of Officers 6
Bialystoker Ladies Auxiliary — *Rose Finkelstein, President* 9
Latest Developments in the Case of Benjamin Lach —
Rabbi Lowell S. Kronick 10
Our Institution 14
Happy Events 16

אַרויסגעגעבן פון ביאַליסטאָקער צענטער, 228 איסט בראָדוויי, ניו יאָרק
דוד סאַהן ע"ה, גרינדער
רעדאַקציע־קאָלעגיום: לואים פילווער, איסאק ריבאַלאָווסקי, עטעל אינגבערג און הרב שמואל א. קראַנק
Published by the Bialystoker Center, 228 East Broadway, New York City
Editorial Committee: Louis Silver, Izaak Rybal, Ethel Ingberg and Rabbi Lowell S. Kronick

BIALYSTOKER CENTER, HOME AND INFIRMARY FOR THE AGED

228 East Broadway, New York, N.Y. 10002—Tel. 475-7755

Shanah Tovah! ***A Happy & Prosperous New Year!***

Dear Friends:

Come one, come all to celebrate our 46th Anniversary

at

AVERY FISHER HALL OF LINCOLN CENTER

SUNDAY, OCTOBER 9, 1977, 2 P.M.

For Our Biggest Star Studded Show

"HOLIDAY IN NEW YORK"

Arranged by Ada M. Einhorn

STARRING

★ *The vivacious international singing star, The "Hello Peoples" Girl*

ALIZA KASHI

★ *America's favorite King of Comedy and Emcee of this Show*

MORTY GUNTY

★ *One of the greatest voices of the Century*

NORMAN ATKINS

★ *A brilliant and dynamic violinist*

SASCHA TORMAS

★ *A FULL ORCHESTRA WILL ACCOMPANY THE ARTISTS*

LINCOLN CENTER IS ACCESSIBLE BY IRT 7th AVENUE SUBWAY, 66th STREET STATION.
—THERE ARE PARKING FACILITIES IN THE CENTER—

ENCLOSED YOU WILL FIND TICKET(S).
WE ASSURE YOU OF A MOST ENJOYABLE AFTERNOON.

ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל

228 איסט בראָדוועי, ניו־יאָרק, נ. י. — טעל. 475-7755

אַ כתיבה וחתימה טובה ! **אַ געבענטשט יאָר !**

חשוב׳ע לאַנדסלייט און פריינט !

קומט פייערן אונדזער 46סטן יובילעאום אין

אייווערי פישער האַל פון לינקאָלן סענטער

זונטאָג, דעם 9טען אָקטאָבער, 1977, 2 אַזייגער בייטאָג

ביי אַן אויסערגעווינלעכע און אינהאַלטסרייכע פּאַרשטעלונג

„אַ יום־טוב אין ניו־יאָרק"

אַראַנזשירט פון עידאַ מ. איינהאָרן

מיט דער באַטייליקונג פון די פּאָלגענדע אַרטיסטן :

★ די באַגאַבטע אינטערנאַציאָנאַלע זינגערין,
די „העלאָ פיפּלס גוירל", עליזה קאַשי

★ דער אידיש־אַמעריקאַנער קאָמיקער
און אָנפירער פון דער פּראָגראַם מאָרטי גאָנטי

★ איינע פון די בעסטע שטימען פון דער צייט נאָרמאַן עטקינס

★ אַ בריליאַנטענער און דינאַמישער וואַיאָלין־שפּילער
סאַשאַ טאָרמאַס

★ אַ פולער אָרקעסטער וועט אַקאָמפּאַנירן די אַרטיסטן

צום לינקאָלן סענטער קאָן מען צופאָרן מיטן סאָבוועי „אַי אַר טי" בראָדוועי דעם עוועניו ליין
צו דער 66טער גאַס. אין סענטער איז דאָ אַ גרויסער פּאַרקינג־גאַראַזש.

איינגעשלאָסן מיטן בריוו שיקן מיר אייך טיקעטס. און — מיר בעטן אייך
קומען צו דער פאַרשטעלונג און דאָס אויסנוצן פאַר אייער פאַרגעניגן.

ביאַליסטאָקער שטימע

אפיציעלער אָרגאַן פון דער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַנשאַפט אין אַמעריקע

נומער 321 ■ ערב ראש השנה, תשל"ח — ניו־יאָרק: סעפטעמבער 1977 ■ 57־טער יאָרגאַנג

א באַזוך ביי די לאַנדסלייט אין ישראל וועגן „ספר ביאַליסטאָק"

פון איסאק ריבאלאווסקי

געשריבן־סעקרעטאר פון ביאַליסטאָקער צענטער, הייס פאר עלטערע מענטשן און שפיטאל

איך וויל פון אַנהויב דערמאָנען, אַז נאָך ביי דעם ערשטן וועלט־צוזאַמענפאָר פון ביאַליסטאָקער אידן, וואָס איז אין יאָר 1970 פאָרגעקומען אין מדינת ישראל, האָבן מיר אַלע דאַמאָלט אונטערגענומען צו פאַרווירקלעכן א הייליקן ציל. מיר האָבן נעמלעך באַשלאָסן אַרויסצוגעבן א גרויסן און ווירדיקן „ספר ביאַליסטאָק", וואָס זאָל אין זיך אַרייננעמען די דערהויבענע געשיכטע פון די אידן אין ביאַליסטאָק אויף אַלע געביטן, ווי אויך וועגן דעם גרויזאַמען חורבן און וויידערשטאַנד ביי די נאַצים. ליידער, איז דאָס נאָך נישט דערגרייכט געוואָרן. אין פאַרלויף פון די פאַרגאַנגענע זיבן יאָר, פון זינט דער באַשלוס איז אָנגענומען געוואָרן, האָבן מיר אָבער כסדר זיך פאַרנומען מיט דעם וויכטיקן ענין. דאָס איז אָנגעגאַנגען אין פערזענלעכע שמועסן און דורך בריוו, צווישן אונדז מיט די לאַנדסלייט אין ישראל, און אויך אין אַנדערע לענדער. איצט, קענען מיר מיט צופרידנהייט פעסטשטעלן, אַז דאָס צוגרייטן און אַרויסגעבן דעם מאָנומענטאַלן „ספר ביאַליסטאָק" איז אויף א גוטן וועג.

נאָך א לענגערן בריוו־אויסטויש, צווישן דער פירערשאַפט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער און ניו יאָרק און די פירער פון דער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַנשאַפט אין מדינת ישראל וועגן אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק", איז אויף א זיצונג פון באַארד אוו גאַווערנאָרס פון אונדזער ביאַליסטאָקער צענטער דאָ, וואָס איז פאָרגעקומען אין יוני היינטיקעס יאָר, באַשלאָסן געוואָרן, אַז איך זאָל אַפפליען קיין ישראל, כדי דאָרט אויפצונעמען דעם גאַנצן ענין מיט אונדזערע לאַנדסלייט. דער דאָזיקער באַשלוס פון באַארד אוו גאַווערנאָרס פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאר עלטערע מענטשן און שפיטאָל איז אויך געווען אין פאַרבינדונג מיט דעם וואָס אונדזער חשובער לאַנדסמאַן מאָקס ראָטנער, פון קליוולאַנד, וועט אין דער זעלבער צייט אויך זיין אין ישראל. ווי באַקאַנט, איז פרייַנד ראָטנער א גרויסער און פראָמינענטער אינדוסטריעלער, ער איז אויך אַן ענערגישן אופן אקטיוו אין פאַרשידענע וואוילטעטיקע און געזעלשאַפטלעכע ארגאַניזאַציעס און ער איז אויך פרעזידענט פון דער „אמעריקען־איזראַעלי טשעמבערס אוו קאָמערס". פאר דעם צוועק, פאָרט ער אויך אויף אפטע באזוכן קיין מדינת ישראל. עס דאַרף דערמאָנט ווערן, אַז כאָטש מאָקס ראָטנער איז שוין אין אמעריקע פון זינט דעם יאָר 1921, וועגן ער איז געקומען אהערצו אלס יונגער בחור מיט זיין משפחה, איז ער דאָך אויף אַן ענגן און טרייַען אופן פאַרבונדן מיט דעם גרויסן יחוס פון דער אמאָליקער אידישער ביאַליסטאָק. לעצטנס, וויזיט מאָקס ראָטנער אויך אַרויס א זייער גרויסן אינטערעס צו העלפן אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק".

מאָקס ראָטנער רעדט ביי דער פאַרזאַמלונג אין תל אביב וועגן „ספר ביאַליסטאָק". עס זיצן צבי קלעמענטינאָווסקי און זלמן ירושלמי.

ביי דער זעלבער פארזאמלונג. האָט איסאק ריבאלאווסקי (אין מיטן) פארעשטעלט דזשערי מינק וועלכער האט איבערגעגעבן די לאַגע וועגן די קליינע צאָל איבערגעבליבענע אידן אין ביאליסטאָק.

Digitized by Project Zikaron
Touro University-NY Libraries
www.zikaron.tourolib.org
2023

ביי מיין אָנקומען קיין מדינת ישראל, אין מיטן פון דעם פאַרגאַנגענעם חודש יוני, איז מיין ערשטער צוזאַמענטרעף דאָרט געווען מיט דער פירערשאַפט פון דער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַנשאַפט אין תל־אביב. פאַרזיצער פון דעם צוזאַמענקונפט איז געווען צבי קלעמענטינאָווסקי. ער האָט באַריכטעט ווי עס האָלט איצט מיט די צוגרייטונגען אַרויסצוגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק". ביי דעם מיטינג איז פאַרגעקומען אַ לעבהאַפטער שמועס וועגן דעם ווי אַזוי, עס דאַרף צוגעגרייט און אַרויסגעגעבן ווערן דער גרויסער ספר. איך האָב ביי דעם מיטינג פאַרגעלייענט אַן אויספירלעכן פּראָיעקט וועגן אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק" וואָס איך האָב מיט זיך געבראַכט פון ניו יאָרק. דער דאָזיקער פּראָיעקט איז אויסגעאַרבעט און באַשטעטיקט געוואָרן ביי אַ מיטינג פון דער באַארד אָוו גאָווערנאָרס פון ביאַליסטאָקער צענטער, פאַר מיין אָפּפאָרן פון ניו יאָרק קיין מדינת ישראל. אין מיין ספּעציעלן פּראָיעקט זיינען אָנגעוויזן געוואָרן געניע פונקטן און איינצעלהייטן ווי אַזוי אַרויסצוגעבן דעם ווירדיקן ספר, כדי דאָס זאָל אויך האָבן אַ געהעריקן אָפּקלאַנג און אינטערעס ביי די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין דער וועלט, ווי אויך אינם אידישן לעבן בכלל. איך האָב דערבי אָנגעוויזן, אַז לייַדער זיינען די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט הינטערשטעליק לגבי אָנדערע לאַנדסמאַנשאַפטן, ביים פאַראייביקן די אַלטע היים, די גרויסע אויפטוען פון דאָרטיקע אידן אין פאַרלויף פון הונדערטער יאָרן, ווי אויך דעם חורבן און ווידערשטאַנד ביי די נאַציס. איך האָב דערבי דערמאָנט און געפונען, אַז עס דאַרפן געמאַכט ווערן אַלע נויטיקע אָנשטרענגונגען, כדי דעם ספר אַרויסצוגעבן וואָס גיכער.

נאָך מיין אַרויסטריט ביי דעם צוזאַמענקונפט, איז פאַרגעקומען אַן אַלזייטיקע דעבאַטע וועגן דעם וויכטיקן ענין. צום סוף איז באַשלאָסן געוואָרן, אַז דער „ספר ביאַליסטאָק" זאָל אַרויסגעגעבן ווערן איין באַנד אין אידיש און ענגליש צוזאַמען, און אַן אָנדער באַנד אין העברעאיש. דאָס איז נויטיק דערפאַר, איז אָנגעוויזן געוואָרן, ווייל אַרויסצוגעבן איין באַנד אין אַלע דריי שפראַכן, וועט זיין צו גרויס. עס איז אויך צוגעגעבן געוואָרן, אַז עס איז וויכטיק אַז דער „ספר ביאַליסטאָק" זאָל אַרויסגעגעבן ווערן אין די דריי שפראַכן — אידיש, העברעאיש און ענגליש — כדי דאָס זאָל קאָנען גאַלייענט ווערן סיי פון דעם עלטערן דור ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, סיי אויך פון די נייַע דורות אין אַמעריקע, מדינת ישראל און אין אָנדערע ערטער.

אין עטלעכע טעג שפּעטער, האָב איך ווידער געהאַט אַ וויכטיקן צוזאַמענקונפט מיט דער קאָמיטע פאַר „ספר ביאַליסטאָק", וואָס איז אין מדינת ישראל. דער דאָזיקער צוזאַמענקונפט איז פאַרגעקומען אין דעם הילטאָן האָטעל אין ירושלים, וואו עס איז דאָמאָלט איינגעשטאָנען פריינט מאָקס ראָטנער, וועלכער איז (ווי שוין אָנגעוויזן) זייער פאַראינטערעסירט אַז דער „ספר

דער „ספר ביאַליסטאָק" קאָמיטעט ביי אַ זיצונג מיט מאָקס ראָטנער אין הילטן האָטעל אין ירושלים. עס זיצן (ר.צו ל.) דר. ח. מרחביה, פרוי קלעמענטינאָווסקי און מאָקס ראָטנער. עס שטייען פון (ר. צו ל.) לייזער סוכאָוואָלסקי, משה עינת, עקיבא פאַט, צבי קלעמענטינאָווסקי.

ביאַליסטאָק" זאָל דערשינען וואָס פריער. די מיטגלידער פון דער אָנווענדער קאָמיטע ביי דעם וויכטיקן צוזאַמענקונפט, איז באַשטאָנען פון אונדזערע חשובע פירנדע לאַנדסלייט אין ישראל: צבי קלעמענטינאָווסקי, וועלכער איז דער פאַרזיצער פון קאָמיטעט, זלמן ירושלמי, משה עינת, לאַיער פון קרית ביאַליסטאָק, ע. פּאַט, לייזער סוכאָוואָלסקי און דר. ח. מרחביה, דער רעדאַקטאָר פון „ספר ביאַליסטאָק". ביי דעם צוזאַמענקונפט האָבן מיר ווידער אַרומגערעדט געניע אַלע פּרטים וועגן צוגרייטן און אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק". מאָקס ראָטנער האָט אַרויסגעבראַכט דערביי פאַרשידענע וויכטיקע אָנווייזונגען ווי אַזוי דער ספר זאָל אַרויסגעגעבן ווערן. פריינט ראָטנער האָט אויך געמאַכט אַ רירנדער וועגדונג, אַז אין דעם ספר זאָלן אַריינגענומען ווערן וואָס מער בילדער פון דעם אַמאָליקן אידישן לעבן אין דעם באַרימטן פאַרצווייגטן ישוב, ביאַליסטאָק, כדי אַזוי אַרום ווידעראַמאָל אויפצולעבן וואָס איז אויף אַזאַ גרויזאַמען אופן פאַרניכטעט געוואָרן פון די נאַצישע רוצחים. פריינט ראָטנער האָט אויך אויסגעדריקט צופרידנהייט פון דעם, וואָס דער ספר וועט זיין איין באַנד אין אידיש און ענגליש, און אַן אָנדער באַנד אין העברעאיש. מאָקס ראָטנער האָט דערביי אויך צוגעזאָגט אַ גרעסערע סומע געלט, אָלס זיין פּערזענלעכע ביישטערונג ביים העלפן אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק".

ביי דעם צוזאַמענקונפט האָב איך אויסגעדרוקט מיין צופרידנהייט פון דעם, אַז ענדלעך איז געקומען צו אַ פאַרשטענדעניש און עס איז באַשטעטיקט געוואָרן מיין פּראָיעקט,

אָלגעמיינער בילד פון דעם עולם ביי דעם צוזאַמענטרעף אין דוד סאָהן אוידיטאָריום אין תל אביב וועגן „ספר ביאַליסטאָק".

וועגן אַרויסגעבן דעם גרויסן „ספר ביאַליסטאָק". איך האָב דערביי צוגעזאָגט אַז מיר, די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין אַמעריקע, וועלן טאָן אַלץ, כדי צו העלפן אין אַ היבשער מאָס אַרויסצוגעבן דעם ספר. מיר וועלן באַזונדערס האָבן אַ מעגלעכקייט דאָס צו טאָן, האָב איך אַנגעוויזן, אַ דאַנק דעם וואָרעמען אָפרוף פון אונדזער חשובן לאַנדסמאַן, דעם פראָמינענטן מאָקס ראָטנער. דאָס וועט אויך דערמעגלעכט ווערן, האָב איך צוגעגעבן, אַ דאַנק דעם גוטן אָפרוף און ביז איצטיקע — ווי אויך ווייטערדיקע — ביישטייערונגען, פון אונדזערע לאַנדסלייט און פריינט אין ניו יאָרק, ווי אויך איבער אַמעריקע בכלל. עס דאַרף אַנגעוויזן ווערן, אַז דאָס רעאַליזירן דעם גאַנצן פּראָיעקט פון אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק", איז פאָרבונדן מיט אַ זייער גרויסע סומע געלט. איך וויל דאָ, אגב, דערמאָנען אַז איידער איך בין אָפּגעפלויגן קיין מדינת ישראל, האָב איך געערעדט טעלעפאָניש מיט אונדזערע לאַנדסלייט דוד לובין און דוד העין, פרעזידענט און טרעזשורער פון „קרית ביאַליסטאָק פאונדעישאַן", וועלכע וואוינען אין פלאָרידע. אויך די פריינט לובין און העין האָבן דערקלערט, אז אויב דער „ספר ביאַליסטאָק" וועט צוגעגרייט און אַרויסגעגעבן ווערן לויט דעם אויסגעארבעטן פּראָיעקט, וואָס איך האָב זיי צוגעשיקט, וועלן זיי דאָס שטיצן מיט אַ גרעסערער סומע.

ביי דעם וויכטיקן צוזאַמענקונפט אין הילטאָן האָטעל אין ירושלים, אין די צימערן וואו עס איז אַיינגעשטאַנען מאָקס ראָטנער, האָב איך אויך אויסגעדריקט גרויס צופרידנהייט, אין מיין נאָמען און אין נאָמען פון אַלעמען, מיט דעם וואָס דר. ח. מרחביה האָט אַנגענומען די גרויסע פּראָפעסיאָנעלטעכע אויפגאָבע צו זיין הויפט־רעדאַקטאָר פון דעם „ספר ביאַליסטאָק". עס איז פאָר אונדז אַ שטאָלץ, האָב איך אַנגעוויזן, אז אַזאַ געלערנטער וועט צוגרייטן און אונטער זיין אויפזיכט וועט זיין דאָס אַרויסגעבן די גרויסע און וויכטיקע היסטאָרישע אויסגאָבע. דר. מרחביה איז אַ געבוירענער אין ביאַליסטאָק, וואו ער האָט געלערנט און גראַדואירט פון דער דאָרטיקער העברעאישער גימנאַזיע. ער איז אַ מחבר פון וויכטיקע ביכער, וואָס זיינען דערשינען אין ישראל.

זייענדיק אין מדינת ישראל איצט, האָב איך דאָרט געהאָט אויך פאָרשידענע צוזאַמענקונפטן מיט ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט. אומעטום האָב איך געפילט דעם גרויסן אינטערעס, וואָס אַלע ווייזן אַרויס צו דעם פּראָיעקט פון אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק".

דעם לעצטן טאָג פאָר מיין אָפּפליען פון מדינת ישראל צוריק קיין ניו יאָרק, איז אין דעם גרויסן דוד סאָהן־אוידיטאָריום אין דער גימנאַזיע אין תל־אביב, פאָרגעקומען אַ געזעגענונגס־פאָרזאַמלונג לכבוד מיר און מאָקס ראָטנער. ביי דער פאָרזאַמלונג, וואו דער טשערמאַן איז געווען צבי קלעמענטינאָווסקי, זיינען אָנווענד געווען עטלעכע הונדערט ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט. דער עולם האָט מיט גרויס אינטערעס אויסגעהערט די באַריכטן וועגן די צוגרייטונגען פון אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק". עס האָבן געערעדט, באַריכטעט און באַגריסט: איך, מאָקס ראָטנער, פּסח בורשטיין, זלמן ירושלמי, ישראל בעקער, משה עינת, זלמן קאַלעשניקאָוו, ב. לוריע, אברהם שייקעוויטש, לייבל עפּראָן, א. ליס און אַנדערע. די פאָרזאַמלטע האָבן אויסגעדריקט גרויס צופרידנהייט פון דעם געמיינזאַמען באַשלוס, וואָס וועט איצט פירן ענדלעך אַרויסצוגעבן דעם ווירדיקן „ספר ביאַליסטאָק". ביי דער איינדרוקספולער פאָרזאַמלונג איז אויך אַרויסגעטראָטן דער חשובער ביאַליסטאָקער אינדוסטריעלער און פילאַנטראָפּ, דזשערי מינק, פון ניו יאָרק. ער ווייזט שטענדיק אַרויס אַ גרויסן אינטערעס צו די אָקטיוויטעטן פון די ביאַליסטאָקער. פריינט מינק האָט ביי דער פאָרזאַמלונג באַריכטעט וועגן זיין באַזוך אין ביאַליסטאָק, מיט אַ קורצער צייט צוריק, וואו ער האָט באַגעגנט די לעצטע עטלעכע אידן וואָס וואוינען דאָרטן.

צוריקקומענדיק קיין ניו יאָרק, האָב איך אויסגעדריקט מיין צופרידנקייט מיט דעם וואָס ענדלעך האָבן מיר, מיט געהעריקער געמיינזאַמער פאָרשטענדעניש, דערגרייכט דאָס צו וואָס מיר האָבן די גאַנצע צייט געשטרעבט. דאָס מיינט, צוגרייטן און אַרויסגעבן דעם גרויסן „ספר ביאַליסטאָק" וואָס וועט פאָראייביקן הונדערטער יאָרן אידיש לעבן אין אונדזער אַלעמענס געוועזענער היים־שטאָט, ווי אויך דער אומקום און ווידערשטאַנד אין צייט פון גרויזאַמען היטלעריזם. איצט, כדי דאָס וואָס גיכער צו פאַרווירקלעכן, זיינען נויטיק אויך געהעריקע פינאַנציעלע מיטלען. איך האָף און גלויב, אַז אונדזערע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, אין אַמעריקע און אין דער גאַנצער וועלט, וועלן אויך דאָסמאָל — אַזוי ווי דאָס איז ביי פאָרשידענע אַנדערע געלעגנהייטן — אַרויסווייזן זייער וואָרעמען אָפרוף. מיר וועלן זיך טאָקע צו אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט, דורך דעם וועג, צוצושיקן וואָס גיכער געהעריקע ביישטייערונגען, כדי מען זאָל קאָנען וואָס גיכער אַרויסגעבן דעם גרויסן ספר.

לאָמיר געדענקן, אַז דאָס אַרויסגעבן דעם מאָנומענטאַלן „ספר ביאַליסטאָק" איז אַ גרויסער חוב לגבי הונדערטער יאָרן אידיש לעבן אין ביאַליסטאָק, וואָס האָט אַריינגעשריבן אַ וואונדערלעבן קאַפּיטל אין דער געשיכטע פון דעם מזרח־אייראָפּאישן אידנטום. דאָס איז אויך אַ הייליקער חוב צו די אומגעברַאכטע קדושים און מאַרטירער, וואָס מיר מוזן איצט דערפילן. מיר, דער לעצטער דור פאַרבליבענע אידן פון ביאַליסטאָק, דאַרפן וואָס גיכער אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק" אויך דערפאַר, ווייל אויב מיר וועלן דאָס ניט טאָן איצט, אין אונדזער צייט, וועט שוין קיינער נאָך אונדז דאָס ניט טאָן.

באַגעגענישן אין מדינת ישראל

זייענדיק איצט ווידער אויף מיין באַזוך אין מדינת ישראל, האָב איך דאָרט געהאָט אַ צאָל באַגעגענישן מיט ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט, אויסער ביים דורכפירן מיין וויכטיקער שליחות וועגן דעם „ספר ביאַליסטאָק". מיר האָבן פאָרבראַכט אויף אַ וואָכעמען היימישן אופן, ווי דאָס איז שטענדיק דער שטייגער בעת מיינעם אַ באַזוך אין דער אידישער מדינה. ביי די מערסטע אַזעלכע באַגעגענישן, בין איך אויך געווען איינגעלאָדן אין די הייזער פון אַזעלכע לאַנדסלייט און פריינט, מיר האָבן פאָרבראַכט אין אַ וואָרעמער סביבה, געשמועסט און אויפגעלעבט עפּיזאָדן פון אַמאָליקן אידישן לעבן אין ביאַליסטאָק, ווי אויך געערעדט וועגן אונדזערע איצטיקע טעטיקייטן און אויפגאָבן. אומעטום האָב איך אויך געהערט צופרידענער איינשטימיקייט מיט דעם צוגרייטן און אַרויסגעבן דעם היסטאָרישן „ספר ביאַליסטאָק", וואָס מיר הויבן איצט אָן דורכצופירן.

צווישן די לאַנדסלייט און פריינט מיט וועמען איך האָב זיך באַגעגנט, צוזאַמען מיט זייערע פרויען, זיינען געווען: אברהם שייקעוויטש, ישראל בעקער, אברהם ליס, זלמן קאַלעשניקאָוו, לייבל עפּראָן, בנימין באַביקער, יצחק יודקעס, דר. ציטראָן, דר. קנישינסקי און אַנדערע. איך באַדאַנק זיי אַלעמען דורך דעם וועג, פאָר דער פריינטשאַפט און וואַרעמע אויפנאַמעס וואָס זיי האָבן צו מיר אַרויסגעוויזן ביי די באַגעגנישן מיט זיי און ביי די צוזאַמענ־קונפטן אין זייערע הייזער. אַ באַזונדערן דאַנק צו פריינט אברהם שייקעוויטש, וועלכער האָט מיך אָפּגעוואָרט צוזאַמען מיט גאָרבער אויפן לופט־פעלד ביים אָנקומען אין תל־אביב, און פאָר זיין אויך שפּעטער מיר פיל באַהילפיק זיין בעת מיין זיין אין ישראל, ביים דורכפירן מיין וויכטיקער שליחות פאָרן „ספר ביאַליסטאָק".

ביאַליסטאָקער צענטער „פאַרברענט מאָרטגעדזש״ און אינסטאָלירט נייע אָפיסערס

זונטיק, דעם 15טן מאי 1977, איז אין ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק פאָרגעקומען אַ זעלטענע היסטאָרישע פייערונג. ביי דעם אימפּאָזאַנטן צוזאַמענקונפט, אין וועלכן עס האָט זיך באַטייליקט אַ גרויסער עולם, איז דורכגעפירט געוואָרן אַ צערעמאָניע פון „פאַרברענען דעם מאָרטגעדזש״ פון דער דערבייאיקער געבויידע פון אונדזער צענטער, וואָס איז אויף 232־236 איסט בראָדוויי. אַ דאַנק די דערפאָלגרייכע פאַרהאַנדלונגען פון די אָנפירער פון ביאַליסטאָקער צענטער איז דער חוב אויף דער געבויידע פיל פאַרקלענערט געוואָרן, ביז 150 טויזנט דאָלאָר, וואָס איז צום סוף אויך אויסגעצאָלט געוואָרן. דאָס מיינט, אַז אויף דער געבויידע איז מער ניט פאָראַן קיין שום מאָרטגעדזש. ביי דער זעלבער פייערונג זיינען אויך אינסטאָלירט געוואָרן די נייַ־דערווייַלטע אָפיסערס פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל, מיט סעם סאָלאָזש אָלס נייער פרעזידענט, פון אונדזער גרויסער און פאָפולערער אידישער פאָלקס־אינסטיטוציע.

צווישן דעם פאַרזאַמלטן עולם ביי דער פייערונג זיינען געווען ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט מיט זייערע פאָמיליעס, די אָנפירערס און אַקטיוויסט טוערס פון דער אינסטיטוציע, מיטגלידער און פריינט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער. דער זאָל איז געווען פול געפאָקט, דער עולם האָט פאַרבראַכט אין אַ זייער וואַרעמער היימישער אַטמאָספער, ביי אַ פולן געשמאַקן מאָלצייט. די פאַרזאַמלטע זיינען אין וואַרעמע ווערטער באַגריסט געוואָרן פון מרס. עטל אינגבערג, עקזעקוטיוו־דירעקטאָר פון ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. זי האָט נאָכדעם פאָרגעשטעלט אָלס טשערמאַן פון דער פייערונג דזשאָזש פיליפ נאָוויק, וועלכער איז פאַר פיל יאָרן געווען דער לאָיער פון ביאַליסטאָקער צענטער און ער האָט דורכגעפירט אָלע לעגאָלע פאָרמאָליטעטן פאַר דער אינסטיטוציע.

דער עקטינג פרעזידענט רובין בינדלער, און וויצע־פרעזידענט סעם סאָלאָזש, האָבן דורגעפירט די צערעמאָניע פון „פאַרברענען דעם מאָרטגעדזש״. זיי האָבן טאָקע אָנגעצינדן און פאַרברענט צוויי מאָרטגעדזש דאָקומענטן. די פריינט בינדלער און סאָלאָזש האָבן, אַ דאַנק זייערע באַמיאונגען און טריישאַפט, געהאָלפן דערפירן צום ליקווידירן דעם מאָרטגעדזש. בייַדע זיינען ביי דער צערעמאָניע געווען אָרומגערינגלט פון די נייַ־דערווייַלטע אָפיסערס פאַר 78־1977, וועלכע זיינען שפעטער ביי דער פייערונג אינסטאָלירט געוואָרן, און וואָס האָבן אויך פיל בייגעטראָגן צו דער דערגרייכונג ביים אָפצאָלן און ליקווידירן דעם חוב פאַר דער געבויידע. עס דאָרף דערמאָנט ווערן, אַז פונקט מיט דרייסיק יאָר צוריק, אין 1947, איז אַן ענלעכע פייערונג פון „פאַרברענען דעם מאָרטגעדזש״ דורכגעפירט געוואָרן, וואָס האָט דאָמאָלט ליקווידירט דעם חוב אויף דער געבויידע פון ביאַליסטאָקער צענטער, וואָס איז אויף 228 איסט בראָדוויי.

נאָכן פיינעם מאָלצייט, איז דער פאָרזאַמלטער עולם אויך באַגריסט געוואָרן פון איסאַק ריבאָלאָווסקי, גענעראַל סעקרעטאַר פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. ער האָט אָנגעוויזן, אַז דאָס אָפצאָלן דעם גאַנצן חוב כדי צו קענען „פאַרברענען דעם מאָרטגעדזש״ האָט אויסגעלייַדיקט דעם בילדינג־פאָנד, וועמנס פאָנדן זיינען נויטיק צו באַנוצן פאַר ווייטערדיקער אָנטוויקלונג, אויפהאָלטונג און אויסברייטערן דעם ביאַליסטאָקער צענטער און די היים פאַר עלטערע מענטשן. פריינט ריבאָלאָווסקי האָט צום סוף פון זיין קורצער איינדרוקספולער רעדע גענאַכט אַן ענערגישן אָפיל, אויף וואָס דער פאָזאַמלטער עולם האָט זיך אָפגערופן מיט גרויס וואַרעמקייט און מיט געהעריקע ביישטייערונגען.

נאָכדעם האָט ראַבאַי שמואל ס. קראָניק, גייסטיקער פירער פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, אינסטאָלירט דעם נייעס פרעזידענט סעם סאָלאָזש. ראַבאַי קראָניק האָט דערביי אין רירנדע ווערטער דערמאָנט וועגן די שווערע איבערלעבענישן פון סעם סאָלאָזש ביי די נאַציס, און ווי אַזוי ער איז געראָטעוועט געוואָרן פון אומקום ממש דורך ניסים. נישט געקוקט אויף דעם אַלעס, האָט ראַבאַי קראָניק צוגעגעבן, האָט סעם סאָלאָזש אויפגעבויט אַ נייע צופרידענע היים מיט אַ פיינער פאָמיליע. ער איז אויך אַ טרייער

אַרטור טאַרלאָ (שטייט פון אויבן) אינסטאָלירט: (פון ר. צו ל.) איסאַק ריבאָלאָווסקי, הערשל טאַלין, עטל אינגבערג, פילפ נאָוויק, הערי פיינבערג, הרב שמואל קראָניק.

סעם טשודין (פון אויבן) שווערט איין: דיינה מעדוועדעוו, היימאן מען, אַרטור טאַרלאָ, אַרטשי ליון, יוסף וואַריק, דזשין גליס, מאָריס מאַלאַזאָווסקי, טשאַרלס שוועגער.

רובין בינדלער און סעם סאָלאָזש פֿאַרבראַנען דעם מאָרטגעדזש אין אָנווועזנהייט פון די ניי־אינסטאָלירטע באַאמטע.

פירער און ברייטהאַרציקער שטיצער פון דער ביאַליסטאָקער אינסטיטוציע. אין זיין קורצן איינדרוקספולן ענטפער, האָט סעם סאָלאָזש אויסגעדריקט דאַנק צו דער באַארד אָוו דירעקטאָרס פֿאַר דערווייַלן אים אַלס פּרעזידענט פון דער גרויסער און גוט־באַקאַנטער ביאַליסטאָקער אינסטיטוציע. עס איז פֿאַר אים אַ גרויסער כבוד, האָט מר. סאָלאָזש געזאָגט, צו פֿאַרנעמען אָזאַ הויכן און ב'כבוד'איקן אמט. ער האָט צוגעזאָגט צו טוען אַלץ וואָס וועט זיין אין זיינע מעגלעכקייטן, כדי צו העלפן פֿאַרשטאַרקן און אויסברייטערן די טעטיקייטן פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פֿאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל.

דזשאָזש פיליפּ נאָוויק האָט אינסטאַלירט רובין בינדלער, אַלס ערן־פּרעזידענט. ער האָט דערביי געשילדערט די טרייַע אַרבעט פון מר. בינדלער פֿאַר דער אינסטיטוציע, אין פֿאַרלויף פון אַ האַלבן יאָרהונדערט. פּריינט בינדלער האָט געענטפֿערט אין וואָרעמע ווערטער און אויסגעדריקט די האָפֿענונג, אַז די אינסטיטוציע וועט וויַטער פירן וויכטיקע אַקטיוויטעטן, און דאָס וועט ברענגען גרויסע רעזולטאַטן און שטאַלץ פֿאַר אַלע ביאַליסטאָקער און פּריינט. נאָכדעם האָט אַרטור טאַרלאָוו אינסטאַלירט די פֿאַלגענדע נייַע באַאמטע:

פיליפּ נאָוויק, ערן־פֿאַרזיצער פון באַארד אָוו דירעקטאָרס: אשר שטשוטשינסקי, קאַסירער: הערשל טאַלין, טשערמאַן פון באַארד אָוו גאָווערנאָרס: הערי פּיינבערג, טשערמאַן פון באַארד אָוו דירעקטאָרס: מרס. עטל אינגבערג, עקזעקוטיוו־דירעקטאָר: איסאַק ריבאַל־ריבאַלאָווסקי, געשעפֿט־פֿירער: מרס. שמואל ס. קראַניק, טשעפֿלעין. דזשעק בערגער און הערשל מאַראָן, זיינען אינסטאַלירט געוואָרן, אין זייער אָפּוועזנהייט, אַלס וויצע־טשערמאַן פון באַארד אָוו גאָווערנאָרס און אַלס וויצע־טשערמאַן פון באַארד אָוו דירעקטאָרס. נאָכדעם האָט סעם טשודין אינסטאַלירט אַרטשי לין, אַלס וויצע־פּרעזידענט; אַרטור טאַרלאָוו, אַלס קאַנטראָלער; היימאן מאַן, רעקאָרדינג־סעקרעטאַר; דזשין גאָליס, דיאַנאַ מעדוועדעוו, מאַריס מאַלאָזאָפסקי, טשאַרלס שוועכער, און יוסף וואָריק אַלס טראַסטיס. אויך ראַיע זאַק און מאיר זאַקהיים זיינען אינסטאַלירט געוואָרן, אין זייער אָפּוועזנהייט, אַלס טראַסטיס. מרס. הילדא סלאָיער, די ביז איצטיקע פּרעזידענטין פון דער ביאַליסטאָקער לעידיס אַקזילערי, האָט צוגעטראָגן אַ טשעק אויף צוויי טויזנט דאָלאָר, אין נאָמען פון דער אַקזילערי, פֿאַר דעם זומער עמוירדזשענסי פֿאָנד.

דער גרויסער פֿאַרזאַמלטער עולם איז זיך פונאַנדערגעגאַנגען אין אַ געהויבענער שטימונג פון דער אינדרוקספולער פייערונג. מען האָט אויסגעדריקט בעסטע וואונטשן צו די נייַע באַאמטע און אַלע טוער פון דער אינסטיטוציע, פֿאַר ווייטערדיקן דערפֿאָלג און פֿאַרצווייגטע אַקטיוויטעטן לטובת דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פֿאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, וואָס האָט זיך איינגעשאפן אַזאַ גוטן נאָמען, אין היגן אַלגעמיינעם אידישן לעבן. דאָס וועט אויך זיין, איז אַנגעוויזן געוואָרן, לטובת ביאַליסטאָקער אומעטום.

אשר שטשוטשינסקי

הערשל מאָראָו

ראַיע זאַק

דזשעק בערגער

די 4 באַאמטע זיינען איינגעשוואָרן געוואָרן אין זייער אָפּוועזנדהייט.

ישראל פרעזידענט אפרים קציר נעמט אויף אַ דעלעגאַציע פון ביאַליסטאָקער פון ישראל וועגן „ספר ביאַליסטאָק". עס שטייען (פון ר. צו ל.): דר. חן מרחביה, אברהם צינאָוויטש, צבי קלעמענטינאָווסקי, פרעז. קציר (ער האַלט אַ נומער פון „ביאַליסטאָקער שטימע" וואָס איז צו אים פרעזענטירט געוואָרן פון דער דעלעגאַציע), זלמן ירושלמי, קאָפל לעוו, מרדכי קרוגליאַק ע"ה, עקיבא פאַט.

דעלעגאַציע פון ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין ישראל אויפגענומען פון פרעזידענט אפרים קציר

אַ טאָג פון גרויסן כבוד און גייסטיקן פאַרגעניגן איז געווען פאַר די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין מדינת ישראל, וועו אַ דעלעגאַציע איז אויפגענומען געוואָרן פון פרעזידענט אפרים קציר. די וואַרעמע אויפנאַמע איז פאַרגעקומען אין הויז פון מלוכה־פרעזידענט, אין ירושלים. אין דער דעלעגאַציע האָבן זיך באַטייליקט: אַדוואָקאַט צבי קלעמענטינאָווסקי, פאָרזיצער פון פאַרבאַנד פון ביאַליאַסטאָקער אין ישראל, זלמן ירושלמי, מרדכי קרוגליאַק און עקיבא פאט. פון „קרית ביאַליסטאָק" זיינען געווען קאָפל לעוו און אברהם צינאָוויטש, ווי אויך דער הויפט־רעדאַקטאָר פון „ספר ביאַליסטאָק" דר. מרחביה. אַלע זיינען אויפגענומען געוואָרן מיט גרויס וואַרעמקייט פון פרעזידענט אפרים קציר.

די דעלעגאַטן האָבן געהאַט אַ גאַר פריינטלעכן שמועס מיטן מלוכה־פרעזידענט פון דער אידישער מדינה, בעת וועלכן עס זיינען אויפגעלעבט געוואָרן אינטערעסאַנטע עפיזאָדן פון דער אַמאַליקער ביאַליסטאָק. עס זיינען אויך אַרויסגעבראַכט געוואָרן וויכטיקע איינצעלהייטן און פאַקטן, וועגן די איצטיקע אַקטיוויטעטן פון די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין מדינת ישראל, אין אַמעריקע און אין אַנדערע ערטער. צווישן די רעדנער זיינען געווען: דר. מרחביה, צבי קלעמענטינאָווסקי, מרדכי קרוגליאק, זלמן ירושלמי, אברהם צינאָוויטש און אַנדערע. פרעזידענט קציר האָט אַלץ אויס־געהערט מיט גרויס אינטערעס און זיך פאַראינטערעסירט מיט די אַקטיוויטעטן פון די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט. די דעלעגאַציע האָט אויך געבעטן ביים מלוכה־פרעזידענט פון ישראל, אַז ער זאָל איבערנעמען דעם פאַטראָנאַט פון דעם גרויסן „ספר ביאַליסטאָק" וואָס ווערט איצט געגרייט, דער פרעזידענט האָט באַווילליקט איבערצונעמען דעם פאַטראָנאַט.

אַלס אויסדרוק פון אַנערקענונג פאַר די נייע גרויסע פלענער פון די ביאַליסטאָקער, האָט פרעזידענט אפרים קציר זיך פאָטאָ־גראָפירט מיט דער דעלעגאַציע, און דערבייַ געהאַלטן אין זיין האָנט אַ נומער פון דער „ביאַליסטאָקער שטימע", וואָס ווערט אַרויסגעגעבן פון דער צענטער אין ניו יאָרק. פרעזידענט קציר האָט אויך צוגעגעבן, אַז זיינען עלטערן האָבן שטענדיק גערייעט די „ביאַליסטאָקער שטימע". דער פרעזידענט האָט געוואונטשן די דעלעגאַציע הצלחה אין די נייע פלענער און אַקטיוויטעטן. רעדנדיק וועגן זיין משפחה און דער אַמאַליקער אידישער ביאַליסטאָק בכלל, ווי אויך די וויכטיקע טעטיקייטן פון ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, האָט פרעזידענט קציר געזאָגט:

„מיין ברודער אהרון ז"ל און איך זענען ניט געבוירן אין ביאַליסטאָק, אָבער אונזערע עלטערן ז"ל זענען געווען ביאַליסטאָקער מענטשן. אַ געוויסע צייט האָבן זיי געוואוינט אויף ביאַליסטאָטשאַנסקע גאַס. זיי זענען געווען שטאָלץ מיט זייער שטאָט און זיי פלעגן אונז שטענדיק דערציילן וועגן דער שטאָט פון זייער אָפשטאַם, וועגן אירע פערזענלעכקייטן און זייערע אויפטון. פון דאַן האָב איך זיך אינטערעסירט מיט דער שטאָט און איך האָב געוואוסט, אַז זי האָט אַרויסגעגעבן פון זיך גרויסע פערזענלעכ־קייטן אויפן געביט פון וויסנשאַפט, קונסט און פאָליטיק און פראַקטישע מענטשן אויפן געביט פון האַנדל און אינדוסטריע; וועלכע האָבן אויפגעשטעלט אַ גרויסע אינדוסטרי, וואָס האָט אַרויסגעשיקט איר פראָדוקציע אין די ווייטע לענדער פון דער וועלט און מיט גרויס דערפאָלג דערווואָרבן זייערע מערק. מיר איז אויך גוט באַקאַנט דער גרויסער אַנטייל פון די ביאַליסטאָקער אין דעם בוי און וויידעראויפלעבונג פון אונזער לאַנד".

• שליפט זיך אָן אַלם מיטגלידער אין ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשען און שפּיטאָל!

125.000 $ ישראל באַנדס פאַרקויפט, ביי ספּעציעלן באַנקעט אין כבוד פון אַרטור און עטל טאַרלאו אין ביאַליסטאָקער צענטער

פאַר 125 טויזנט דאָלאָר איז פאַרקויפט געוואָרן ישראל באַנדס ביים גרויסן באַנקעט פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים, לכבוד אַרטור און עטל טאַרלאו, 24טן אַפּריל, 1977, אין גרויסן האַל פון צענטער, 228 איסט בראָדוויי, נ.י. ס׳איז געפּייערט געוואָרן אויף אַן איינדרוקספולן אופן דער דאָפּלטער יום־טוב פון יום העצמאות און צען יאָר פון באַפרייטער ירושלים.

עטל אינגבערג, עקזעקוטיוו דירעקטאָר, האָט באַגריסט דעם עולם און פאַרגעשטעלט דעם טשערמאַן, סעם סאַלאַזש.

טשערמאַן סאַלאַזש האָט פיל בייגעטראָגן צום דערפאָלג פונ׳ם באַנקעט פאַר׳ן ישראל באַנד, אַריינציענדיק זיינע פיל פריינט און פאַרבינדעטע אין קאַמפּעין.

רובין בינדלער און אשר שטשוטשינסקי זיינען געווען ערן־פאַרזיצערס.

דעם באַנד־פאַרקויף האָט דורכגעפירט אויף אַ גלענצנדן אופן מר. איסאק ריבאַלאָווסקי, מיט־פאַרזיצער, און די ישראל אויסצייכענונג פאַר די ערן־געסט, מר. און מרס. טאַרלאָו, האָט פּרעזענטירט סעם סאַלאַזש. הרב שמואל (לאָעל ס.) קראָניק, גייסטיקער פירער פון ביאַליסטאָקער צענטער, האָט געזאָגט אַ תפילה פאַר שלום המדינה וועלכע ער האָט אַליין אָנגעשריבן און געמאַכט אַ „מוציא״.

טשערמאַן סעם סאַלאַזש האָט פאַרגעשטעלט מר. דוד זייסמאַן, עקזעקוטיוו־דירעקטאָר פון ניו יאָרק באַנד קאָמיטע, וועלכער האָט באַגיסטערט דעם עולם מיט זיין געלונגענעם שילדערן די לאָגע און די פראָבלעמען פון מדינת ישראל.

ס׳האָט אויך באַגריסט מר. ליאָ זיוון, טשערמאַן פון באָארד פון דער פראָטערנאַלער ישראל באַנד דיוויזיע. די דירעקטאָרין פון דער דיוויזיע, מרס. סאלי דעלסאָן, האָט באַדאַנקט די חשוב׳ע עסקנים פאַר זייער טרייער אַרבעט פאַר׳ן סוקסעס פון דער אונטערנעמונג, ובפרט מר. סעם סאַלאַזש איסאַ׳ ריבאַלאָווסקי און עטל אינגבערג, די אָנפירער פונ׳ם באַנקעט. ס׳זענען אויך באַדאַנקט גענואָרן מרס. מאַלי ריבאַל און מרס. ראָוז סאַלאַזש, די סעקרעטאַרינס.

דער טשערמאַן האָט פרעזענטירט אַ פלעק צו די ערן־גאַסט, אַרטור און עטל טאַרלאו. מר. טאַרלאו האָט באַדאַנקט, אין זיין נאָמען און אין זיין פרוי׳ס נאָמען, פאַר דעם גרויסן כבוד וואָס איז צוגעטיילט געוואָרן צו זיי. אַרטור טאַרלאָו איז אַ פאַרטנער אין דער באַקאָנטער אַקאָונטינג־פירמע „לעאָן, טאַרלאָו און סאָפער״. מר. טאַרלאָו איז קאָנטראָלער פון דער ביאַליסטאָקער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, ער איז אויך אייגנער פון די וויכטיקע פירער פון דער אינסטיטוציע, אָלס מיטגליד פון באָארד אָוו גאָווערנאָרס און פון דעם דירעקטאָרן באָארד. אַרטור טאַרלאָו איז אַן אַקטיוואָר מיטגליד פון דעם פאַרעסט הילס־קיו גאַרדענס טשאַפּטער פון אַמעריקאַנער אידישן קאָנגרעס, ער איז אויך אַקטיוו אין פאַרשידענע אַנדערע פילאַנטראָפּישע און הומאַניטארע אַרגאַניזאַציעס. אויך זיין ליבע פרוי, מרס. עטל טאַרלאָו, איז צוזאַמען מיט איר מאַן אַקטיוו אויף פאַרשידענע וויכטיקע געביטן. פרוי עטל טאַרלאָו איז אַקטיוו אין דער אָנפירערשאַפט פון דעם פאַרעסט הילס טשאַפּטער פון „הדסה״. זי איז באַזונדערס אָנגעזעסן אַלס טשערמאַן פון קאָמיטעט וואָס זאַמעלט פאָנדן פאַר די מעדיצינישע אַקטיוויטעטן פון „הדסה״. מרס. טאַרלאָו איז אויך אַקטיוו אויף אַנדערע געביטן. אַרטור און עטל טאַרלאָו, וועלכע האָבן געהייראָט מיט העכער דרייסיק יאָר צוריק, זיינען די שטאָלצע טאָטע־מאַמע פון צוויי טעכטער און באָבע־זיידע פון פיר אייניקלעך.

אין מוזיקאַלישן פּראָגראַם איז אויפגעטראָטן חזן הערי פיינבערג מיט פּאָסיגע נגונים און לידער. דער עולם האָט באַדאַנקט דעם עמוד־קינסטלער מיט וואָרעמען אַפּלאָז.

דער ביאַליסטאָקער צענטער וואָס גייט אַן מיט דער רומרייכער טראַדיציע פון דער עיר ואם בישראל, ביאַליסטאָק, פון די שענסטע קהילות אין פוילן, האָט אַ פיינעם רעקאָרד פון העלפן ישראל, ובפרט פון איבערגעבענער אַרבעט פאַר׳ן ישראל באַנד, וועלכע האָט געבראַכט די גוטע רעזולטאַטן פאַר ישראל.

אַרטור און עטל טאַרלאָו, ערן־געסט פון אונזער ישראל־באָנד אונטערנעמונג, האַלטן אַ פלאַק אין זייער כבוד וואָס איז פרעזענטירט געוואָרן צו זיי פון פרעזידענט סעם סאַלאַזש. עס שטייען אין דער רייע די אָנפירער פון דעם באָנד־דראַיוו.

די אידישע ביאַליסטאָק אין די 20ער יאָרן

פון אשר שטשוטשינסקי

מיין פעטער יאָסל

מאַנטיק איז ביי אונדז אין שטעטל געווען אַ מאַרק־טאָג, פלעגט מיין פעטער יאָסל ז״ל קומען צופֿאַרן זונטיק מיטן באַן פון גראַייווע, וואו ער האָט געהאַט אַ שניט קראָם און צוגעהאַנדלט ביים זייט מיט רויכוואַרג, פיקס, מאַרדערס, ווידערעס, טכויכן, די סחורה פלעגט גיין קיין אַמעריקע, מען האָט פֿאַר דעם געצאָלט מיט דאָלאַרן, אָבער דאָס האָבן נאָר געווואוסט די גרעסערע סוחרים. די דאָרפס גייער און איבערקויפער פלעגן דאָס פֿאַרקויפן אויף פּוילישע זלאָטעס.

דאָס וואָס איך רוף אַן „ביים זייט״ איז געווען אַ גאַנץ רייכער האַנדל, פון וועלכן מיין פעטער יאָסל האָט אויסגעגעבן אָכט טעכטער מיט אַ שיינעם נדן יעדערער פון זיי.

ס׳איז געווען אַ צייט וען ביי אונדז אין שטוב איז נישט געווען קיין ברויט צו זעט... מיין פעטער פלעגט מיטברענגען מיט זיך זיין עסן, מערסטן טייל קעז, ווייל ער האָט געהאַט אַן אייגענע בהמה, אַמאָל פלעגט ער ברענגען עפּעס אויסגעבראָטן... ס׳האָט פֿאַרשמעקט די שטוב.

אין דער בעקעריי, ביי ביילקע פּעשעס פלעגט ער איינקויפן אַ לעבל געבייטלטע ברויט, אַ פֿאַרברוינטן בריטל מיט אַ גלאַנץ, וואָס פלעגט פּישטשען אין די אויגן. אַז ער פלעגט אָפּעסן, האָט ער די געבליבענע פון לעבל ברויט פֿאַרבאַהאַלטן אויפן שאָפע. ער איז געווען אַן הויכער, פלעגט ער לייכט דערלאַנגען צום דעק פון דער שאָפע, ביי אונדז, ביי זיין ברודער האָט ער געטרונקען די טיי אומזיסט און געשלאָפן אויף דער קאָשעטקע.

איינמאָל וועז ער איז אַוועקגעגאַנגען צו מנחה־מעריב אין בית־מדרש, ווו ער פלעגט זיך טרעפן מיט די דאָרפס־גייער, האָב איך צוגעשטעלט אַ שטול, אַראָפּגענומען די בייטל מיטן לעבל ברויט און אָפּגעשניטן דעם אמתן פענעץ. מיין פעטער האָט אָבער געהאָט אַן אויג פון אַ תלמיד־חכם, ער האָט געקוקט אויפן לעבעלע און נישט געגלויבט אַז ער האָט אויפגעגעסן אַזוי פיל, אין זיינע גרויע באברעמטע אויגן האָט געפינקלט דער חשד.

איך דערמאָן מיין פעטער מיט גרויס דאַנקבאַרקייט. איך האָב זיך צוגעקוקט ווי ער באָטראַכט און שאָצט אָפּ אַ פעלכל פון אַ פוקס, ווי גוט זי איז, און וויפל זי איז ווערט, און איך בין געווארן אַ מבין אויף די סחורה. איך האָב זיך אפילו אויסגעלערנט ווי צום פֿאַרריכטן די פעלכלעך, ווי זיי צום איינעצן און איבערציען, אײַנרײַבן מיט פעפער אויף דער לינקער זייט אַז די האָר זאָלן נישט אויסקריכן.

מיט אַ פּאָר יאָר שפּעטער האָב איך אַליין אַנגעהייבן האַנדלען מיט רויכוואַרג.

מיין טאָטע ז״ל האָט מיר געגעבן אַן אָדרעס פון זיינעם אַ חדר חבר, אויף חיי־אדם גאָס. שלום שניאק — זאָג אים אַז דו ביסט מיין זון, ער וועט דיר נישט אָפּנארן אויף אַ גראָשן.

איך האָב געבראָכט קיין ביאַליסטאָק עטלעכע פעלכלעך אַנגעטאָן אויף זיך, אויף דער העמד, כ׳האָט מורא געהאַט מען זאָל זיי ביי מיר נישט צונעמען, כאָטש ס׳איז געווען ווינטער, שטאַרק קאַלט, האָבן אָבער די פעלכלעך געבראַכט מיין לייב.

אַז איך בין אַרויף אויף חיי־אדם גאָס האָב איך דערזען אַ שילדל, „מיר קויפן פיקס, מאַרדערס...״ בין איך גלייך אַריין. איך הער אַז דעם בעל־הבית רופט מען ירוחם... (איך געדענק נישט ענעוי דעם נאָמען.) טראַכט איך מיר, זאָל זיין ירוחם.

— איר ווילט מיר זאָגן וויפל איר צאָלט פאַר אַ פוקס? ירוחם האָט מיר געזאָגט דעם פּרייז.

— ס׳איז אָבער אַ זילבער־פוקס...

— וואו האָסטו אים?

— כוועל אים ברענגען.

— אַז איך וועל אים זען וועל איך דיר גוט באַצאָלן...

— וויפל צאָלט איר פאַר אַ בוים מאַרדער? (מיט אַ געלער לאָטע אונטערן האָלדז.).

ר׳ ירוחם האָט מיר געזאָגט דעם פּרייז.

איך קוק אַרויס דורכן פענצטער פון טיר און זע אַנטקעגן אַ שילד, שלום שניאק — „מיר קויפן רויכוואַרג״.

ס׳האָט מיר אַ טיאָכקע געטאָן ביים האַרצן, דער טאָטע האָט מיר געשיקט צו שלום שניאקן און איך בין גאָר פאַרקראָכן צו ירוחמען.

איך האָב אויסגענוצט אַ מאָמענט וועז ר׳ ירוחם האָט זיך אויסגעדרייט מיטן פּלייצע, איך בין אַרויס און זיך פאַרקירעוועט צו סוראָזער גאָס... ער זאָל זיך נישט כאָפּן אַז איך בין אַריבער צו שלום שניאקן. איך בין געגאַנגען און אַריינגעקוקט אין די שפּייז קראָמען. איך בין אַריבער די גאָס און זיך אַריינגעכאָפּט צו שלום שניאקן.

ער איז געווען זייער פאַרנומען און מיר געלאָזן שטיין אַ לאַנגע ווייל, די פעלכלעך האָבן געברענט מיין לייב, נאָר וואָס קען איך זיך העלפן, פלוצלונג גיט ער מיר אַ פרעג: — וואָס ווילסטו? בחורל.

איך בין יצחק׳ס זון, פון גאַניאַנדז, ער האָט מיר געשיקט צו אײַך — איך וויל איר זאָלט מיר זאָגן וויפל איר צאָלט פאַר אַ פוקס?

— וואו האָסטו אים?

— ביי מיין מומען...

ער האָט מיר אַנגעקוקט און גלייך געזאָגט מיט צוועלף זלאָטעס ווינציקער ווי ירוחם.

— איך האָב געלערנט מיט דיין טאָטן אין איין חדר, איך האָב געקענט דיין זיידן ר׳ חיים לייב, אַ פיינער איד געווען, אַ תלמיד חכם.

— וויפל צאָלט איר פאַר אַ זילבער־פוקס?

— ס׳איז אַלצאייניס... ס׳איז גאָרנישט, גאָרנישט...

— וויפל צאָלט איר פאַר אַ בוים מאַרדערס?

ער האָט מיר אויך גיך געגעבן דעם פּרייז. מיט פופצן זלאָטעס ווינציקער.

— וואו האָסטו זיי...

— ביי מיין פעטער, אַ גוטן טאָג!

איך האָב זיך אַרויסגעכאָפּט און אַן מורא אַריבער די גאָס און אַריין צו ירוחמען, איך האָב אים געפּרעגט וואו קען איך זיך אויסטאָן וויל איך טראָג די פעלכלעך אויף זיך.

— ס׳דאַרף דיר זיין גוט וואָרעם, גיי אַריין אין דעם צימער, ניין! נישט אין דעם, גיי בעסער אַרײַן אין קיך. אין צימער זיינען געהאָנגען אַ סך פוקסן האָט ער מורא געקראָגן איך זאָל אַמאָל נישט צולייגן איינעם צו מיין ראָמש... אַז איך האָב אים געוויזן מיין זילבער־פוקס האָבן זיך אים אויפגעשטעלט די האָר פון דער אונטערגעשאָרענער באָרד.

— פאַר דעם פוקס, זעסטו, וועל איך דיר געבן צען זלאָטעס מער.

מיטן חשבון וואָס ירוחם האָט מיר געמאַכט און באַצאָלט בין איך אַריין צו מיין טאַטנ׳ס חבר און אים געוויזן. זאָל ער וויסן וויפל איך האָב אָפּגעלייזט פֿאַר די סחורה.

— וואָו האָסטו זיי? האָסט דאָך געזאָגט אַז דו האָסט זיי ביי דיין מומען... איך וואָלט דיר באַצאָלט מער...

— ר׳ שלום, דער פוקס, אַ זילבער־פוקס, שלום שניאָק האָט זיך געוואָרפן ווי אין קדחת.

— איך וועל שרייבן דיין טאַטן...

— שרייבט אים טאָקע, זאָגט אים אַז איר האָט מיר געבאָטן מיט צוועלף זלאָטעס וויניקער פֿאַר יעדע פעלכל, זאָל ער מער נישט מאַכן דעם טעות און מיר שיקן צו זיין חדר חבר.

שטעכיקע דראָטן

פיר זיינען מיר געווען אין יענער צייט אין ביאַליסטאָק, פיר תלמידים, נאָכן פאַרענדיקן די העברייאישע תרבות־שול אין גאניאנדז.

חשקה וואָלף, דעם רב׳ס טאָכטער, וואָס איז שוין אַנגעקומען אין דער תרבות גימנאַזיע, לייזער מאָלע וואָס האָט זיך געגרייט אַריינצוגיין אין גימנאַזיע פריידל שיינענזאָן וואָס איז געווען צו גאָסט ביי חשקהן, דעם רב׳ס, און איך, וואָס האָב צוזאַמען מיט נאָך דריי חברים געלערנט ביי צוויי לערער פון תרבות גימנאַזיע און זיך פאַרמאָסטן אַנצוקומען אין זעקסטן קלאַס, אַ זאָך וואָס איך האָב קיינמאָל נישט דערגרייכט.

מיר האָבן אָפּגערעדט זיך טרעפן לעבן „ליזאָן", מאָדערן אויף נאָוואָליפע. אַ סך פריער, איידער דער ליזאָן האָט זיך געעפנט זיינען מיר שוין געשטאַנען, מיט אַנדערע און געוואָרט צו זען דעם גרויסן וואונדער פון שטומען פילם, וואו מען וויזט בילדער ווי מענטשן לעבן איבערן ערד קוגל.

ס׳איז געווען אַ שטאַרקע איבערלעבונג, זיך באַגעגענען פיר שטעטלשע חברים אין דער גרויסער שטאָט ביאַליסטאָק. דאָס איז געווען דער ערשטער מאָל וואָס איך האָב געזען אַ פילם בילד.

די שטאַרקע ליכט וואָס האָט באַלויכטן דעם אַריינגאַנג, דעם טראָטואָר אין די גאַנצע גאָס האָבן מיר איבערראַשט, אַ זאָך וואָס איך האָב אין שטעטל קיינמאָל נישט געזען. מיר זיינען געווען אַנגעטאָן אין אונדזערע בעסטע בגדים... מיר האָבן געפילט ווי מיר וואָלטן אַריבערגעשפרייזט דעם גרענעץ פון שטעטל אין דער בריייטער וועלט.

יענער אָוונט האָט געלאָזן אויף מיר אַ שטאַרקן רושם. ביז היינט, פינף און פופציק יאָר שפּעטער האָב איך דאָס נישט פאַרגעסן.

אַז מיר זיינען, פאַרשיכורט פון וואונדער, אַרויס פון ליזאָן, טראָכטנדיק ווי אַזוי מען האָט דאָס געקענט מאַכן, זיינען מיר געגאַנגען צופירן די מיידלעך אויף פאָלנע דרייסיק. אַ שטיק וועג, היינט וואָלט איך גוט געטראָכט צום מאָכן אַזאַ שפּאַציר, אָבער דאַמאָלסט איז דאָס געווען אַ שפּילכל.

לייזער מאָלע האָט געוואוינט אין יענער עגגנט, בין איך אַוועק אַליין אויף גומיענגער גאָס, שפּעטערדיקע „אוליצא קופיעצקא". אין דארמאנס הויף, (די ברידער דאַרמאָן האָבן געהאט אַ פאַפּיראָסן פאַבריק.) אויף אַן אייבער־שטיבל, אויפן דריטן שטאָק, האָב איך געוואוינט ביי מין מומע חנהן מיט איר מאַן קאַפּלאָן, אַ קליינצינקער אידעלע, די מומע איז געווען אַן הויכע, דער פעטער האָט אָמאָל געהאָט אַן אייגענעם וועב־שטול, האָט ער אים, נישט פאַר קיינעם געדאַכט פאַרלאָרן און געבליבן נאָר ביים נאָמען פאַבריקאַנט, האָט ער זיך אַרומגעדרייט אַרום די טעקסטיל פאַבריקאַנטן און געזוכט צום מאָכן אַ לעבן פון קאמיסיאָן, נאָר ער האָט דאָס קיינמאָל ניט באַוויזן...

אין דער אייבער־שטיבל, האָבן געוואוינט מיין מומע, איר מאַן און זייערע דריי קינדער, דער אינגעלע גאָר אַ דאַרינקער. אָלע האָבן געהאָלפן מאַכן אַ לעבן דורך הונגערן אין דער איין צימער־דיקער דאָך שטיבל מיט אַ פינצטערער קיכל וואָס האָט אָלעמען געמאַכט הוסטן, אין ענגשאַפט, פייכקייט און שטענדיקן רויך וואָס האָט געשלאָגן פון דער צעבראָכענער פליטע.

דאָרטן, אין דעם פֿאָלק האָט מיין טאַטע געפּועלט ביי זיין שוועסטער חנה אַז איך זאָל אויך האָבן אַ פּלאַץ און שלאָפן אויף דער קאָשעטקע.

די קאָשעטקע וואָס איז געשטאַנען לעבן עס טישל איז נישט געווען קיין שלעכטע... נאָר אַ פּאָר ספּראַנזשינעס זיינען מיט די יאָרן אַרויסגעקראָכן פון זייער פּלאַץ און פלעגן זיך אין די נעכט אַריינשטופּן צו מיר אין זייט, ביז היינט אַז ס׳טוט מיר ווייַ די פוס, אַדער די זייט, דערמאָן איך זיך גליַיך אַן די ספּראַנזשינעס פון דער קאָשעטקע, מיין געלעגער ביי מיין מומע חנהן וון איך האָב געפונען אַ היים כדי צו קענען ווייטער לערנען און זיך צוגרייטן צום אַריינגיין אין גימנאַזיע. אַ זאָך וואָס איז מיר נישט געלונגען.

מיר דערמאָנען מיט אַזוי פיל נאָסטלאָגיע, מיט אַזוי פיל ליבשאפט יענע יוגט יאָרן, די פלעצער, גאָסן, הייזער, גערטנער און בערגלעך וואָס זיינען מיט יענע יאָרן פאַרבונדן, און צו דער זעלבער צייט ברענט אין אונדז אַ שנאה צו די מערדער וואָס האָבן אומגעבראַכט אונדזערע משפחות און געירשנט זייער פראצע פאַר דורות, די ציגל, די שטיינער, די גלאָז פון די פענצטער, די בעלקעס פון די הייזער זיינען אויסגעווייקט אין בלוט און שווייס פון דורות אידן, וואָס האָבן זיי מיט זייערע ביטער אָפּגעשפּאַרטע גראָשנס אויסגעבויט, און היינט וואוינען אין זיי די מערדער פון די בויער, פאַרשאָלטן זאָל זיין פוילן אויף אייביק.

קיין שליסל צו דער שטיבל האָב איך ניט געדאַרפט, ווייל די טירל פון די טרעפ איז שטענדיק געווען אָפן, אָבער דער טויער איז געווען פאַרמאַכט און איך האָב צו דער טירל פון טויער נישט געהאט קיין שליסל, איך האָב זיך אַרומגעדרייט און געוואָרט אפשר וועט עמעצער אָנקומען און אויפעפענען די טירל, ס׳איז שוין געווען גאָנץ שפּעט און פון יענעם הויף האָט שוין מן הסתם קיינער נישט געפּעלט, אויסער מיר...

איך האָב באַטראַכט דעם טויער, די לייסטן וואָס זיינען געווען אַרויפגעשלאָגן און באַשלאָסן אַז איך קריך אַריבער, און ס׳וועט נעמען אַ סוף צו דער וואַרטעניש. איך האָב זיך געגעבן אַ כאַפּ אַרויף אויפן טויער ווי אַ קאַץ און אָט האָלט איך שוין דעם בריייטן קלאַץ פון דעם ראָם פון טויער, נאָר פלוצלונג האָט מיר אַ שטאָך געטאָן אין פינגער, איך האָב זיך געכאַפּט אַז דער קלאַץ איז פאַרצויגן מיט שטעכיקע דראָט, פאַרפאַלן, צוריק גייט מען נישט! איך האָב אַריבערגעלייגט די פּיס אין דער לופטן און אָט בין איך שוין באַלד אויף דער צווייטער זייט, איך דערהער אַ קול: „זלאָזש, בא שטשעלאָם" (קריך אַראָפּ, וואַרעם איך שיס).

אָלע אברים האָבן אויפגעציטערט פון שרעק, איך האָב אָנגעשטרענגט די מוסקלען פון די הענט, פון די פיס און אַראָפּ־געקראָכן פון די שטעכיקע דראָטן, איך האָב גלייך דערפילט אַז מיינע שבתדיקע הויזן זיינע צעריסן, דורך די הילצערנע לייסטן בין איך אַראָפּ אויף דער ערד.

לעבן מיר איז געשטאַנען דער נאָכט וועכטער מיט אַ קוקאַרדע אויף דער קיילעכדיקער היטל מיטן גלאַנציקן דאַשעק.

ר׳ מאָטל! — האָב איך אויסגערופן, — וואָס רעדט איר צו מיר גוויישׂ, איר האָט דאָך מיר איבערגעשראָקן.

מאָטל האָט בייטאָג געראָמט דעם רינשטאָק אויפן הויף...

— דו וואוינסט דאָך ביי דיין מומע חנהן אויף דער דאָך שטיבל, וואָס עפּעס קריכסטו איבערן טויער, איך האָב געמיינט אַ גנב...

ער האָט מיר געעפנט די טירל און אַריינגעלאָזן אין הויף, מיט צעריסענע הויזן.

ביים חנוכת הבית פון דעם קולטור־בילדינג שטייען דער אייניקל און טאָכטער פון יוסף און יהודית בערמאַן און איידעם, סאָול רייטער, מאַקס ראַטנער און פרוי, בעטי, און פריינט פון דער בערמאן פאַמיליע.

יוסף און יהודית בערמאַן שענקען אַ בילדינג פאַרן העברעאישן אוניווערסיטעט אין ירושלים

פון **אברהם שייקעוויטש** (תל־אביב)

דער העברעאישער אוניווערסיטעט אין ירושלים, איז באַרייכערט געוואָרן מיט נאָך אַ הויז וואו הונדערטער סטודענטן פון דער גאַנצער וועלט שטודירן אויף אַ הויכן מאַשטאַב. די הויז איז געשענקט געוואָרן פון יוסף און יהודית בערמאַן, אין אַנדענק פון זייער זון נחום און זייערע 2 אייניקלעך, וועלכע זיינען מיט 16 יאָר צוריק אומגעקומען אויפן פלי־פעלד פון מאַנטרעאָל, וועו זייער עראָפלאַן האָט געקראַכט.

דאָס איז ניט דאָס ערשטע הויז, וואָס יוסף און יהודית בערמאַן האָבן געשענקט לזכר זייער אומגעקומענעם זון און אייניקלאך. אין ישראל האָבן זיי שוין געשענקט פיל פלעצער. ביי דער געלעגנהייט פון שענקען איצט דאָס הויז פאַרן העברעאישן אוניווערסיטעט, איז איינגעאָרדנט געוואָרן אין די זאָלן פון אוניווערסיטעט אַ באַנקעט פאַר איינגעלאַדענע געסט, פריינט פון די בערמאַנס. ביים הויפּט־טיש זיינען געזעסן דער פרעזידענט פון אוניווערסיטעט ד״ר אברהם האַרמאַן, לעבן אים די ערן־געסט יוסף און יהודית בערמאַן, די וויצע־פרעזידענטן און מר. מאַקס ראַטנער, דער פרעזידענט פון אַמעריקען־ישראל, טשעמבער אָוו קאָמערס, וועלכער איז געקומען פון קליוולאַנד, אָהאַיאָ.

באַזונדער איז געווען זייער אַנגעזען דער ביאַליסטאָקער טיש, וועלכער איז באַשטאַנען פון איסאַק ריבאַלאָווסקי, געווען סעקרעטאַר פון ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו־יאָרק, זלמן ירושלמי מיט זיין פרוי, צבי קלעמענטינאָווסק און פרוי ד״ר יודקאָווסקי און פרוי און א. שייקעוויטש און פרוי, וועלכע זיינען פערזענליכע פריינד פון יוסף און יהודית בערמאַן. עס איז געווען אַ גרויסער עולם איינגעלאַדענע געסט, פאַרשידענע פערזענליכקייטן פון אַנדערע לענדער. יוסף בערמאַן, וועלכער איז געווען אַ תושב אין מאַנטרעאָל, קאַנאַדע, האָט געשפּילט אַ גרויסע ראָל אין אידישן לעבן פון מאַנטרעאָל. ער איז געווען פרעזידענט פון דער דאָרטיקער גרויסער אידישער ביבליאָטעק און פון די אידישע פאַלקס שולן. ער האָט געקראָגן פאַרשידענע שריפטליכע באַגריסונגען פון די אַרגאַניזאַציעס און פערזענליכקייטן, וואָס איז פאַרגעליינט געוואָרן דורכן פרעזידענט פון העברעאישן

ביי דעם באַנקעט פון די בערמאַנס: עס זיצן (ר. צו. ל.) זלמן ירושלמי און פרוי; דר. יודקאָווסקי און פרוי; מר. און מרס. צבי קלעמענטינאָווסקי; איסאק ריבאלאָווסקי; מר. און מרס. אברהם שייקעוויטש און מאַקס ראַטנער.

איסאק ריבאלאָווסקי באַגריסט יוסף און יהודית בערמאן אין נאָמען פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים אין ניו יאָרק.

אוניווערסיטעט, ד״ר אברהם האַרמאַן. ער האָט אויך אין קורצע ווערטער פאַרגעשטעלט די ערן־געסט, יוסף און יהודית בערמאַן.

יעדער פון די רעדנער האָבן געשילדערט דעם לעבנס־גאַנג און געזעלשאַפטליכן אַנטייל פון יוסף בערמאַן, וועלכער וואוינט איצט אין ישראל. אין די ווינטער מאָנאַטן, וואוינען די בערמאַנס אין פלאָרידע. אומעטום פילט מען זייער געזעלשאַפטליכן אַנטייל אין די פּראָבלעמען פון אידישן פּאָלק. וועז זיי האָבן געוואוינט אין מאַנטרעאָל, איז יוסף בערמאַן געווען דער וויצע־פרעזידענט פון דאַרטיקן ביאַליסטאָקער צענטער. אין דער צייט, צוזאַמען מיטן פּרעזידענט הענאך רעסקיעס, האָט ער אַנטייל גענומען אין דער הילפס־אַקציע פאַר די גערמאַנטעווטע פון די נאַציס. יוסף און יהודית בערמאַן האָבן מיט וואַרט און טאָט געהאָלפן אין דער הילפס־אַקציעס, פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין מאַנטרעאָל.

צווישן די באַגריסער איז געקומען צום באַנקעט דער איידעם סאָול רייטער, וועלכער האָט באַגריסט אין נאָמען פון דער משפּחה. ער האָט געזאָגט, אַז ער איז געקומען מיט זיין פּרוי און זון, און אַזוי אַרום זיינען דריי דורות פון די בערמאַנס בייגעווען אויף דעם גרויסן יום טוב, פון איבערגעבן דעם בנין פאַרן העברעאישן אוניווערסיטעט אין ירושלים.

מיר ווינשן די בערמאַנס, אַז זיי זאָלן זיין געזונד און האָבן נחת פון זייערע קינדער און אייניקלאך, און זיי זאָלן ווייטער פאָרזעצן זייער גוטע אַרבעט פאַר כלל ישראל און פאַרן לאַנד ישראל.

18 יאָר זינט חזן הערי פיינבערג פאַרנעמט עמוד אין פלעטבוש דזשואיש צענטער

מיר גאַרטוליירן אונזער חשוב׳ען טשערמאַן פון באַארד אַוו דירעקטאָרן, רעוו. הערי פיינבערג, וועלכער וועט צום 18טן יאָר אַנפירען דעם ימים־נוראים־דאָוונען אַלס שליח־ציבור אין דעם פלעטבוש דזשואיש צענטער, ברוקלין, נ.י.

חזן פיינבערג איז אַן איבערגעגעבענער טוער פאַר אונזער ביאַליסטאָקער צענטער און היים פאַר עלטערע מענשען און פאַר־נעמט דעם חשוב׳ען אַמט פון טשערמאַן אין אונזער אינסטיטוציע.

באַוואוסטער קינסטלער ישראל בעקער אין ניו יאָרק

די טעג איז אַנגעקומען קיין ניו יאָרק, פון מדינת ישראל, אונזער פּראָמינענטער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן, דער גרויסער בינע־קינסטלער ישראל בעקער. ער וועט איצט אויפירן אין ניו יאָרק, אין דער „פאַלקסבינע״, אהרן מעגעד׳ס ישראל־קאָמעדיע „א גאַסט פון טעקסאַס״. איבערזעצט אויף אידיש פון באַוואוסטן בינע־קינסטלער שעפטל זאַק.

ישראל בעקער, וועלכער איז באַוואוסט אַלס קינסטלער אין דער ישראל־„הבימה״, האָט אויך מיט צוויי יאָר צוריק אויפגעפירט אין דער „פאַלקסבינע״ די דערפאַלגרייכע פּאַרשטעלונג „גאָט, מענטש און טייוול״.

מיר באַגריסן האַרציק אונדזער ליבן לאַנדסמאַן, און מיר ווינטשן אים דערפאַלג אין זיין קינסטלערישער אַרבעט.

דאַנק־אויסדרוק צו ישראל מינעס פון שיקאָגאָ

אונזער ביאַליסטאָקער „אַמבאַסאַדאָר״ אין שיקאָגאָ, ישראל מינעס, גייט אַן מיט זיין נאָבעלער טראַדיציע פון שאַפען ביישטיי־ערונגען פון לאַנדסלייט אין שיקאָגאָ פאַר דער ביאַליסטאָקער היים פאַר עלטערע מענשען אין ניו־יאָרק.

מיר ווילען האַרציג באַדאַנקען אַלע שטיצער וועלכע רופען זיך אַפּ זייער וואַרעם צו זיין אַפּיל, און ספּעציעל צו ישראל מינעס אַליין פאַר זיין באַמיאונג דאָס דורכצופירן.

די באַאַמטע און דירעקטאָרן פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים פאַר עלטערע מענשען אין ניו־יאָרק ווינשען ישראל מינעס און אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט אין שיקאָגאָ צום נייעם יאָר, געזונט, גליק און נחת פון זייערע פאַמיליעס.

דער ישראל באַנד אָרגאַניזאַציע אין ניו יאָרק האָט אָנערקענט דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים פאַר קויפן אַ באַנד פון 25 טויזענט דאָלער מיט אַ פלאַק. מיר זיינען די אייניציגע לאַנדסמאַנ־שאַפטליכע אָרגאַניזאַציע וואָס איז געווארן אַ מיטגליד פון „פּראַים מיניסטער׳ס קלאָב״. פרעזידענט סעם סאָלאָזש, וועלכער איז אַליין אַ מיטגליד פון „פּראַים מיניסטער׳ס קלאָב״ קלערט אויף אין אָנווועזענד פון ארטור טאַראַלאָ, דער ערן־גאַסט פון אונזער ישראל־באַנד אונטערנעמונג, דעם באַדייט פון דעם פלאַק.

דער ביאַליסטאָקער צענטער מאַכט גרויסע באַמיאונגען באַפרייען דעם אומשולדיקן בנימין ליאַך

דער ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק מאַכט כסדר גרויסע באַמיאונגען, כדי צו העלפן באַפרייען פון טורמע דעם אומשולדיקן בנימין ליאַך, אַ זון פון ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, וועלכער איז פאַראורטיילט געוואָרן אויף 40 לאָנגע יאָרן טורמע. ווי די לעזער פון דער „ביאַליסטאָקער שטימע" ווייסן שוין, איז ליאַך פאַראורטיילט געוואָרן מיט קנאַפּע צען יאָר צוריק, וועו ער האָט אַנגעהויבן שטודירן אויף אַ קאָלעדזש אין טעקסאַס. אויף דעם זעלבן קעמפּוס, איז דאָמאָלט געפונען געוואָרן אַ דערמאָרדערטע פרוי. אין פאַרבינדונג מיט דעם איז אַרעסטירט געוואָרן דער יונגער ליאַך, וועלכער איז פאַרדעכטיקט און שפּעטער פאַראורטיילט געוואָרן, אַז ער זאָל האָבן דערמאָרדעט דער פרוי. אויף דער וועגדונג פון דעם יונגן ליאַכ׳ס אומגליקלעכע טאָטע־מאַמע, איז ביים ביאַליסטאָקער צענטער געשאַפן געוואָרן אַ ספּעציעלער „בנימין ליאַך קאַמיטעט" און מיר מאַכן די גאַנצע צייט אַלע נויטיקע באַמיאונגען און אַנשטרענגונגען, צו העלפן באַווייזן בנימין ליאַכ׳ס אומשולד און אים צו באַפרייען פון דער טורמע.

לויט אַ באַשלוס פון דעם באָרד אָוו דירעקטאָרס פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל,

אַ באַזוך ביי בנימין ליאַך אין טעקסאַס תפיסה – עס שטייען (פון ר. צו ל.): איסאַק ריבאַלאָווסקי, די מוטער לוסי, בנימין ליאַך, דער ברודער, עליאָט, הרב שמואל קראָניק און הערי פיינבערג.

איז אַ ספּעציעלע קאַמיטע אַפּגעפלויגען קיין טעקסאַס, דעם 18טן מאי היינטיקס יאָר, כדי צו מאַכן ווייטערדיקע באַמיאונגען ביי די דאָרטיקע געריכטס־קרייזן לטובת בנימין ליאַך. די דאָזיקע קאַמיטע איז באַשטאַנען פון: איסאַק ריבאַלאָווסקי, געניראַל־סעקרעטאָר; הערי פיינבערג, טשערמאַן פון באָרד אָוו דירעקטאָרס: און הרב שמואל א. קראָניק, גייסטיקער פירער פון אונדזער צענטער. עס דאַרף דערמאָנט ווערן, אַז דער טעקסאַס פּראָל באָרד האָט געהאט באַשטימט אַ צווייטע הערונג און רעווידירינג פון ליאַכ׳ס קעיס אויף מאַי היינטיקס יאָר.

ווען די דעלעגאַציע פון ביאַליסטאָקער צענטער איז אַנגעקומען אויפן לופט־פעלד אין יוסטאָן, מיטוואָך דעם 18טן מאי, זיינען זיי דאָרט באַגעגענט געוואָרן פון ליאַכ׳ס לאָיער. אין דער זעלבער צייט, זיינען אויך אַנגעקומען בנימינ׳ס מוטער, לוסי און זיין אינגערער ברודער, עליאָט. דער לאָיער האָט אויך אַראָנזשירט, אַז די ביאַליסטאָקער דעלעגאַציע פון ניו יאָרק צוזאַמען מיט ליאַכ׳ס מוטער און ברודער, זאָלן צומאָרגנס האָבן אַ באַגעגעניש מיט דעם פאַרזיצער פון דעם טעקסאַס פּראָל באָרד, מר. פּאָל קראָמוועל. אין דער זעלבער צייט איז אויך געוואָרן קלאָר, אַז דער פראָקוראָר וואָס איז פאַרבונדן מיט דער קעיס, ווייזט די גאַנצע צייט אַרויס אַ קעגנערשאַפט, אַז ליאַכ׳ס ענין זאָל נאָך אַמאָל באַטראַכט ווערן פון דער פּראָל באָרד. דערפאַר טאָקע, זיינען די אויסזיכטן צו באַפרייען דעם אומשולדיק פאַר משפּט׳ן בנימין ליאַך, נישט גינסטיקע.

די ספּעציעלע דעלעגאַציע פון ביאַליסטאָקער צענטער איז ניו יאָרק, אין באַשטאַנד פון איסאַק ריבאַלאָווסקי, הערי פיינבערג און הרב שמואל קראָניק, האָבן אויך צומאָרגנס מיטוואָך דעם 18טן מאי, געהאט אַ באַגעגעניש מיט בנימין ליאַך, אין דער טורמע אין האָנטסוויל, וואָס איז זיבעציק מייל פון יוסטאָן. ביי דער דאָזיקער באַגעגעניש, וואָס האָט גענומען אַ זייער דראַמאַטישן פאַרלויף, זיינען אויך אַנווועזנד געווען בנימינ׳ס מוטער און דער אינגערער ברודער. אַ דאַנק די ספּעציעלע באַמיאונגען פון איסאַק ריבאַלאָווסקי, וועלכער האָט שוין פריער געהאט באַזוכט ליאַכ׳ן אין יאָר 1975, האָט דער וואָרדען פון טורמע דערלויבט, אַז די דעלעגאַציע פון ניו יאָרק זאָל מיט זיך מיטנעמען אַ פאָטאָגראַפישע קאַמעראַ און אַ טעיפ רעקאָרדער. די באַגעגעניש מיט ליאַכ׳ן איז פאַרגעקומען אָפּגעטיילט פון אַ גרויסער שויב. פון איין זייט געזעסן די דריי דעלעגאַטן פון ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק און דעם אומשולדיק פאַראורטיילטנ׳ס מוטער און ברודער, און פון דער צווייטער זייט, דער יונגער בנימין ליאַך.

אין דעם דראַמאַטישן שמועס האָט ליאַך ווידעראַמאָל דערקלערט, אַזוי ווי ער האָט שוין דאָס געטאָן ביי פריערדיקע געלעגנהייטן, אַז ער איז פולשטענדיק אומשולדיק אַרעסטירט און פאַראורטיילט געוואָרן אויף 40 יאָר. ער האָט דערביי אויסגעדרוקט האָפענונג, אַז דער ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק וואָס מאַכט אַזוי פיל אַנשטרענגען, וועט סוף־כל־סוף געלונגען צו באַווייזן די אומשולד פון אים. ליאַך האָט אויך אויסגעדריקט אַ דאַנק צו אַלע פּירערס, טוערס און מיטגלידער פון ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, פאַר דער וואָרעמקייט און באַמיאונגען ווי אויך אונטערשטיצונג וואָס ווערן פאַר אים אַרויסגעוויזן, אין זיין אומשולדיקן שמאָכטן אין דער טורמע. דער יונגער בנימין, וועלכער איז אין דער טורמע אַ מוסטער אַרעסטאַנט מיט זעלטענע גוטע אויפירונג, האָט אויך אויסגעדריקט די האָפענונג אַז ער וועט ענדלעך באַפרייט ווערן פון זיין אומשולד, כדי אַנצוהויבן אַ נייעם צופּרידענעם לעבן. ער האָט געזאָגט, אַז זיין ציל איז צוריקצופאָרן קיין מאַסאַטשוסעטס וואו ער וויל שטודירן און גראַדואירן אַלס זשורנאַליסט. מיר ווילן דערמאָנען, אַז ניט געקוקט אויף זיין פאַרצווייפלטע לאָגע, וווייזט בנימין ליאַך אַרויס גרויס מוט זייענדיק אין טורמע. ער איז, למשל, רעדאַקטאָר פון דער טורמע־צייטונג „עכא", וואָס ווערט אַרויסגעגעבן יעדן חודש. זיצנדיק אין טורמע האָט ליאַך אויך שטודירט און שוין גראַדואירט מיט בעטשלאָר דיגרי, אין כעמיע. ער האָט אויך שטודירט און גראַדואירט אין ביזנעס אַדמיניסטראַציע און אַנדערעס. דאָס געזאגענען זיך מיט בנימין ליאַך, פון דער ניו־יאָרקער דעלעגאַציע און זיינע נאָענטע, איז אויך געווען זייער דראַמאַטיש.

צומאָרגנס, דאָנערשטיק דעם 19טן מאי, איז די דעלעגאַציע

פון ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק מיט ליאַכ׳ס מוטער און ברודער אָפּגעפֿאָרן קיין אָסטין, וואָס איז די סטעיט־קאַפּיטאָל פון טעקסאָס. דאָרט זיינען זיי אויפּגענומען געוואָרן פון דעם פֿאָרזיצער פון פֿאַראַל־באָארד, מר. פּאָל קראָמוועל, ווי אויך פון נאָך צוויי מיטגלידער פון דער פֿאַראַל באָארד. יעדער פון די דריי פון דער ניו יאָרקער דעלעגאַציע, ווי אויך ליאַכס נאָענטע, האָבן אויף אַ געהעריקן אופן אָרויסגעבראַכט דעם פֿאַרדרוס און ווייטאָג צוליב דעם וואָס בנימין ליאָך ליידט אויף אַן אומשולדיקן אופן. זיי האָבן אויך גענאַכט רירנדע וועגדונגען, צו די מיטגלידער פון דער פֿאַראַל באָארד, אַז דער אומשולדיקער יונגערמאַן זאָל באַפֿרייט ווערן כאָטש אויף פֿאַראַל, ביז זיין קעיס וועט נאָכאָמאָל ווי געהעריק דורגעקוקט און באַטראַכט ווערן. דער איינדרוק פון דער דעלעגאַציע איז איצט, אַז אָרום דעם אַלעם זיינען דאָ געוויסע פּאָליטישע כוחות וואָס באַאיינפלוסן די טעקסאָס פֿאַראַל באָארד, אַז בנימין ליאָך זאָל מען האַלטן פֿאַרשפֿאַרט אין טורמע פֿאַר לאָנגע יאָרן. דאָך אָבער, איז די דעלעגאַציע אָוועקגעפֿאָרן פון טעקסאָס מיט דער האָפענונג, אַז עס וועט געלונגען צו באַפֿרייען ליאַכ׳ן אויף פֿאַראַל.

אָבער אַ וואָך נאָכדעם, ווען די דעלעגאַציע איז צוריקגעקומען קיין ניו יאָרק, איז ווידער געקומען אַן אַנטוישונג. עס איז אַנגעקומען אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער אַ רירנדער בריוו פון בנימין ליאָך אין וועלכן ער טיילט מיט, אַז די פֿאַראַל באָארד האָט ווידעראָמאָל אָפּגעוואָרפן די וועגדונג איצט צו באַטראַכטן זיין ענין, וואָס איז שוין צום צווייטן מאָל אַזאַ אָפּזאָג. די פֿאַראַל באָארד וועט באַטראַכטן ליאַכ׳ס קעיס, איז דערקלערט געוואָרן, אין מאי 1978. פון דעם איז צו דרינגען, אַז די באַמיאונג איצט צו באַפֿרייען ליאַכ׳ן אויף פֿאַראַל האָט שוואַכע אויסזיכטן.

אין פֿאַרבינדונג מיט דעם האָט די באָארד אַוו גאַווערנאָרס פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פֿאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, לעצטנס באַשטימט אַ ספּעציעל קאָמיטע. די אויפגאַבע פון דער קאָמיטע איז צו זוכן פֿאַרשידענע וועגן און מיטלען, ווי אויך מאַכן נויטיקע אָנשטרענגונגען, כדי צו העלפן באַפֿרייען דעם אומשולדיק פֿאַראורטיילטן בנימין ליאָך, כאָטש אויף פֿאַראַל ביז אַלץ ווערט קלאָר ווערן אין זיין טראַגישן ענין. מיר ווילן פֿאַרזיכערן אונדזערע לעזער פון דער „ביאַליסטאָקער שטימע״ ווי אויך אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט, אַז מיר ווילן נישט רוען אין דער גאַנצער זאַך, כדי דאָס זאָל ברענגען געהעריקע פאָזיטיווע רעזולטאַטן. דאָס מיינט, צו טוען אַלץ, כדי צו העלפן באַפֿרייען דעם אומגליקלעכן אידישן יונגערמאַן, אַ קינד פון אונדזערע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט פון הינטער די טורמע־מויערן, וועמנס לעבן איז באַגלייט מיט אַ שווערן געראַנגל פֿאַר גערעכטקייט. און מיר האָפֿן, אַז דאָס וועט אונדז געלונגען צו דערגרייכן, מיט דער הילף פון אונדזערע ביאַליסטקער לאַנדסלייט און פריינט.

אַ דאַנק אויסדרוק

מיר באַדאַנקען האַרציג ר׳ יעקב באַלבאַן, וועלכער וואוינט אין די „קאַאָפּ״־הייזער לעבן אונזער אינסטיטוציע, פֿאַר אונטער־נעמען זיך צו דאַוונען פֿאַר״ן עמוד אין אונזער שוהל פֿאַר די ימים טובים — פּסח, שבועות, און סוכות.

פריינד באַלבאַן איז אַ בעל תפילה פֿאַר ראש השנה און יום כיפּור אין איינע פון די שוהלן אין פלעטבוש דזשואיש סענטער, ברוקלין, ניו יאָרק, פֿאַר 20 יאָר.

מיר פֿאַרהאָפֿן אַז ר׳ יעקב באַלבאַן וועט קענען אָנגיין מיט זיין הייליגער אַרבעט לטובת די עלטערע מענטשען וועלכע מיר באַדינען.

דריי לידער

פון אָשר שטשוטשינסקי

35 יאָר

אַ לאַנד מיינס קובא, באזונטע.
ווי אַ קנויל פֿאַרברענטע דראָטן
נאָך אַ פייער, נאָך אַ שרפה,
ס׳ליגן מיינע יאָרן איבער דיר, צעטראָטן,

אַ לאַנד מיינס קובא, חרובע,
ווי אַ באַרג איבערגעברענטע דראָטן
נאָך אַ גרויסער פלאַמיקער שרפה,
ס׳ליגן מיינע יאָרן איבער דיר, ווי אַש צעשאָטן.

ווען איך וואָלט זיין

ווען איך זאָל זיין אַ מטבעה, אַ פרוטה,
אַ קופּערנע צי אַן אייזערנע,
וואָלטן צענדליקער מענטשן —
רייכע, אַרימע, שלעכטע און גוטע
מיר געגלעט מיט זייערע פינגער און בענטשן.

וואָלט איך געווען אַן איינפאַכער נומער:
אַן איינס, אַ צוויי אויף אַ גאַס, אויף אַ טיר,
וואָלטן מענטשן פֿאַרטראַכט זיך אויף מיר.

ווען איך וואָלט זיין דער רויך פון אַ פֿאַפּיראָס,
וואָלטן מענטשן מיך אַרײַנגעצויגן אין די לונגען,
זייער לעבן איינגעשטעלט אַן אַ פֿאַרוואָס
און וויטער דעם סם־המות געשלונגען...

בין איך אָבער אַ חלומער, אַ טראַכטער,
וואָס שווימט אין אַן־וואָסערדיקן שטראָם,
כ׳שוועב אין די הימלען אַ פֿאַרטראַכטער,
און צוגעשמידטע מיינע פיס שטייען אין אַ קראָם...

האַרבסט

אומעטיקע בלעטער, פֿאַרגעלטע,
העגגען אויף פֿאַרווייגטע צווייגן,
פֿאַר טעג, די זון אַרויסקומען האָט פֿאַרפעלט,
נאַסע ווינטן פייפן. ווילן נישט שווייגן...

ס׳רינען טראָפנס פון די וועגט, ווי טרערן,
פֿאַלן אויף צעווייקטע גאַסן,
ס׳וועט דער וואָסער די וועלט צעשטערן,
און דער רעגן גיסט זיך געלאַסן...

איינגעהילט אין נעפּל די שפּיצן מויערן,
אין די הויכן העגגט אַ גרויער וואָלקן,
שאַרפע ווינטן אויף דער שטאָט לויערן
ס׳האָט דער טייוול היינטיקן טאָג פֿאַרשאָלטן.

אונזער היים־שטאָט ביאַליסטאָק

פון ישראל באַבקעס — מאַנטעווידעא

די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין מאַנטעווידעא האָבן באַשלאָסן צו פֿאַראייביקן דעם אַנדענק נאָך זייער היים־שטאָט מיטן אויפשטעלן אַ געדענק־טאָוול, אויסגעפֿאַרטיקט אין בראַנז, וואָס וועט צוגעפּעסטיקט ווערן צום מאָנומענט נאָך אונדזערע 6 מיליאָן קדושים אויף דעם היגן בית־עולם אין לאַ פּאַז און אַזוי אַרום באַערן דער פֿאַרטיליקטער ביאַליסטאָקער פֿרעכטיקער קהילה און אירע 60 טויזנט אידן.

ביאַליסטאָקער אידן האָבן זיך אויסגעצייכנט אויף אַלע געביטן פון מענטשלעכער טעטיקייט. ביאַליסטאָק האָט געהאַט אַ רייכע פֿאַרצווייגטע און פילפֿאַרביקע נעץ פון שולעס, רעליגיעזע, פֿאַליטישע, געזעלשאַפֿטלעכע און פילאַנטראָפּישע אינסטיטוציעס. ביאַליסטאָק האָט געהאַט די באַרימטע אין גאַנץ פוילן העברעאישע גימנאַזיע. אויף ביאַליסטאָקער גאַסן האָט אויך געקלונגען דער לויטערער, זאַפֿטיקער, ריינער ליטווישער אידיש אַן פֿרעמדער צומישונג. אין ביאַליסטאָק האָט אויפגעלעבט אונדזער ניי־אַלטער נאַציאָנאַלער לשון, די העברעאישע שפּראַך, וועלכע איז הײַנט די מלוכה־שפּראַך פון ישׂראל. אונדזער באַנייטער אידישער מדינה. פיל תלמידים פון אונדזער געוועזענער ביאַליסטאָקער העברעאישער גימנאַזיע פֿאַרנעמען נאָך הײַנט זייער וויכטיקע פּאָסטנס אין פֿאַליטישן און קולטורעלן לעבן פון מדינת ישראל.

ביאַליסטאָק האָט געהאַט אינע פון די גרעסטע אין פוילן אידישע ביביליאָטעקן, די באַרימטע שלום־עליכם ביביליאָטעק, וועלכע האָט געשפּייזט און באַזאָרגט דער יונגט, אַרבעטער און אינטעליגענץ, מיט אַלע נייסטע ביכער פון דער גאַנצער וועלט, אויך אין אַנדערע שפּראַכן.

ביאַליסטאָק האָט געהאַט איר גרויסן אידישן שפּיטאָל, אַ הײַם פאַר עלטערע אַרעמע אידן. און ציענדיק די גאַלדענע טראַדיציע פון דער פילאַנטראָפּישער ביאַליסטאָקער, האָבן די ביאַליסטאָקער אין ניו־יאָרק אויפגעבויט אַ וואונדערליכע הײַם און שפּיטאָל פאַר אידן, וועלכע איז אַ מוסטער פאַר דער גאַנצער וועלט. דער גרינדער און שעפער פון דער דאָזיקער אינסטיטוציע איז געווען דער פאָר־שטאָרבענער כלל־טוער, פילאַנטראָפּ און שרייבער ווי אויך אַרויס־געבער אין ניו־יאָרק פון „ביאַליסטאָקער שטימע", דער אומפאָר־געסלעכער דוד סאַהן. דער ביאַליסטאָקער צענטער, הײַם פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, אויף 228 איסט בראַדוויי, פירט אַן ווייטער וויכטיקע און פֿאַרצווייגטע אַקטיוויטעטן, אַ דאַנק דער טריישאַפט פון די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און די פירער פון דער אינסטיטוציע.

ביאַליסטאָקער אידן האָבן אויפגעבויט אַ באַרימטע אויף דער גאַנצער וועלט טעקסטיל־אינדוסטריע, וועלכע האָט אַנגעשפּאַרט מיט אירע טעקסטיל־מאַנופֿאַקטורן אין אַלע עקן וועלט, אפילו אין ווייטן מאַנדזשוריע. און ווען יאָפֿאַן האָט פֿאַרכאַפּט די דאָזיקע טעריטאָריע האָט אויסגעבראַכן אַ גוואַלדיקער טעקסטיל־קריזיס אין ביאַליסטאָק, דעם קליינעם אידיש „פּוילישן מאַנטשעסטער" און פיל אַרבעטער, וועבער און פֿאַבריקאַנטן האָבן עמיגרירט קיין אַרגענטינע, וואו זיי האָבן אין אַ גרויסער מאָס געהאָלפן צו שאַפֿן דעם באַרימטן אין בועאַנאָס־אייראָס טעקסטיל־צענטער אין ווישא לינטש.

אין ביאַליסטאָק האָבן געלעבט גרויסע גאונים, למדנים און רבנים ווי ר׳ ליפּעלע און הרב ר׳ חיים הערץ האַלפּערן. אָבער אין דער ערשטער ריי מוז דערמאָנט ווערן הרב שמואל מאָהיליעווער, ווועלכער איז געווען איינער פון די ערשטער חובבי־ציון. ער האָט דאָס באַווירקט דעם באַרימטן באָראָן עדמונד ראָטשילד צו שאַפֿן אין דעמאָלטדיקן ארץ־ישראל די ערשטע אידישע ערד־אַרבעטער קאָלאָניע — עקרון. ניט אומזיסט האָבן ביאַליסטאָקער געשמועסט אַז הרב מאָהיליעווער איז מער ווי ביאַליסטאָקער רב, ער איז אויך אַן אייראָפּעאַנער, אַ וועלטלעכער, וועלכער פֿאַרנעמט זיך מיט ציוניסטישע ענינים.

ביאַליסטאָק איז אויך דאָס געבוירן־אָרט פון באַרימטן ד״ר זאָמענהאָף, דער שעפער פון עספּעראַנטאָ, דער ביאַליסטאָקער איד, וועלכער האָט געטרוימט און געחלומט מיט זיין געשאַפֿענער שפּראַך דערנענטערן און פֿאַראייניקן אַלע מענטשן פון דער וועלט אַן אונטערשייד פון ראַסע, רעליגיע, קאָליר אָון שפּראַך. טאָקע פֿאַר דער צווייטער וועלט־מלחמה זיינען געקומען קיין ביאַליסטאָק ד״ר זאָמענהאָפֿ׳ס פֿאַרערער, עספּעראַנטיסטן פון דער גאַנצער וועלט, אפילו פון וויין יאָפֿאַן האָבן זיך באַטייליקט אין דער אַנטהילונג פון דענקמאָל־טאָוול אויף זיין געבוירן־גאַס, אויף יאַטקע־גאַס, נומ׳ 22, וועלכע מ׳האָט שפּעטער אַ נאָמען געגעבן ד״ר זאָמענהאָף־גאַס. אויך אין וואַרשע איז געווען אַ גרויסע גאַס אויפן נאָמען פון ד״ר זאָמענהאָף.

דאָרט האָבן געלעבט און זיינען געווען טעטיק גרויסע און באַרימטע אידישע דאָקטוירים. ד״ר פּינעס, דער אויגן־דאָקטער, האָט זיך באַרימט געמאַכט מיט זיינע וואונדערלעכע אין יענער צייט אויגן־אָפּעראַציעס. צו זיין געשאַפֿענעם קליניק אין ביאַליסטאָק פלעגן זיך ציען קראָנקע פון אַלע עקן רוסלאַנד, פון פוילן און אפילו אייראָפּאישע שטעט. ווען ד״ר פּינעס האָט זיך איבערגעצויגן קיין וואַרשע, האָט ער אין ביאַליסטאָק איבער־געלאָזט זיין אייגענעם זון, און זיין פּאָפּולער אַסיסטענט ד״ר קערשמאַן.

עס מוז דערמאָנט ווערן ד״ר יוסף כאַזאַנאָוויטש, דער באַרימטער פֿאָלקס־דאָקטאָר, וועלכער איז געווען אַ צענטראַלע פיגור אין ביאַליסטאָקער פילאַנטראָפּישן און נאַציאָנאַלן לעבן. ער איז געווארן וועלט־באַרימט דורך זיין גרינדן די נאַציאָנאַלע ביבליאָטעק אין ירושלים. ד״ר כאַזאַנאָוויטש פלעגט פֿאָרן אויף אַלע ציוניסטישע קאָנגרעסען און אָפּגעבן דעם גרעסטן טייל פון זיין הכנסה אויף ביכער פֿאַר דער נאַציאָנאַלער ביבליאָטעק. ער איז געשטאַרבן אין דחקות און נויט אין טיפן רוסלאַנד, אין יקאַטעריינעסלאָוו, אין דער צייט פון דער ערשטער וועלט־מלחמה.

ס׳איז שווער אויסרעכענען און שילדערן אַלע ביאַליס־טאָקער וועלט־באַרימטע מענטשן. אָבער אַלע דאָרפן וויסן אַז דער דערפינדער פון דער אַנטי־פֿאַליאָ־וואַקסין, ד״ר סאַבין, איז אַ הייסער נאַציאָנאַלער ביאַליסטאָקער יִיד. ד״ר סאַבין האָט מיט זיין וואַקסין באַפרייט די מענשהייט פון אירע גרעסטע פלאָגן. אַ דאַנק זיין וואַקסין איז כמעט אויסגעווארצלט געווארן די קראָנקהייט. מען רופט אים מיט רעכט „דער וואוילטערער פון דער מענטשהייט".

אין פֿאַריז לעבט און שאַפט דער גרויסער פראָנצויזישער קינסטלער — בען. בען האָט זיך באַרימט געמאַכט מיט זיינע 153 תהילים־בילדער. ער שאַפט איצט אויף דער באַשטעלונג פון דער פראָנצויזישער רעגירונג בילדער אויף ביבלישע מאָטיוון, און איז איינער פון די גרעסטע און באַרימטסטע קונסט־מאָלער אין דער וועלט. זיין אמתער נאָמען איז בן־ציון ראָבינאָוויטש.

דער פאַרשטאַרבענער לאַנג יאַריקער סאַוועטישער אויסערן־מיניסטער מאַקסים ליטווינאָוו, וועלכער האָט אַרויסגעפירט די איזאָלירטע דעמאָלט סאַוועטישער דיפּלאָמאַטיע אויף די ברייטע שליאַכן פון דער מערב־וועלט, איז געווען אונדזער בן־עיר און געהייסן מאיר הענאָך וואָלאַך.

דער אַרכעאָלאָג, אַנטדעקער פון די ווערטפולע ים־המלח פאַרמעטן, ד״ר סוקעניק, איז געווען אַ ביאַליסטאָקער.

ווי אַ שאָך־ליבהאָבער מוז איך דערמאָנען דעם גרויסן וועלט־טשעמפּיאָן און שאָך־טעאָרעטיקער עקיבא רובינשטיין. ער איז געווען איינער פון די וויכטיקסטע קאַנדידאַטן אויף דער שאָך־קרוין אין זיינער צייט.

ביאַליסטאָק האָט אַרויסגעגעבן פיל באַרימטע שרייבער, ווי דער ראַמאַניסט און פּאָעט, זוסמאן סעגאַלאָוויטש; דעם דערציער און מעמואַרן שרייבער יחזקאל קאַטיק; דעם אידיש־רוסישן דראַמאַטורג אַסיף דימאָוו; דעם באַוואוסטן שול־און אַרבעטער־טוער און שרייבער יעקב פּאָט און דעם אומדערמידלעכן רייזנדער און זשורנאַליסט ד״ר חיים שאַשקעס. ד״ר סלאָווע האָט געשאַפן אַ ווערק וועגן ברוך שפּינאָזאַ, וועלכע איז אגב אויפגעפירט געוואָרן אין מאַנטעווידעאָ דורך דער באַרימטער אידאַ קאַמינסקא־טרופּע פון וואַרשע. דער למדן און אויבער־ראַבינער פון ביאַליסטאָק ד״ר גדליהו ראָזענמאַן האָט אין 1936 אַרויסגעגעבן אַ וויסנשאַפטלעך ווערק (אין פּויליש) אין דער פאַרטייִדיקונג פון דער אידישער שחיטה, וועו די טרויעריק־באַרימטע פרוי פריסטאָר און גלח טשעטשאָק האָבן פאַרלאַנגט אין פּוילישן סיים (פאַרלאַמענט) די פאַרבאָטונג פון דער אידישער שחיטה. זיין פאַרטייִדיקונגס־ווערק קעגן די אויספּרין פון דער אַנטיסעמיטישער כנופיה האָט געהאָט אַ הויכן אָפּקלאַנג אין דער גאַנצער וועלט און געהאָלפן אָפּשרייען די גזירה.

ביאַליסטאָק קאָן זיך גאַרניט פאַרשעמען אין דער וועלט און האָט מיט וואָס צו שטאָלצירן. ליידער און אונדזער פרעכטיקע קהילה פאַרוואַנדלט געוואָרן אין חורבות און אש. און מען קאָן שוין ניט רייִדן וועגן דער עקסיסטענץ פון אַ אידישער ביאַליסטאָק.

די תנ״ך בילדער פון באַרימטן קינסטלער בעת וועלן געלערנט אין די שולן אין ישראל

מיט אַ קורצע צייט צוריק, האָט דאָס בילדונגס־מיניסטעריום אין מדינת ישראל, אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלע בראָשור פאַר אַלע דאַרטיקע לערער און דערציער. אין דעם ווערט אָנגעוויזן, ווי אַזוי צו לערנען מיט די קינדער אין די שולן, דעם תנ״ך לויט די באַרימטע בילדער וואָס עס האָט געמאָלן דער גרויסער אידישער קינסטלער און אונדזער חשובער לאַנדסמאַן בעז. דאָס מיניס־טעריום האָט אויך ביז איצט שוין געמאַכט 60 ספּעציעלע ליכט־בילדער, פון בענ׳ס פאַרשידענע תהלים און אַנדערע ביבלישע מאָטיוון. די ליכט־בילדער ווערן געוויזן אין די שולן אין ישראל בעת די לעקציעס פאַר די תלמידים, און דערביי גיבן די לערער אויפקלערונגען און קאָמענטאַרן וועגן דעם אינהאַלט פון די בילדער.

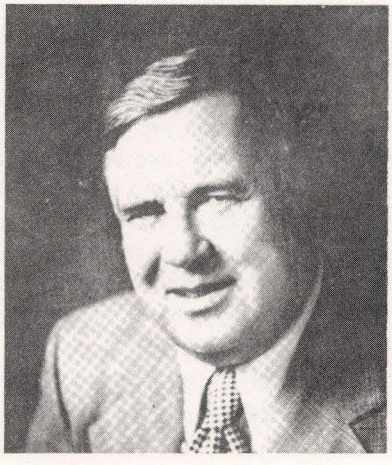
ווי באַקאַנט, האָט אונדזער פראָמינענטער לאַנדסמאַן און באַרימטער קינסטלער בעז, געשאָפן איבער הונדערט גרויסע קונסט־ווערק וואָס איז געבויט אויפן אינהאַלט פון תנ״ך. די דאָזיקע וואונדערלעכע בילדער, האָבן אַרויסגערופן אַ גרויסן אָפּקלאַנג אין פראַנקרייך וואו בעז לעבט און שאַפט, ווי אויך איבער דער גאַנצער וועלט.

דער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן ראַלף בעל אויסגעוויילט אַלס פרעזידענט פון דער ציוניסטישער אַרגאַניזאַציע אין שיקאָגאָ

מיט שטאָלץ און צופרידנהייט האָבן מיר אויפגענומען די נייעס, אַז אונזער חשובער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן און פראָמינענטע פערזענליכקייט, ראַלף בעל, איז לעצטנס אויסגעוויילט געוואָרן אַלס פרעזידענט פון דער ציוניסטישער אַרגאַניזאַציע אין שיקאָגאָ.

ראַלף בעל — פון דערהיים בעלאָך — וועלכער האָט אין ביאַליסטאָק געוואוינט מיט זיין משפּחה אויף שוויענטעגאָ ראָבא, האָט זיין יוגנט געלערנט אין דער ביאַליסטאָקער העברעאישער גימנאַזיע. פאָרן אויסברוך פון דער צווייטער וועלט־מלחמה, איז ער געווען באַשעפטיגט אין די ביוראָען פון דער עקספּעדיציע־פירמע ענגעל, אין ביאַליסטאָק. אין צייט פון דער מלחמה האָט ער דורכגעמאַכט די ביאַליסטאָקער געטאָ, און שפּעטער אויך געפייניגט געוואָרן אין דעם לאָגער אוישוויץ.

נאָך דער מלחמה איז ראַלף בעל געקומען קיין ניו יאָרק, צוזאַמען מיט זיין חבר סעם גאָרניצקי — גאָרניק —. גלייך ביים אַנקומען אהערצו, זיינען זייערע ערשטע טריט געווען אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער, אין ניו יאָרק. פאָרשטייט זיך, אַזוי ווי דאָס

ראַלף בעל

איז אין יענער צייט געווען אויך מיט אַנדערע געקומענע לאַנדס־לייט קיין ניו יאָרק. שפּעטער איז סעם גאָרניצקי אַוועקגעפאָרן קיין לאָס אַנדזשעלעס צו זיין חבר מוני נייִדאָרף, וואו ער האָט אויפ־געבויט זיין נייער היים און פאַמיליע נאָכן דורכמאַכן ליידן און פיין ביי היטלערן. ראַלף בעל וויידער, וועלכער איז דורך ניסים אַרויס פון היטלערס גיהנום, איז אַוועקגעפאָרן קיין שיקאָגאָ. דאָרט האָט ער אויפגעבויט זיין נייע היים מיט אַ צופרידענעם פאַמיליע־לעבן, וואו ער איז אויך אַ פראָמינענטער ביזנעסמאַן אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע. ער איז אויך זייער אַקטיוו אין דעם דאָרטיקן אידישן געזעלשאַפטלעכן לעבן. ראַלף בעל מיט זיין ליבע פרוי, דזשינעט, האָבן לעצטנס אויך מיט מזל געפּראָווט די חתונה פון זייער געראַטענער טאָכטער, איניד סטעלא. זי איז פאָרהייראַט צו דעם יונגן לאָיער האורד ס. גאָלדען. מיר זיינען שטאָלץ פון אונדזער לאַנדסמאַן ראַלף בעל, און מיר וואונטשן אים דערפאָלג אויף זיין וויכטיקן אָמט.

ווען עס איז געוואָרן פינצטער אין ניו יאָרק...

פון ראַיע זאַק
מיטגליד פון באָארד אָו גאַווערנאָרס

מיר אַלע, די איינוואוינער פון ניו יאָרק, געדענקן נאָך גוט דעם אומגליקלעכן מעת־לעת פון דעם 13טן אויפן 14טן יולי 1977, וועז אין אַלע טיילן ניו־יאָרק און אין דער אומגעגענט איז פלוצים אויסגעלאָשן געווארן די עלעקטרישע ליכט, עס איז געווארן „חושך מצרים".

דאָס גאַנצע לעבן אין דער ריזיקער שטאָט וואו עס איז שטענדיק אַן אומאויפהערלעכער טומעל און געיעג, איז מיטאַמאָל געווארן פאַראַליזירט. מענטשן זענען געבליבן שטעקן אין סאַבוועיס, באַנען, עלעוועיטאָרס און אין אַנדערע ערטער. אויף די הויכע שטאָקן אין הייזער, איז אויך ניט דערגאַנגען דאָס וואַסער. מען האָט אין דער פינצטער זיך געאיילט, יעדער אויף זיין שטייגער און מעגלעכקייטן, צו זיך אַהיים. די גאַסן אין אַלע געגנטן זיינען געווארן אויסגעליידיקט און נאָר באַנדיטן האָבן, אין געוויסע ערטער, אויפגעריסן געשעפטן און גערויבט פרעמדן, שווער אַנגעהאָרעוועטן האָב און גוטס.

ביי אַט דעם צושטאַנד, איז אויך געווען שווער די לאָגע אין געוויסע „האָומס" פאַר עלטערע מענטשן. אַזעלכע מענטשן זיינען פלוצלינג געבליבן אַרומגערינגלט אין אַ פינצטערניש. מען האָט זיך געטולעט איינע צו די אַנדערע, נישט האָבנדיק אפילו צו דער צייט זייערע מאַלצייטן און אַנדערע נויטיקע באַדערפענישן. גאָר אַנדערש איז אַבער געווען אין אונדזער ביאַליסטאָקער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. אַ דאַנק דעם, וואָס די אַנפירערס פון דער היים האָבן נאָך פיל פריער איינגעשטעלט אַ ספעציעלן דזשענעראַטאָר, איז די קיך, דער עס־זאָל, די עלעווייטאָרס און די קאָרידאָרן געווען באַלויכטן מיט אַריגינעלער עלעקטרישער ליכט. די איינוואוינער פון דער היים האָבן זייערע מאַלצייטן באַקומען אין צייט ווי געווייגלעך, און די ליבלעכע זקנים זיינען אַנגעגאַנגען נאָרמאַל מיט זייער איינגעשטעלטן לעבן.

נישט געשלאָפן רואיק אין יענער נאַכט, זיינען אַבער די פירער פון דער ביאַליסטאָקער היים און שפיטאָל. זיי זיינען געווען באַזאָרגט אויב, חלילה, די עלטערע איינוואוינער ליידן נישט צוליב דער פינצטערניש. דער פרעזידענט סעם סאַלאָזש, איז מיטוואָך אַ גאַנצער נאַכט געווען אין טעלעפאָנישער פאַרבינדונג מיט דער אינסטיטוציע, טאַמער געשעט עפעס. די איבערגעגעבענע עקזעקוטיוו־דירעקטאָרן, מרס. עטל אינגבערג און דער ענערגישער געשעפטס־פירער, מר. איסאַק ריבאַלאָווסקי, וועלכער האָט זיך דאָנערשטיק פרי באַגעגענט מיט ראַבאַי שמואל קראַניק, דער גייסטיקער פירער פון דער אינסטיטוציע, זיינען זייער פרי שוין געווען אויף זייערע פאַסטנס. זיי האָבן געטאָן אַלץ און געזאָרגט פאַר דעם, אַז די עלטערע איינוואוינער דאָ זאָלן נישט פילן די פינצטערניש, וואָס עס קומט פאַר אין דער גרויסער ניו יאָרק. עס איז אויך געטאָן געווארן אַלץ, אַז זיי זאָלן פאַרברענגען דעם טאָג ווי געווייגלעך.

אויף דער וואַך און באַגלייט מיט טרייישאָפט, זיינען אויך געווען דער אינזשינער דזשעק סקורקאָ מיט זיין פרוי בראָניא, די דירעקטאָרין פון דער שפייז־אָפטיילונג און אויפזעערין איבער דער רייניקייט אין דער אינסטיטוציע. אָזוי איז אויך געווען מיט דער איבערגעגעבענער הויפט קראַנקן־שווסטער, מיס לוקריטיע. כאָטש יענעם טאָג איז זי געווען פריי פון דער ארבעט, איז מיס לוקריטיע אָבער אויף דער שנעל געקומען אין דער ביאַליסטאָקער היים אין אַ טעקסי. זי איז געקומען העלפן די עלטערע קראַנקע איינוואוינער, ווייל זי האָט מורא געהאַט אַז עמעץ פון די אַנדערע קראַנקן־שוועסטער וועלן ניט קענען קומען צו דער אַרבעט, צוליב דעם איבעריים און שווריקייטן פון טראַנספּאָרטאַציע.

עס קומט באמת אַ האַרציקן דאַנק און אַנערקענונג די אַנפירערס פון ביאַליסטאָקער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל, וועלכע זיינען אַזוי טריי און איבערגעגעבן פאַר זייער כסדר־דיקער פראַנטוואָרטלעכער אַרבעט, און באַזונדערס פאַר זיין גרייט און אויף דער וואַך מיט זאָרג אין געוויסע ניט פאַראויס־געזעענע פאַסירונגען, ווי דאָס איז געווען אין ניו יאָרק בעת דעם 13טן און 14טן יולי היינטיקס יאָר. עס איז נישט קיין וואונדער, וואָס די עלטערע איינוואוינער פון דער ביאַליסטאָקער היים זיינען שטענדיק מיט דאַנקבאַרקייט פאַר די טרייע פירער און שטיצער, פון אונדזער באַליבטער און פאָפולערע היימישער פאַלקס אינסטיטוציע.

איידע און איזידאָר זאַלעוויץ באַערט צו זייער 50 יאָריגן חתונה־יובילעאום

מאָנטאָג, דעם 21טן מאַרטש, 1977, זיינען באַערט געווארן צוויי זייער חשוב׳ע מיטגלידער און דירעקטאָרן פונעם ביאַליס־טאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל, אייד׳א און איזידאָר זאַלעוויץ, לכבוד זייער 50טן חתונה יובילעאום.

די מיטגלידער פון דער ביאַליסטאָקער ליידיס אַקזילערי, ווי

איזידאָר און אייד׳א זאַלעוויץ

אויך פרייַנט פון די זאַלעוויצעס, זיינען געווען אַנוועזנד צו דער פייַרונג מרס. עטל אינגבערג, עקזעקוטיוו דירעקטאָר, און איסאק ריבאַלאָווסקי, געשעפטס סעקרעטאָר, האָבן באַגריסט מר. און מרס. זאַלעוויץ, דערמאָנענדיג זייער איבערגעגעבנקייט צו דער אינסטי־טוציע און צו דער ליידיס אַקזילערי די גאַנצע יאָרן. מרס. זאַלעוויץ האָט פאַרנומען דעם אָמט פון פּראָטאָקאָל סעקרעטאָרשע פון דער אַקזילערי פאַר אַ סך יאָרן. זי און איר מאַן זיינען טרייַע דירעקטאָרן און שטיצערס פונם ביאַליסטאָקער צענטער און היים.

אַ ספּעציעלער ערן־טאָוול איז פּרעזענטירט געווארן צו מר. און מרס. זאַלעוויץ אלס אויסדרוק פון דאַנקבאַרקייט צו אַזעלכע גוטהאַרציגע מענטשן. מיר ווינטשן זיי נאָך אַ סך גוטע און געזונטע יאָרן צוזאַמען.

25 יאָר גראָדנער קלוב אין ניו יאָרק

פון יעקב וואָליקאָוו פאָרזיצער

נאָך דעם טראגישן אומקום פון דעם אמאליקן באָרימטן אידישן ישוב אין גראָדנע, און ווען קיין אמעריקע זיינען נאָך דער מלחמה אָנגעקומען די ווייניקע פון דער שארית הפליטה, האָבן עטלעכע גראָדנער לאָנדסלייט דאָ אויף זיך געמוען די הייליקע אויפגאָבע צו שאפן אַ המשך פון דער פאָרניכטעטער אידישער גראָדנע. געווען איז דאָס אין יאָר 1952, ווען מיר האָבן דאָ באָגעגענט עלטערע גראָדנער לאָנדסלייט, געקומענע מיט יאָרן צוריק. עס איז קלאָר אז אויף דער עלטער האָבן זיי מער נישט געקענט אָנגיין מיט אקטיוויטעטן, אזוי ווי זיי האָבן דאָס מיט טריישאפט געטאָן אין פארלויף פון העכער פופציק יאָר.

מיר האָבן געלערנט פון זייערע אקטיוויטעטן, אז דאָס גייט באָרג אראָפּ און מיט דעם ווען זיך גלייכצייטיק ענדיגן אלעס, וואָס עס האָט געהאָט אַ שייכות מיט גראָדנע, ווי אויך דער אפשניט מיט די גראָדנער אין דער וועלט. מיר האָבן זיך גלייך ארגאניזירט און געשאפן טאקע דעם גראָדנער קלוב אין ניו יאָרק.

פאָר די לעצטע 25 יאָר, זיינען אונדזערע אקטיוויטעטן גאָנץ בעדייטענד. אין די ערשטע יאָרן, ווען גראָדנער האָבן זיך געניטיגט, איז די הילף געקומען פון אונדז מיט אפענע קעשענעס. אין דער 1967 קריג אין ישראל, איז אונדזער ביישטייערונג געווען 13,000 דאָלאָר, מיר זיינען יערליכע ביישטייערער צום פאראייניגטן אידישן אפיל. די הזכרה נאָך די אומגעקומענע גראָדנער, קומט פאָר יערליך. אונדזער קאָנטאקט מיט די גראָדנער וועלכע געפינען זיך אין דער וועלט, איז שטאָרק פאָרבונדן. מיר זיינען בייהילפער פון ארויסגעבן דעם יערליכן גראָדנער זשורנאל אין ארגענטינע.

איך קען נאָך אָנגיין מיט אַ גאַנץ גרויסע רשימה פון אונזער אקטיוויטעטן. אָבער דאָס וועט פארנעמען אסאָך צום דרוקן און פיל צייט. איז וויל איך בלויז אָנדייטן, אַז די ארבייט און צייט און געלט, וועלכע אסאָך פון אונדזערע חברים גיבן אַוועק, דארף נישט אָדורכגיין אָן בעמערקונג. איך גיי דאָ נישט דאָנקען קיינעם, ווייל זיי אליין האָבן אויף זיך געמומען דעם היסטאָרישן פליכט, פאָר וועלכע די געשיכטע פון גראָדנער אידנטום האָט אויף זיי געלייגט. מיר אלע גראָדנער דאָ מעגן זיין שטאָלץ מיט אַזעלכע זין און טעכטער וועלכע אונדזערע עלטערן האָבן פאריתומ׳ט. די ארבייט אָנצוהאלטן דעם המשך, וועט אָנגיין כל זמן איין גראָדנער וועט נאָך האלטן זיינע אויגן אפען.

לעצטנס, הויבן מיר אָן זיך אויך נענטער צו פארבינדן מיט אונדזער געווען שוועסטער־שטאָט ביאליסטאָק. מיר גייען האָנט ביי האָנט מיט דעם ביאליטאקער צענטער דאָ, אין ניו־יאָרק. אַ דאנק דעם ענערגישן געפראל־סעקרעטאר, איזאק ריבאל, ווערט אונדזער פארבינדונג צעמענטירט פון טאָג צו טאָג. מיר נעמען אָנטייל אין אסאָך אונטערנעמונגען און ווי געווייניטליך זאָגן מיר זיך נישט אפ פון אסאָך דרינגענדע און נויטיגע פאלן.

אין מיין היינטיגן ערשטן אַרטיקל אין דער „ביאליסטאקער שטימע", גיב איך בלויז אָן איבערבליק פון 25 יאָר גראָדנער קלוב. איך האָף אין דער צוקונפט צו ווערן מעהר אקטיוו, און פארעפענטליכען מעהר איינצלהייטן און פאקטן וועגן די אקטיוויטעטן פון גראָדנער קלוב.

איך וויל אויסדריקן אַ דאנק די ארויסגעבער און רעדאקציע פון דער „ביאליסטאקער שטימע", מיט דעם ליבהאבערציקן איסאק ריבאלאָווסקי בראש פאר געבן מיר אַ מעגלעכקייט דאָ צו דערציילן אַ ביסל וועגן די אקטיוויטעטן פון די נייע גראָדנער אין ניו יאָרק, פאר די לעצטע 25 יאָר. איך האָף אז דאָס וועט אויך העלפן אין דער פארבינדונג צווישן דער גראָדנער שארית הפליטה אין אמעריקע, און אין וועלט בכלל. איך וואונטש אלע גראָדנער לאָנדסלייט אומעטום, און אידן בכלל, אַ געזונט און גוט יאָר און שלום פאר מדינת ישראל.

אלע גראָדנער לאָנדסלייט, וועלכע ווילן זיך פארבונדן מיט אונדזער גראָדנער קלוב, דארפן שרייבן אויפן אדרעס:

Jack Wolikow
8 Louis rd.
New York City, N.Y. 10956
U. S. A.

באָזוך פון איסאק ריבאלאָווסקי אין „קרית ביאליסטאק"

אויף מיין קורצן באָזוך אין ישראל, האָב איך אויך דארט באָזוכט „קרית ביאליסטאק". איך בין האָרציק אויפגענומען געוואָרן פון די פירער, טוער און איינוואוינער פון ביאליסטאקער „שטעטל". איך האָב דארט באָזוכט דעם מאָנומענט אין אָנדענק פון די ביאליסטאקער קדושים וואָס עס האָט אויפגעשטעלט דוד לובין — די שוהל, דעם בית־עם, די ביבליאָטעק אויפן נאָמען פון רבקה און דוד העין און אָנדערע אינסטיטוציעס. ביי דעם מיטינג האָב איך איבערגעגעבן אַ גרוס פון דוד לובין און דוד העין דער פרעזידענט און טרעזשורער פון קרית ביאליסטאק פאָונדיישאָן אין ניו־יאָרק, וואָס איז פארגעקומען אונטערן פארזיץ פון בצלאל לוריע, האָב איך אָפגעגעבן אַ באריכט, וואָס איז פון אלעמען אויסגעהערט און אויפגענומען געוואָרן מיט גרויס אינטערעס. איך האָב באָדאנקט פאָר דער וואָרעמער אויפנאָמע, וואָס איז מיר צוגעטיילט געוואָרן. איך בין געווען צופרידן צו הערן פון אלעמען אין „קרית ביאליסטאק" אַז זיי שטיצן פולשטענדיק אונטער דאָס ארויסגעבן דעם גרויסן „ספר ביאליסטאק" — אין אידיש, ענגליש און העברעאיש — וואָס ווערט פאָראייביקן הונדערטער יאָרן אידישן לעבן אין ביאליסטאק, ווי אויך דעם חורבן און גבורה אין צייט פון גרויזאמען היטלעריזם.

איסאק ריבאלאָווסקי (דריטער פון רעכטס), ביי אַ צוזאמענטרעף פון קאָמיטעט פון קרית ביאליסטאק און איינוואוינער

פייערלעכער צוזאַמענטרעף פון ביאַליסטאָקער אין פילאַדעלפיע

דעם 30טן אַפּריל היינטיקס יאָר, איז אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע פון צווישן די פּירערס פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, געקומען קיין פילאַדעלפיע. דאָס איז געווען אויף דער איינ־לאַדונג פון דעם חשובן לאַנדסמאַן, אלי אַקון מיט זיין פרוי מאַרטאַ. דאָרט, אין פילאַדעלפיע, איז געווען אַ זייער איינדרוקספולער צוזאַמענקונפט מיט אַרטיקע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט. דער ציל פון דעם צוזאַמענקונפט איז געווען צו העלפן אין דער איצטיקער וויכטיקער אַרבעט ביים אַרויסגעבן דעם „ספר ביאַליסטאָק".

אין דער דעלעגאַציע פון ניו יאָרק, זיינען געווען פאַלגענדע פּירער פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים: סעם סאַלאַזש, איסאַק ריבאַלאָווסקי, סעם טשודין, מרס. עטל אינגבערג מיט איר מאַן דזשעק. דער צוזאַמענקונפט איז פאַרגעקומען אין הויז פון אלי און מאַרטאַ אַקון, וואו עס זיינען אויך געווען אַנוועזנד אַ גרופּע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט וואָס וואוינען אין פילא־דעלפיע. מען האָט געפּירט אַ היימישן שמועס ביי פּיין געדעקטע טישן, מיט געשמאַקן שפּייז און געטראַנקען. די ניו יאָרקער דעלע־גאַטן האָבן אָפּגעגעבן אַן אַלזייטיקן באַריכט וועגן די וויכטיקע טעטיקייטן אין דעם גוט באַוואוסטן ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל. אין דעם שמועס איז גלייכ־צייטיק אַרויסגעבראַכט געווארן די וויכטיקייט פון אַרויסגעבן דעם פּלאַנירטן „ספר ביאַליסטאָק".

אַלע אַנווועזנדע האָבן זיך באַטייליקט אין דעם געמיטלעכן שמועס, און אַנגעווויזן אויף דער וויכטיקייט צו פאַראייביקן דער פאַרשניטענער אידישער ביאַליסטאָק אויף אַ ווירדיקן אופן, ווי דאָס וועט זיין דורכן „ספר ביאַליסטאָק". אויפן רירנדן אָפּיל פון איסאַק ריבאַלאָווסקי, איז אויפן אָרט געשאַפן געווארן אַ גרעסערע סומע, כדי צו דערמעגלעכן אַרויסצוגעבן דעם מאַנומענטאַלן „ספר ביאַליסטאָק". צום סוף פון דעם צוזאַמענקונפט האָבן די געסט פון ניו יאָרק און די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט פון פילאַדעלפיע, אויסגעדריקט דאַנקבאַרקייט צו די פריינט אלי און מאַרטאַ אַקון, פאַר דער וואַרעמער אויפנאַמע און פריינטשאַפט אין זייער הויז. עס איז דערביי אַנגעווויזן געווארן, אַז דאָס דאָרף אויך זיין אַ גוטער ביישפּיל פאַר ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין אַנדערע שטעט, כדי צו העלפן דערגרייכן דעם וויכטיקן ציל פון אַרויסגעבן דעם גרויסן „ספר ביאַליסטאָק".

אַ פאַרזאַמלונג וועגן „ספר ביאַליסטאָק" אין הויז פון עלי און מארטא אַקון אין פילאַדעלפיע

געווען שילער פון דער העברעאישער גימנאַזיע אין ביאַליסטאָק גרינדן וויכטיקן קלוב אין ניו יאָרק

זונטאָג נאָכמיטאָג, דעם 12־טן דעצעמבער 1976, איז אין ניו יאָרק פאַרגעקומען אַ צוזאַמענקונפט פון ביאַליסטאָקער פריינט — אַלע געבוירענע אין ביאַליסטאָק און באַקאַנט פון דער היים אויס. דער צוזאַמענטרעף איז פאַררופן געווארן ביי אַ גלעזעלע טיי און כיבוד, אין הויז פון מר. און מרס. לואיס סובאַטניק, אין מאַנהעטן, לויט דעם פאַרשלאָג פון דר. שמואל עברי פון באַלטימאָר, מערילענד, אין צוזאַמענהאַנג מיטן אַרויסגעבן פון „ספר ביאַליסטאָק".

אין אַ מיינונג אויסטויש וויאַזוי צו העלפן דעם קאַמיטעט אין ישראל אין דער אויבנדערמאַנטער אויפגאַבע, האָבן זיך באַטייליגט דר. דזשאַרדזש אדאַשקא, מיס ראיי אַדאַשקא, מרס. לעאָן פּאַלאַק און מר. האַמבורגער.

אַלע האָבן איינגעשטימט אַז די אַקציע דאַרף געפירט ווערן דורך דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, וועלכער האָט טאַקע אויף אַן ענערגישן אופן אַנגעהויבן דעם קאַמפּיין.

עס איז באַשלאָסן געווארן צו גרינדן אַ „אירגון יוצאי ביאַליסטאָק" אין אַמעריקע, און צו ווערבירן ביאַליסטאָקער, וועלכע קענען זיך פון דער אַלטער היים, האָבן געלערנט אין דער דאָרטיקער העברעאישער גימנאַזיע און אין אַנדערע לערן־אינסטיטוציעס, געאַרבעט דאָרט און וואָס זיינען היינט אַן אַקטיוור פאַרבליבענער טייל פון אונדזער פאַרשניטענער היים־שטאָט. ס'ווערט פּלאַנירט, אַז דער קלוב זאָלן האָבן אַפּטע צוזאַמענטרעפן, און זיין פאַרבונדן מיטן ביאַליסטאָקער צענטער.

משה און בעלא עינת פון תל־אביב

משה עינת און פרוי בעלא, באַקאַנטער אַדוואָקאַט פון תל־אביב, וועלכע איז אויך פאַרבונדן און אַקטיוו פאַרן „ספר ביאַליסטאָק", האָבן באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל. פריינט עינת איז געווען אין אַמעריקע אין שליחות פון „קרית ביאַליסטאָק", וועמנס לאַיער ער איז.

זייענדיק דאָ איז מר. עינת געווען אין מיאַמי ביטש, וואו ער

משה און בעלאַ עינת

האָט זיך באַגעגנט מיט דוד לובין און דוד העין, פרעזידענט און קאַסירער פון דער „קרית ביאַליסטאָק פאָונדעישאַן", מיט וועמען ער האָט אויפגענומען וויכטיקע פראַגן וועגן דער פאָונדעישן. משה עינת מיט זיין פרוי, האָבן אויסגעדריקט לויב און צופרידנקייט, בעת זייער באַזוך אין דער ביאַליסטאָקער היים און צענטער.

חשובע געסט באַזוכן ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו־יאָרק

אריה און רחל שמיר פון ירושלים

צווישן די לעצטע באַזוכער אין אונדזער גרויסער ביאַליסטאָקער אינסטיטוציע, איז אויך געווען אַריה שמיר, וועלכער איז געבוירן געווארן אין יאָר 1920 אין ביאַליסטאָק און ער וואוינט איצט אין ירושלים. שמיר, וועלכער איז אַ זון פון רחל און יאָסל שמערליס פון ביאַליסטאָק, איז געקומען קיין ארץ־ישראל אין 1938. ער איז איצט אין ירושלים אַ פּאָליטיי־אָפיציר.

אַריה שמיר׳ס פאָטער, איז אין אמאָליקן ביאַליסטאָק געווען אַ דרוקער־אַרבעטער. ער איז אויך געווען איינער פון די גרינדערס און פאָרזיצער פון דעם פאַראיין פון די אידישע דרוקער־ארבעטער. שמיר׳ס פרוי, רחל, פון דערהיים איזראַעלאָוו, איז אַ געבוירענע אין תל־אביב. דער חשובער גאַסט איז געבראַכט געווארן אין ביאַליסטאָקער צענטער פון הערשל וואַראָוו, וועלכער איז אַ מיטגליד פון דער באָארד אָוו גאַווערנאָרס.

דער גאַסט פון מדינת ישראל האָט זיך זייער פאַראינטערעסירט מיט די אַקטיוויטעטן אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער, ער האָט באַזוכט די פאַרשידענע אָפּטיילונגען און אויסגעדרוקט גרויס צופרידנקייט פון דעם וואָס ער האָט געזען. די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט דאָרפן זיין שטאָלץ מיט אַזעלכע דערגרייכונגען, האָט ער געזאָגט, און דאָס דאַרף פון אַלעמען ווי געהעריק אָפּגעשאַצט ווערן.

סעם טשודין, טילי און שעפסל זייטנער, רחל שמיר, העראָלד מאַראָו און אריה שמיר, ביים באַזוכן דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים

ביי אַ לאָנטש אין ביאַליסטאָקער צענטער און היים מיט די געסט.

שעפסל און טילי זייטנער פון לאָס אַנדזשעלעס

שעפסל זייטנער פון לאָס אַנדזשעלעס, מיט זיין פרוי, האָבן אויך באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער און זיך באַקענט מיט אַלע טעטיקייטן. זיי האָבן אויסגעדרוקט אַנערקענונג און לויב, פאַר דער גוטער אַרבעט וואָס וועט געפירט. שעפסל זייטנער, וועלכער איז אַ ביאַליסטאָקער, איז געקומען קיין ניו יאָרק זיך זען מיט פריינט, מיט וועמען ער האָט צוזאַמען דורכגעמאַכט די ביאַליסטאָקער געטאָ און פאַרשידענע נאַצי־לאַגערן. די באַגעגעניש צווישן זיי, איז געווען אַ גאָר וואַרעמע און האַרציקע.

דאָס הויז פון שעפסל זייטנער מיט זיין פרוי, אין לאָס אַנדזשעלעס, איז זייער גוט באַקאַנט צו ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט סיי דאָרט סיי אויך אין אַנדערע ערטער. זייטנערס הויז איז אַ מין „אָפּען הויז" פאַר אַלעמען, וואו מען קומט און מען פילט זיך אויף אַ היימישן אופן. זייענדיק דאָ אין ניו יאָרק און באַזוכנדיק דעם ביאַליסטאָקער צענטער, זיינען זייטנער מיט זיין פרוי באַזונדערס גאָר וואַרעם אויפגענומען געווארן פון סעם סאַלאַזש, דער נייער פרעזידענט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. די חשובע געסט זיינען געווען זייער צופרידן פון זייער באַזוך דאָ.

קאַרלאָס און דעבאָראַ שפיראָ פון אַרגענטינע

צווישן די חשובע געסט וואָס האָבן לעצטנס באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער, זיינען אויך געווען קאַרלאָס/קאָפּל/ שפיראָ מיט זיין פרוי דעבאָראַ, פון אַרגענטינע. ביידע שטאַמען פון ביאַליסטאָק, זי איז די טאָכטער פון בנימין ציטראָן. זיי וואוינען אין אַרגענטינע 27 יאָר, מיט פרוי שפּיראָ׳ס מוטער, וועלכע איז איצט אַלט איבער 90 יאָר. קאַרלאָס און דעבאָראַ שפירא זיינען פון די באַוואוסטע פאַמיליעס שפירא און ציטראָן פון ביאַליסטאָק, וועלכע האָבן געהאַט גרויסע אונטערנעמונגען פון טעקסטיל.

ביים אויסברוך פון דער צוויטער וועלט־מלחמה, זיינען קאַרלאָס און דעבאָראַ אַוועק פון ביאַליסטאָק און געוואָגלט איבער רוסלאַנד, קאַרעאַ, יאַפּאַן און אינדיע. פון דאָרט זיינען זיי, מיט 27 יאָר צוריק געקומען קיין אַרגענטינע וואו זיי האָבן אויפגעבויט אַ פיינעם לעבן. פרוי שפּיראָ׳ס מוטער און פאָטער זיינען געווארן אַרעסטירט פון דער סאָוועטישער מאַכט, פון אַנהויב מלחמה אין ביאַליסטאָק, און זיי זיינען געווען אַרויסגעשיקט אין סיביר. אויך קאַרלאָס שפירא איז געווען, אין אַרגענטינע, אין די טעקסטיל ביזנעס. איצט איז ער שוין ריטאַירט.

דאָס פאַרפאַלק איז געקומען פון אַרגענטינע קיין ניו יאָרק ספעציעל, צו דער אויפדעקונג פון דער מצבה פון פרוי שפּיראָ׳ס ברודער, קאַדיע ציטראָן וואָס איז דאָ געשטאָרבן. זיין קבר איז אויף דער ביאַליסטאָקער סעמעטערי אין ניו יאָרק.

ביים באַזוכן דעם ביאַליסטאָקער צענטער, האָבן קאַרלאָס און דעבאָראַ שפירא אַרויסגעוויזן גרויס אינטערעס פאַר די אַקטיוויטעטן, וואָס קומען דאָ פאַר. זיי האָבן זיך גאָר באַזונדערס פאַראינטערעסירט מיט די טעטיקייטן אין דער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל, וואו עס ווערן אויף אַ גוטן און זאָרגפעליקן אופן באַדינט די אַלטיטשקע איינוואוינער. די חשובע געסט, האָבן אויך געשמועסט מיט אַ צאָל איינוואוינער. מר. און מרס. שפירא

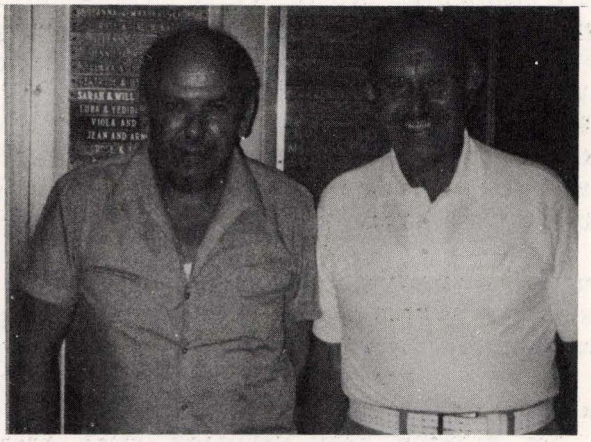
מר. און מרס. קארלאָס שפירא און איסאק ריבאלאָווסקי

זיינען געווען זייער צופרידן פון זייער באַזוך אין דער גרויסער ביאַליסטאָקער אינסטיטוציע, און זיי האָבן אויסגעדריקט אַנערקענונג און לויב פאַר דער גוטער ארבעט וואָס ווערט דאָ געטאָן. ביים געזעגענען זיך, האָבן קאַרלאָס און דעבאַראַ שפירא אויך איבערגעלאָזט אַ פיינע דאָנעישאַן פאַר דער אינסטיטוציע.

די אויבנדערמאַנטע און אויך אַנדערע געסט, וועלכע האָבן באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל, זיינען אויפגענומען און באַגליייט געווארן פון: מרס. עטל אינגבערג, עקזעקוטיוו-דירעקטאָר: איסאק ריבאלאָווסקי, געניראל סעקרעטאָר; און ראַבאי שמואל ס. קראָניק, דירעקטאָר פאַר פאַבליק רילעישאַנס.

נפתלי נאָטאָוויטש, פון נאָרווועגיע

נפתלי נאָטאָוויטש, אַ ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן וואָס וואוינט איצט אין נאָרווועגיע, האָט באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער היים פאַר עלטערע מענטשען און שפיטאָל. נאָטאָוויטש, וועלכער איז אַוועק פון ביאַליסטאָק אין יאָר 1941 און צוריקגעקומען קיין ביאַליסטאָק נאָך דער מלחמה, וואוינט אין נאָרווועגיע שוין העכער

נח און נפתלי נאָטאָוויטש

20 יאָר. ער וואוינט אין טראָנהיים, וואו עס איז דאָ אַ קהילה פון 120 אידן, וועלכע האָבן אויך אַ שיינע שוהל וואו מען דאַוועט יעדן פרייטיק צו נאַכט, שבתים און ימים-טובים. די אָרטיקע אידן זאַמלען געלט פאַר ישראל און פאַר אַנדערע אידישע צוועקן. אין טראָנהיים איז נאָטאָוויטש באַשעפטיקט אַלס אַ דירעקטאָר אין אַ קאָנפעקציע-פאַבריק.

נאָטאָוויטש איז געקומען קיין אַמעריקע אויפן באַזוך צו זיין ברודער, נח מיט דער פאַמיליע, וועלכע וואוינען אין ניו דזשוירזי. דער ברודער איז אַן אַקטיוואַר מיטגליד אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. דער פאָטער פון די צוויי ברידער, נאָטאָוויטש, האָט אין אַמאָליקן ביאַליסטאָק געהאַט אַ גרויסע טעקסטיל-פאַבריק מיט אַ שותף. די פאַבריק איז געווען גוט באַקאַנט אונטערן נאָמען „נאָטאָוויטש-וויגאָדזקי". דער גאַסט פון דער ווייטער נאָרווועגיע האָט באַזוכנדיק דעם ביאַליסטאָקער צענטער אויסגעדריקט גרויס צופרידנקייט און אַנערקענונג פאַר זיינע לאַנדסלייט דאָ אין ניו יאָרק, פאַר דער גוטער אַרבעט וואָס עס ווערט געטאָן ביים פאַרזאָרגן אויף אַזאַ אידיש-מענטשלעכן אופן די עלטערע אַיינוואוינער, ווי אויך פאַר פירן די פאַרצוויגטע אַקטיוויטעטן פאַר דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, איז אַזוי גוט באַקאַנט ביי די לאַנדסלייט אומעטום.

שמואל קורצגאָרן פון ישראל

איך שמואל קורצגאָרן, וועלכער שטאַם פון טרעסטינע, לעב שוין אין ישראל 44 יאָר. אַלע יאָרן זייענדיק דאָרט בין איך טעטיק געזעלשאַפטלעך, אַמיינסטן אין דער הסתדרות. איך בין אויך דאָרט טעטיק אין דעם אַרבעטס-געריכט. אין פאַרלויף פון 36 יאָר, האָב איך געאַרבעט אין דער פאַבריק וואָס געהערט צו דער ירושלמי-פאַמיליע, וועלכע שטאַמען פון ביאַליסטאָק. איך בין די גאַנצע צייט

שמואל קורצגאָרן און יוסף קושנער

אויך געווען סעקרעטאָר פון די אַרבעטער. אַלס טרעסטינער, בין איך אויך אַקטיוו אין דער ליי-קאַסע פון אונדזער שטעטל, וואָס איז אַרגאַניזירט געווארן פון אונדזער טרעסטינער לאַנדסמאַנשאַפט אין ניו יאָרק, אונטער דער טיכטיקער אַנפירערשאַפט פון רובין בינדלער, שרה און משה מאַלאָזאָווסקי, חנה גאָלדשטיין און שלום גראָבאַרד. די ליי-קאַסע אין ישראל, טראָגט דעם נאָמען פון סאָל בינדלער ע"ה. די קאַסע גיט גרויסע הילף צו לאַנדסלייט אין ישראל, אויף קאָנסטרוקטיוו צוועקן.

זייענדיק אין ישראל און ווען איך בין נאָך געווען באַשעפטיקט אין דער ירושלמי-פאַבריק, האָב איך שטענדיק געהערט פיל וועגן די גרויסע אויפטוען און דערגרייכונגען, פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק. איצט, זייענדיק אין ניו יאָרק פערזענלעך האָב איך, אין באַגליייטונג פון מיין קוזין יוסף קושניר, באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער, אויף דער אַלטער אידישער איסט סאיד. איך האָב באַזוכט אַלע אָפטיילונגען אין דער גרויסער אינסטיטוציע, און איך האָב אויך געהאַט אַ שמועס מיט אַ צאָל

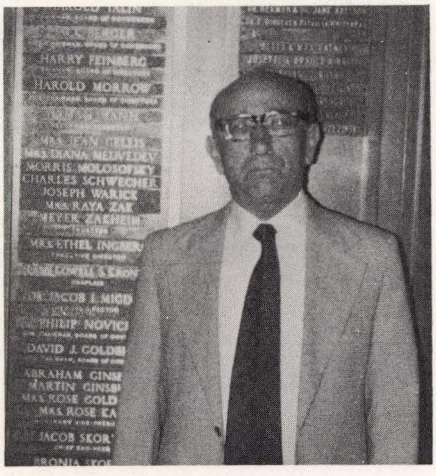
עלטערע אייַנוואוינער. איך בין געווען באַגייסטערט פון דעם אַלעם וואָס איך האָב געזען. עס איז מיר פשוט שווער אויסצודריקן מיין אַנערקענונג און אַכטונג צו דער אַנפירערשאַפט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, פאַר זייער גרויסן אויפטו און דערגרייכונגען.

ס׳איז כדאי צו קומען און באַזוכן דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים פאַר עלטערע מענטשען, ווייל עס איז דאָ פיל פון וואָס צו לערנען אויף דעם געביט. איך ווינטש אייַך אַלעמען, פירער און טוער אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער היים פאַר עלטערע מענטשען און שפּיטאָל, וווּ־טערדיקן דערפאַלג אין אייַער וויכטיקער אַרבעט און איר זאָלט דערגרייכן נאָך בעסערע רעזולטאַטן.

שמואל קורצגאָרן

דר. מנחם לעווין פון ישראל

צווישן די פאַרשידענע חשובע געסט, וועלכע האָבן לעצטנס באַזוכט דעם ביאַליסטאָקער צענטער היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל אין ניו יאָרק, איז אויך געווען דער באַוואוסטער געלערנטער פראָפעסאָר מנחם לעווין. ער איז באַקאַנט אַלס גרויסער כעמיקער. ער איז דירעקטאָר פון דעם „ישראל פאיבער אינסטיטוט״ אין ירושלים און וויסנשאַפט־פראָפעסאָר אין דעם העברעאישן אוניווערסיטעט אין ירושלים. דר. לעווין איז געבוירן

דר. מנחם לעווין

געווארן אין 1918 אין סאָקאָלי וואָס איז לעבן ביאַליסטאָק. ער האָט געלערנט אין דער אַמאָליקער ביאַליסטאָק אין דער העברעאישער שולע „תחכמוני״ ווי אויך אין דער „תרבות״־גימנאַזיע, ביזן יאָר 1933.

אין יאָר 1937 איז דר. לעווין אַוועקגעפאָרן פון ביאַליסטאָק קיין ארץ ישראל, וואו ער האָט שטודירט אין העברעאישן אוניווערסיטעט אין ירושלים. ער האָט גראַדואירט מיט הויכע אויסצייכענונגען, אויפן געביט פון כעמיע. פראָפ. לעווין איז לעצטנס איינגעלאַדען געווארן קיין אַמעריקע אַלס גאַסט־פראָפעסאָר אין דעם נאַרט קאַראָליינאַ סטעיט אוניווערסיטעט, ראַלי, און אין ניו יאָרק פאָליטעכניק אינסטיטוט, אין ברוקלין.

אויף זיין באַזוך אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער, האָט פראָפ. מנחם לעווין זיך זייער פאַראינטעעסירט מיט אַלע אַקטיוויטעטן פון דער אינסטיטוציע. ער האָט אויסגעדריקט אַנערקענונג פאַר דער וויכטיקער ארבעט וואָס ווערט דאָ געטאָן. דער גרויסער געלערנטער האָט אויך אַרויסגעוויזן אינטערעס פאַר דעם פלאַנירטן „ספר ביאַליסטאָק״, וואָס ווערט איצט געגרייט אַרויסצוגעבן אין מדינת ישראל, מיט דער באַטייליקונג פון די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אין אַמעריקע און אין אַנדערע לענדער.

חיים קאַפּלאַן און זון משה פון ישראל

חיים קאַפּלאַן מיט זיין זון משה זענען געקומען קיין אַמעריקע צום באַזוכן זיין פאַמיליע און פריינט.

ער האָט איבערגעלעבט די ביאַליסטאָקער געטאָ און די טויט לאַגערן. נאָך דער באַפרייאונג איז חיים קאַפּלאַן געקומען קיין דייטשלאַנד, חתונה געהאַט און אויסגעהאַדעוועט צוויי קינדער, אַ צווילינג, אַ זון און אַ טאָכטער.

אין יאָר 1949 איז חיים קאַפּלאַן אַוועקגעפאָרן קיין ישראל מיט

חיים און זון משה קאַפּלאַן און סעם סאָלאַזש

זיין פאַמיליע און זיך איינגעאַרדענט דאָרטן. זיין פרוי איז געשטאָרבן אין ישראל.

חיים קאַפּלאַן שטאַמט פון אַ באַלעבאַטישע פאַמיליע אין ביאַליסטאָק די עלטערן האָבן געהאַט אַ קראָם פון זיסוואָרג און געטראַנקען.

ער איז געווען זייער צופריידן ווען ער האָט זיך געטראָפן מיט סעם סאלאזש, פרעזידענט פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים, און זיך דורכגעשמועסט מיט אים. ער האָט מיט סאלאזש׳ן דורכגעלעבט די ביאַליסטאָקער געטאָ.

סעם סאָלאזש האָט אים מיטן זון געבראַכט אין ביאַליסטאָקער צענטער און היים און זיי געווינען אָלע אָפּטיילונגען. זיי זיינען געווען צופריידן דאָס אָלעס צום זען וואָס ביאַליסטאָקער האָבן אויפגעבויט. דאָן זיינען זיי אַוועק צום עסן לאַנטש.

ביים אַוועקגיין האָבן חיים קאַפּלאַן און זיין זון באַדאַנקט איסאַק ריבאַלאָווסקי׳ן פאַר וויזיט זיי אַלץ און געבעטן איבערגעבן אַ גרוס אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט.

לייבל און פנינה עפראָן, וועלכע וואוינען אין מדינת ישראל. לייבל, וועלכער איז אַ ליבהאַרציקער מענטש, איז זייער טעטיק ביי די ביאַליסטאָקער אין ישראל. ער איז שטענדיק גרייט צו העלפן, און ער העלפט טאָקע מיט וואַרעמקייט, יעדען וואָס נויטיקט זיך אין דעם.

ביי אונזערע לאַנדסלייט אין אַרגענטינע

פון בן-ציון ברוקער (בועניאָס-אייראָס)

די טעג איז ביי אונז פאַרגעקומען די אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג מיט אַ צאַלרייכער באַטייליקונג, דערעפנט האָט זלמן יעוורעיסקי און אַלס פאַרזיצער און סעקרעטאַר פונעם צוזאַמענקום זיינען אויסגעוויילט געוואָרן אברהם דיין און דער שרייבער פון די שורות. גדליה פיינסאד און יהושע גרוצקי האָבן באַריכטעט פון דער טעטיקייט און קאַסע. עס איז פאַרגעקומען אַ דיסקוסיע און עס זיינען אַרויסגעבראַכט געוואָרן פאַרשלאָגן. אַלס נייע עקזעקוטיווע-מיטגלידער זיינען אויסגעוויילט געוואָרן: זלמן דוד יעוורעיסקי (פאַרזיצער), גדליה פיינסאד (1-שטער וויצע), זיידל וואראן (2-טער וויצע), יצחק צעסלער (סעקר.), יהושע גרוצקי (מיט-סעק.), וואָלף טשינסקי (קאסיר), חיים פיילנבויגן (מיט קאָנטראָלער), משה וויטשיקער, מישא טווערזשענסקי און בן-ציון ברוקער (פראָטאָקאָלן-סעקרעטאַר). פאַרוו. מיטגלידער: הירש פאָלאק, ישראל אפרון, ישראל טיפיצקי, לעאָן וויינער, אברהם בורשטיין, שלמה גראָסמאַן, ישראל גרינבוים, בערל ביאַלאָסטאָצקי, שמואל צעסלער, יצחק מילעוויטש, אברהם דיין, איזי קאָגאַן, יעקב קראָוויץ, יעקב גינזבורג, חיים שלאָכטער און שמואל גאָניאָנדזקי.

דער נייער פרויען-קאָמיטע איז: סאָפיא גרודזקי, מאָניע יעוורעיסקי, חנה דיין, גיטל פיילנבויגן, שרה טורעק, נחמה טשינסקי, מאָניע וויינער, רייזל אפרון, דאָרא פאָלאָק, ראָסיטאָ גרוצקי, גיטל מאָטיס, רחל בורשטיין, קלאָרע גראָסמאַן, אָמאָליא גרינבוים, אָדעלע פיינסאָד, רחל צעסלער, רישל סעווערזשענסקי, ראָשעל קאָגאַן, חנה קאָרפ, פאני מאָזור און דבורה וואראן.

* * *

מיר האָבן דורכגעפירט אזכרות צום אָנדענק פון מאָטל קרוגליאַק און דר. אהרן יוכנאָוויעצקי און זיין פרוי רבקה ז"ל. באָזונדערס האָבן מיר דערמאָנט די פטירה פון אונזער ערן-פרעזידענט יצחק מאָזור ע"ה, וואָס איז געווען אָקטיוו אינעם פאָר-באַנד פון די ערשטע יאָרן זיין עקזיסטענץ. ער איז אויך געווען טעטיק אינעם אַלגעמיינעם געזעלשאַפטלעכן לעבן פונעם ישוב. מאָזור איז געווען פאַרוואָלטונגס מיטגליד פון דער קהילה.

* * *

מיר האָבן אָפּגעמערקט דעם "יום הזיכרון" און דעם "יום העצמאות". אויף דער דאָזיקער פייערונג האָט געריעדט דער פרע-זידענט פון דער רעוויזיאָניסטישער פאַרטיי-אינזש. יהושע כאָסיוק. ווי שטענדיק, איז דער זאָל געווען איבערפולט און די שטימונג איז געווען פול מיט באַגייסטערונג.

* * *

זונטיק, דעם 28טן אויגוסט איז פאַרגעקומען אין "בית ביאַליסטאָק", אָן איינדרוקספולע פייערונג לכבוד אונזער סעקרעטאַר, באָקאָנטער שרייבער און קולטור-טוער יצחק צעסלער. עס זיינען גהערט געוואָרן פיינע און ווארעמע אָפּשאָ-צונגען וועגן אונזער חשובן בן-עיר. אין יום-טוב האָבן זיך באַטייליקט, אויסער פיל ביאַליסטאָקער לאָנדסלייט, אויך פאָר-טרעטער פון פאַרשידענע קולטור און געזעלשאַפטלעכע אַרגא-ניזאַציעס און אינסטיטוציעס, פערזענלעכע פריינט און משפחה.

באַגריסונג פון דער "ביאַליסטאָקער שטימע"

די "ביאַליסטאָקער שטימע" און דער גרויסער ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, האָבן איבערגעשיקט אַ האַרציקע באַגריסונג מיט בעסטע וואונטשן צו אונזער ליבן לאָנדסמאַן יצחק צעסלער פאָר געזונט, גליק אין דער משפחה און וויטערדיקן דערפאָלג אין זיין פרוכטבאַרער אַרבעט.

באַגעגעניש פון דריי יוגנט-חברים אין מדינת ישראל

זייענדיק אויף זיין איצטיקן באָזוך אין מדינת ישראל האָט פריינט איסאַק ריבאַלאָווסקי, געווארענער-סעקרעטאַר פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאָר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, געהאָט אויך אַ גאָר פריינטלעכע באַגעגעניש, און אַ האַרציקן שמועס ביי אַ געשמאַקן מאָלצייט, מיט צוויי פון זיינע יוגנט-חברים. דאָס זיינען ישראל בעקער, דער באָווואָסטער בינע-קינסטלער פון דער "הבימה" אין תל-אביב, ווי אויך מיט זלמן קאָלעשניקאָוו, דער באָווואָסטער שוישפילער, וועלכער וואוינט אין פאַריז. אויך ער איז איצט געווען אויף אַ באָזוך אין ישראל. ערשט מיט אַ צייט צוריק,

פון ר. צו ל.: ישראל בעקער, איסאַק ריבאַלאָווסקי און זלמן קאָלעשניקאָוו.

האָבן ריבאַלאָווסקי און קאָלעשניקאָוו זיך געהאָט באַגעגענט אין דער ווייטער בוענאָס איירעס. די באַגעגעניש פון די דריי יוגנט-חברים איצט אין מדינת ישראל, איז געווען באָגלייט מיט פיל בענקשאפט צו דער אַמאָליקער אַלטער היים אין דער אידישער ביאַליסטאָק, צו די נאָענטע און די דאָרטיקע אַמאָליקע האָרציקע אידן, וועלכע זיינען אומגעבראַכט געוואָרן פון די נאַצישע רוצחים, ימ"ש.

בנימין און געניא באַביקער, וועלכע וואוינען אין ירושלים. באַביקער איז געהילף הויפט-קאָמישאָנער ביי דער פּאָליציי אין ירושלים, וואָס פאַרנעמט זיך מיט רעגולירן די טראַנספּאָרט באַווענונג אין גאַנץ מדינת ישראל. נישט געקוקט אויף דער הויכער פּאָזיציע וואָס באַביקער פאַרנעמט אין דער אידישער מדינה, איז ער אַ פריינטלעכער פאָלקס-מענטש און ער איז שטענדיק גרייט צו העלפן אונדזערע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט.

טראַדיציאַנעלע פּורים־פייערונג

דער פרייליכער יום טוב וועט געפייערט ווערן אין ביאַליסטאָקער צענטער און היים, זונטאָג, דעם 27־טן פעברואַר, 1978, פאַר אונזערע מיטגלידער. האַמענטאַשן מיט אַנדערע געשמאַקע מאכלים וועלן סערווירט ווערן און טאַלאַנטפולע אַרטיסטן וועלן פאַרווייַלן דעם עולם.

דערמאָנונג וועגן „דיוס"

בילס פאר „דיוס" וועלן אַרויסגעשיקט ווערן ביים סוף פון היינטיקן יאָר 1977 צום נייעם יאָר. ביטע שיקט אַריין אייער מיטגלידס אָפּצאָל אין צייט, אויך בעטן מיר צו ווערבירן נייע מיטגלידער.

רפואה שלימה

איזידאָר זאַלעוויץ, אונזער לאַנגיאָריגער דירעקטאָר, ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן און שטיצער, איז געווען לעצטנס אין שפּיטאָל און האָט דורכגעמאַכט אַן אָפּעראַציע.

מיר פאַרהאָפּן אַז ער וועט האָבן א רפואה שלימה און קענען אַנגיין מיט זיינע וויכטיגע טעטיגקייטן צוזאַמען מיט זיין געטרייע פרוי, איידא זאַלעוויץ.

* * *

מיר ווינטשן א רפואה שלימה צו בערנארד קאַגאַנאָווסקי, וועלכער איז לעצטנס געלעגן אין שפּיטאָל מיט א שווערער קראַנקהייט. ער איז שוין צוריק ביי זיך אין דער היים.

ווי באַקאַנט, איז בערנארד קאַגאַנאָווסקי א לאַנגיאָריגער דירעקטאָר פון אונזער אינסטיטוציע, א ביאַליסטאָקער, און א גוטהאַרציגער מענטש.

מיר פאַרהאָפּן אַז בערנארד קאַגאַנאָווסקי וועט פון איצט אָן זיין געזונט.

יערליכער טעאַטער־בענעפּיט, זונטאָג, אַקטאָבער 9, 1977 2 בייטאָג

דעם יאָר איז אונז געלונגען אַז די פראַמי־נענסטע און טאַלאַנטרייכסטע שוישפּילער פון דער בינע און טעלעוויזיע וועלן אויפּ־טרעטן ביי אונזער יערליכער טעאַטער־בענעפּיט זונטאָג, דעם 9טן אָקטאָבער, 1977, 2 בייטאָג, אין אייווערי פּישער האַל פון לינקאָלן סענטער.

די פאַרשטעלונג, „א יום טוב אין ניו־יאָרק" ווערט אַראַנזשירט פון עידא מ. איינהאָרן. די באַגאַבטע אינטערנאַציאָנאַלע זינגערין, די „העלאַ פּיפּלס גוירל", עליזה קאשי וועט זיין די הויפּט־אַרטיסטקע. די פאַלגענדע קינסטלער וועלן אויך אויפּ־טרעטן: דער אידיש־אַמעריקאַנער קאָמיקער און אָנפירער פון דער פראַגראַם, מאָרטי גאָנטי; איינע פון די בעסטע שטימען פון דער צייט, נאָרמאַן עטקינס; דער בריליאַנטענער און דינאַמישער וואַיאָלין־שפּילער, סאשא טאַרמאס. א פולער אָרקעסטער וועט אקאָמפּאַנירן די אַרטיסטן.

געדענקט! די פאַרשטעלונג קומט פאַר זונטאָג, דעם 9טן אָקטאָבער, 1977, 2 אַזייגער בייטאָג. ביטע העלפט מיט אין דער נויטיגער, הייליגער און זייער וויכטיגער אַרבעט.

זומער עמוירדזשענסי קאַמפּעיין

מיר באַדאַנקען אַלע וועלכע האָבן אַריינגעשיקט זייערע בייטשטייַערונגען צו אונזער זומער עמוירדזשענסי קאַמפּעיין. ווי איר ווייסט, די נויטוועדיגקייט פון דעם דאָזיגן קאַמפּעיין איז צום אַרויסהעלפן די אינסטיטוציע דורך די זומער חדשים ווען א סך פון די מיטגלידער און פריינט פאַרן אָוועק אויף וואַקאַציע.

מיר בעטן די וועלכע האָבן נאָך נישט געשטיצט דעם פאַנד אַז זיי זאָלן דאָס טאָן וואָס גיכער.

די ימים נוראים אין דעם ביאַליסטאָקער צענטער און היים

ראש השנה פאַלט אויס דעם יאָר מאָנטאָג ביינאַכט, דעם 12טן סעפּטעמבער, דינסטאָג און מיטוואָך, דעם 13טן און 14טן סעפּטעמבער, 1977. יום כיפּור פאַלט אויס מיטוואָך ביינאַכט, דעם 21טן סעפּטעמבער, ווען מ'וועט זאָגן כל נדרי און דאָנערשטאָג, דעם 22טן סעפּטעמבער, 1977, ווען מען וועט זאָגן יזכור. דינסטאָג, דעם 4טן אָקטאָבער, איז שמיני עצרת און מ'וועט אויך זאָגן יזכור אין אונזער שוהל.

אונזער יערליכער באַזאָר

דעם יאָר, וועט פאַרקומען אונזער יערליכער באַזאָר שבת צו נאַכט, דעם 10טן דעצעמבער 1977, און אָנגיין זונטאָג און מאָנטאָג דעם 11טן און 12טן דעצעמבער. דער באַזאָר וועט זיך וויטער עפענען שבת צו נאַכט דעם 17טן דעצעמבער און אָנהאַלטן זונטאָג, דעם 18טן דעצעמבער.

אונזער לעידיס אקזילערי ארבעט שווער ביים העלפן דעם באַזאָר און ברענגט אַריין פאַרשיידענע סחורה און אַרטיקלען. אַסך פּריוואָטע מענטשן און פיל פירמעס רופן זיך אָפּ אויף אונזער וועבדונג און שיקן אַריין גוטע שטאָפּן.

דער טשערמאַן פון באַזאָר איז אונזער ליבער באַאַמטער און גוטער פריינד, הערמאַן טאַלין.

יערליכע חנוכה־פייערונג און קאָנצערט

זונטאָג, דעם 4טן דעצעמבער, 1977, וועט פאַרקומען אונזער יערליכע חנוכה־פייערונג און קאָנצערט. מיר וועלן אָפּהיטן אונזער טראַדיציע אַז חנוכה ליכטלעך זאָלן אָנגעצונדן ווערן פון לאַנדסלייט און מיט־גלידער. א פייערונג מיט טראַדיציאָנעלע מאכלים און א מוזיקאַלישער פּראָגראַם וועט דורכגעפירט ווערן.

אינסטאָלירונג פון דער נייער פרעזידענטין און אָנפירערשאַפט ביי דער ביאַליסטאָקער לעידיס אָקזילערי

מאָנטיק, דעם 13טן יוני 1977, איז ביי א היימישער פייערונג פאַרגעקומען די אינסטאַלירונג פון דער נייער פרעזידענטין און אָנפירערשאַפט פון דער ביאַליסטאָקער לעידיס אָקזילערי. די אָקזילערי איז שטענדיק געווען און איז ווייטער, א וויכטיקער און אָקטיוור טייל פון אונדזער ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. די נייע פרעזידענטין פון דער לעידיס אָקזילערי איז מיס ראָזע פינקעלשטיין, א טאָכטער פון דער פאַרשטאַרבענער יעטא פינקעלשטיין, וועלכע איז פאַר פיל יאָרן געווען אָקטיוו אין דער ביאַליסטאָקער פרויען אַרגאַניזאַציע, ווי אויך א מיטגליד פון באָארד אָוו דירעקטאָרס. די פייערלעכע אינסטאַלירונג פון דער נייער פרעזידענטין און די אַנדערע אָנפירערינס, האָט אויף אַן איינדרוקספולן אופן דורכגעפירט ראָבאי שמואל קראָניק, דער גייסטיקער פירער פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל.

אין איר ענטפער ביים איבערנעמען דעם נייעם וויכטיקן אמט, האָט מיס פינקעלשטיין אויסגעדרוקט דאַנק דער ביז איצטיקער פרעזידענטין, הילדא סלאָיער, פאַר דער איבערגעגעבענער און טרייער אַרבעט פון די לעידיס אָקזילערי אין די פאַרגאַנגענע יאָרן. די פרעזידענטין האָט אויך געזאָגט אַז נייע מיטגלידער פון דער לעידיס אָקזילערי־אָנפירערשאַפט, און די מיטגלידערינס בכלל, צו פאַרשטאַרקן די אָקטיוויטעטן פון דער אַרגאַניזאַציע. מיס פינקעלשטיין האָט געזאָגט אַלעמען זיך צו באַטייליקן אין די טראַדיציאָנעלע מיטינגען פון דער אָקזילערי, יעדן מאָנטיק, און צו העלפן בייטראָגן געהעריקע נויטיקע ביישטייערונגען פאַר דער וויכטיקער אַרבעט פון דער אינסטיטוציע. מיס פינקעלשטיין האָט דערביי צוגעזאָגט, אַז זי וועט אַנוועזנדן אָלע אירע מעגלעכע אָנשטרענגונגען, כדי די אָקזילערי זאָל פירן וויייטער די נויטיקע אָקטיוויטעטן, און אַז זי וועט שטענדיק זיין גרייט אויסצוהערן און אויפצונעמען אָנווייזונגען און עצות, וואָס זאָלן העלפן שטאַרקן און אויסבריייטערן די אָקטיוויטעטן.

מרס. סלאָיער, וועלכע האָט געוועדט מיט האַרציקע וועדטער, האָט דערקלערט אַז איר צוריקציען זיך אָלס פרעזידענטין פון די לעידיס אָקזילערי, וועט ניט אָפשוואַכן איר אָקטיוון אָנטייל אין די טעטיקייטן פון דער אַרגאַניזאַציע. זי האָט דערבּיי אויסגעדרוקט א דאַנק צו אָלע מיטגלידערינס פון דער אָקזילערי פאַר זייער קאָאָפּעראַציע און צוזאַמענארבעט, וואָס האָט שטענדיק געבראַכט גוטע רעזולטאַטן לטובת דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. זי האָט אויך געוואונטשן דער נייער פרעזידענטין פון דער אָקזילערי דערפאָלג אין דער וויטערדיקער ארבעט.

ראָבאי קראָניק האָט אויך אינסטאַלירט פאָלגנדע נייע אָפיסערס פון דער לעידיס אָקזילערי, פאַר דעם יאָר 78־1977: העלען פרייבערג, סוזען מאַנפרע און איידע ראָזענבלום, אָלס וויצע־פרעזידענטינס; ראָוז עכער, רעקאָרדינג סעקרעטאַרין: רות ווינסטאָן, אָלס פינאַנס סעקרעטאַרין: העלען שעראָן, אָלס סאָשעל סעקרעטאַרין: פעני ערענטאָל, דיאַנא פאַרבער און בעלא נאָסאָף, אָלס טראָסטיס.

דער צוזאַמענקונפט האָט זיך פאַרענדיקט אין א געהויבענער שטימונג מיט די וואונטשן, אַז די נייע אָנפירעשאַפט זאָל פאָרטזעצן די גוטע און דערהויבענע טעטיקייטן פון דער ביאַליסטאָקער לעידיס אָקזילערי, וואָס ברענגט אָלע יאָרן א וויכטיקן ביישטייער צו די נוצלעכע און פאַרצווייגטע אָקטיוויטעטן פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל.

35־סטע יערליכע יזכור־פאַר־זאַמלונג נאָך די 60 טויזענט ביאַליסטאָקער קדושים

זונטאָג, דעם 5טן פעברואַר, 1978, 1 אַזייגער בייטאָג, אין ביאַליסטאָקער צענטער, 228 איסט בראָדווי, ניו יאָרק, נ.י. וועט פאָרקומען די 35סטע אזכרה־פאַרזאַמלונג נאָך די 60 טויזענט ביאַליסטאָקער קדושים.

מיר בעטן אָלע ביאַליסטאָקער לאָנדס־לייט און פריינט צו פאַרצייכענען דעם דאָקום און נישט פאַרנעמען דעם טאָג מיט אָנדערע אונטערנעמונגען.

בריוו מיטן פולן פראָגראַם וועלן אַרויס־געשיקט ווערן צו אָלע מיטגלידער און פריינט.

לשנה טובה

פון מאָטל פּטאַשעוויטש,
צום יאָר תשל״ח

אַוועק איז דער אַלטער יאָר!
אַנייער — איז שוין געקומען,
מיט האָפנונג — צופרידן ביז גאָר,
וועלן מיר אים — אויפנעמען,

איינער דעם צווייטן באַגריסן
פון טיפן האַרצן — וואונטשן זיך געבן,
אַז מיר זאָלן קענען געניסן,
א יאָר! מיט געזונט און לעבן.

אויף יעדערנ׳ס ליפן — א וואונטש טוט
הענגען,
די גאַנצע וועלט — מיט איין באַגער,
אַז דער נייער יאָר — זאָל פרידן ברענגען,
אויס מלחמות! געזונ! נישט מער!

אַלעס זאָל קומען — בעסער און שענער,
נישט לעבן מער — אונטער שרעק!
פרויען — מוטערס — פון קינדער און
מענער,
אַז מען נעמט זייערע — ליבס׳טע אַוועק!

אָלע אונזערע — פאַרפלאָגטע ברידער,
פון יעדן ווינקעל — אויף דער וועלט,
זאָלן פרייהייט — באַקומען ווידער,
זיך אויסלעבן — ווי זיי געפעלט,

אונדזער לאַנד ישראל — און פרידן לעבן,
קיינער זאָל איר נישט שטערן!
אונזער וואונטש איר — צום נייעם יאָר
געבן,
זי זאָל פאַר דער וועלט א מוסטער ווערן!

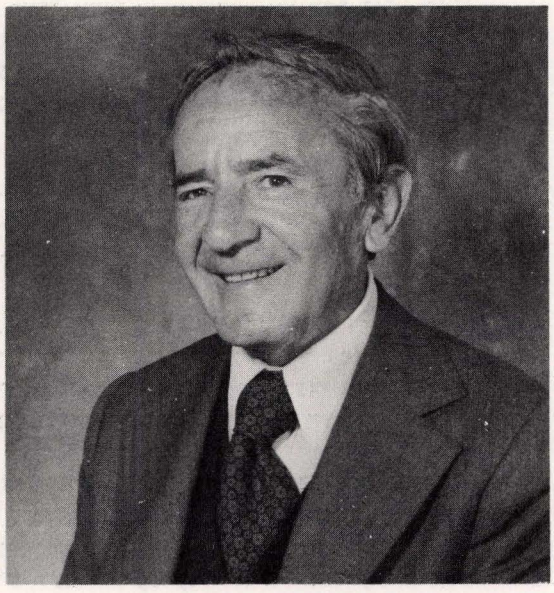
א האַרציקער מזל טוב צו שלמה און סטעלא גאַרבער

מיר שיקן איבער א האַרציקן מזל טוב און באַגריסן אונדזערע גוטע פריינט שלמה און סטעלא גאַרבער צום געבורט פון זייער אייניקל, א טעכטערל, ביי זייערע קינדער שושנה און אריה שכם. מיר ווינטשן פיל נחת און א גרינגער דערציאונג פון זייער נייעם אייניקל.

אירגון יוצאי ביאַליסטאָק
תל־אביב

דער גרויסער פֿאַרלוסט צוליבן טויט פון שמעון עמיאל חן־טוב, אין מעקסיקאָ

מיטן טויט פון שמעון עמיאל חן־טוב — כענטאַוו — ע״ה, ווערט איז נאָך אַ שווערער קראַנקהייט געשטאַרבן אין מעקסיקאָ, איז פון אונדז אַוועק אַ ליבהאַרציקער מענטש, אַ טייערער ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן. זיין טויט האָט אַרויסגערופן גרויס טרויער ביי אַלע ביאַליסטאָקער און פריינט אין מעקסיקאָ, ווו אַ איז געווען זייער באַליבט. אין דער לויה, ווָאס איז פֿאַר־געקומען זונטיק, דעם 27טן מערץ 1977, האָט זיך באַטייליקט אַ

שמעון עמיאל־חן טוב ע״ה

זייער גרויסער עולם. אַר איז געבראַכט געוואָרן צו זיין אייביקער רו אויפן אידישן בית־עולם אין מעקסיקאָ, וואו עס האָבן מספּיד געווען פֿאַלגענדע חשובע פֿערזענלעכקייטן: הרב ד.ש. ראפאליין, ר׳ שמשון פעלדמאַן, וועלע זאבלודאָווסקי, דוד זאבלודאָווסקי, לייב בראַנשטיין, און דעם א־ל מלא רחמים האָט געמאַכט חזן משה מענדלסאָן.

דאָ ווייטער, דרוקן מיר די זייער ריר־ענדע רעדע, ווָאס עס האָט ביי דער לויה געהאַלטן אונדזער חשובע לאַנדספֿרוי, וועלע זאבלודאָווסקי:

א קינד פון ביאַליסטאָק איז געווען שמעון עמיאל. געבוירן אין א בכבודיקער משפּחה, האָט ער אין ביאַליסטאָק זיך געהאַדעוועט, געלערנט, אויסגעבויט זיין היים און געווען אַקטיוו אין געזעלשאַפטלעכן, אידיש־האַרציקן לעבן פון זיין באַליבטער שטאָט, ווי עס האָבן עס געטאָן אַנדערע פון דער בעסערער, אינטעליגענטער יוגנט, אַזוי ווי ער.

ביז א כמאַרע האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויף דער שטאָט, ווי אויף גאַנץ פּוילן און איראָפּע. היטלער ימח שמו און זיינע נאַצישע מערדערס האָבן זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די געמיטלעכע, אידיש־אײַנגעפונדעוועטע שטעט און עס האָט זיך אַנגעהויבן די סיסטעמאַטישע אויסראָטונג פון די שענסטע און בעסטע פון אונדזער פֿאָלק.

שמעון איז, צוזאַמען מיט זיין גאַנצער משפּחה, פֿאַרכאַפט געוואָרן אין דעם גיהנום וואָס האָט געהייסן געטאָ־ביאַליסטאָק. די שטאָט מיט אירע אידן זיינען אויסגעהרגעט געוואָרן, דערמאַרדעט געוואָרן, אָפּגעווישט געוואָרן. ווייניק, גאָר ווייניק זיינען, מיט אומפֿאַרשטענדלעכע ניסים לעבן געבליבן פון יענע גרויל־יאָרן.

שמעון איז געווען איינער פון זיי.

נאָך דער מלחמה, האָט ער פֿאַרבונדן זיין לעבן מיט אַ צווייט קינד פון שטאָט — ביאַליסטאָק — ריווא אַלקאָן. צוזאַמען זיינען זיי געקומען קיין מעקסיקאָ און דאָ האָבן זיי פון דאָס נײַ געגומען בויען א לעבן. זיי האָבן צוויי גראָטענע טעכטער אויף דער וועלט געבראַכט. און שמעון איז געווען אַ גוואַלדיק איבערגעבענער און שטאָלצער טאַטע פון אָט די צוויי טעכטער.

דאָ איז ער אויך געווען, אין די לעצטע יאָרן, אַ פֿאַרליבטער זיידע צו זיינע צוויי שיינע אייניקלעך.

אַבער שמעון האָט נישט געקענט דעם „דאָרט״ פֿאַרגעסן. ער האָט נישט געקענט און נישט געוואָלט. זייענדיק דער עדות פון יענעם גרויל און שוידער, איז ער געוואָרן דער געוויסן בײַ אונדז אַלע, וועלכע „זיצנען אין טרעבלינקע נישט געווען״ אַז אויך מיר זאָלן קיין מאָל, און אויף קיין איין מינוט, נישט פֿאַרגעסן וואָס דאָרט איז געשען.

און מיט זיין פענאָמענאַלן זכרון פלעגט ער דערציילן פון ביאַליסטאָק, זיין ביאַליסטאָק, זיין ביאַליסטאָק פון אָמאָל און דער עיקר — פון דער ביאַליסטאָקער געטאָ און איר אומקום.

שמעון האָט געקענט יעדן איד פון ביאַליסטאָק, יעדע גאַס און געסעלע אירס, אירע קרעמלעך און קרעמערס, אירע וואַרשטאַטן, אירע דאָקטוירים און אירע וועבערס. ער איז ממש געווען אַן ענציקלאָפּעדיע פון אונדזער עיר ואם בישראל, אונדזער ביאַליסטאָק.

א ביז גאָר אַריגינעלער טיפּ איז שמעון געווען. אויפן ביאַליסטאָקער לשון וואָלט מען אים באַצייכנט ווי א „ספריטנער יאָט״. פֿאַר יעדער געלעגנהייט האָט ער געהאַט א צוגעפּאַסטן אַנעקדאָט, א לידל, א מעשה און איין מעשה, האָט אים דערמאָנט אין א צווייטער.

ער האָט געהאַט אין זיך לעבנס־חכמה, בליציקייט און שאַרפקייט און אין זיין לאַנגער גסיסה, איז זיין שאַרפער מוח געווען טעטיק ביז צו דער לעצטער מינוט.

ערשט דאַנערשטיק, א טאָג פֿאַר זיין טויט, האָט ער דיקטירט וואָס ער וויל מען זאָל אַנשרייבן אויף זיין מצבה. דאָס ווייטערדיקע איז דער בולטסטער עדות פון שמעון עמיאל׳ס פֿערזענלעכקייט, זיין פילאָזאָפישן קוק אויפן לעבן און טויט, זיין אַריגינעלקייט; זיין טיפע אידענטיפיקאַציע מיט געטאָ־ביאַליסטאָק, פון וועלכער ער האָט נישט געקענט און נישט געוואָלט זיך צעשיידן ביז זיין לעצטן אָטעם־צוג, איז בולט און טראָגיש אָפּגעשפּיגלט אין דאָס וואָס ער האָט, א טאָג פֿאַר זיין טויט, געבעטן שרייבן וועגן אים:

בן אדם —
בלייב שטיין.
דו ביסט נאָך אונטערוועגנס
איך בין שוין אין דער היים.
אומבאַקאַנטער.
געטאָ — ביאַליסטאָק.

* * *

דער פֿאַרשטאַרבענער שמעון עמיאל חן־טוב ע״ה, האָט פֿאַר״יתומ׳ט פֿאַלגנדע פון זיינע נאָענטע משפּחה־מענטשן: די פֿרוי ריווע, די טאָכטער און איידעם אָנעט שרה און קאַרלאָס ראָזענבערג, א טאָכטער שושנה, די אייניקלעך אהרון און אמי ראָזענבערג, ווי אויך די מחותנים ראָזא ראָזענבערג און משפּחה.

דער ביאַליסטאָקער צענטער, היים פֿאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל אין ניו יאָרק, שיקט דורך דעם וועג איבער די טיפּסטע מיטגעפֿילן צו דער גאַנצער משפּחה צוליבן טויט פון זייער באַליבטן מאָן, פֿאָטער, שווער, זיידע, קוזין און מחותן. זאָלן זיי מער נישט וויסן פון קיין צער.

אַכטונג ביאַליסטאָקער און פון אומגעגענט!

רעזערווירט אייך די דאָטע פון זונטיק, דעם 5טן פעברואר, 1978 פֿאַר דער 35טער

יערלעכער יזכור־פֿאַרזאַמלונג

ליזאַ טשודין ע״ה

פרייטיק, דעם 22טן יולי 1977, איז נאָך אַ קורצער קראַנקהייט געשטאָרבן אין בליענדן עלטער פון 53 יאָר, די ביי אַלעמען באַליבטע ליזאַ טשודין ע״ה. אין דער לויה האָט זיך באַטייליקט אַן עולם פון עטלעכע הונדערט ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט, צווישן זיי פיל ניי־געקומענע און אַ צאָל מיט וועמען ליזאַ האָט דורכגעמאַכט לייַדן און פיין ביי די נאַציס. די פאַרשטאַרבענע איז געבראַכט געוואָרן צו קבורה אויף דער ביאַליסטאָקער סעמעטערי בית דוד, אין לאַנג איילענד, ניו יאָרק.

ליזאַ טשודין, די פרוי פון סעם טשודין וועלכער איז פאַרזיצער פון „קלוב ביאַליסטקער פריינט״, איז געבוירן געוואָרן אין ביאַליסטאָק און זי האָט געשטאַמט פון אַ באַלעבאָטישער

ליזא טשודין ע״ה

רעליגיעזער משפחה. זי האָט דורכגעמאַכט ליידן און פיין אין דער ביאַליסטאָקער געטאָ און נאָכדעם האָט זי געליטן אין די נאַצי־לאָגערן מאַידאַנעק, בליזשין, אוישוויץ און בערגען־בעלזען. אומעטום אויף איר ליידנס־וועג אין צייט פון דער מלחמה, האָט די גוטהאַרציקע ליזאַ זיך באַמיט צו העלפן אַנדערע פון ביאַליסטאָקער מיידלעך און פרויען, מיט וועמען זי איז געווען צוזאַמען. קורץ נאָכדעם ווי ליזאַ איז באַפרייט געוואָרן פון די לאָגערן דורך דער אַמעריקאַנער ארמיי, האָט זי חתונה געהאַט מיט איר מאַן, סעם. נאָכן קומען קיין אַמעריקע, האָבן זיי געאַרבעט שווער און דאָ אויפגעבויט אַ צופרידענעם פאַמיליען־לעבן.

ליזאַ טשודין איז געווען זייער אַקטיוו, צוזאַמען מיט איר מאַן, אַלס דירעקטאָרן פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל, ווי אויך אין „קלוב ביאַליסטאָקער פריינט״. זי איז אויך געווען טעטיק אין „הדסה״ און אין אַנדערע אָרגאַניזאַציעס. אַלע יאָרן דאָ האָט זי געשטיצט פאַרשידענע נויטבאַדערפטיקע צוועקן. זי איז אויך געווען באַקאַנט אַלס אייניע, וועלכע האָט שטענדיק געטראַכט וועגן די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, און ווי אַזוי צו העלפן נויטבאַדערפטיקע. די פאַרשטאַרבענע האָט פאַריתומ׳ט איר מאַן, סעם, ווי אויך צוויי טעכטער, מעי און געיל. די פירערשאַפט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער דריקן אויס צער און טרויער צוליבן פריצייטיקן טויט פון ליזאַ טשודין, און ווינטשן דער פאַמיליע צו געפינען אַ טרייסט, זיי זאָלן מער נישט וויסן פון קיין צער. כבוד איר אַנדענק!

אַ טרער אויפן קבר פון ליזקע טשודין

פון בנימין אַבעלסקי (שיקאַגאָ)

אין נאָמען פון ביאַליסטאָקער פאַמיליע קלוב, טשיקאַגאָ

נאָך אַזאָ לאַנגן שווערן פינצטערן וועג...
פון הונגער און נויט אין צאַרנדיקע טעג...
אין אָט דעם שוידערלעכן פינצטערן גיהנום
האָט אַ זיסער טרוים דיין האַרץ געשטאַרקט, ליידן צו פאַרנעמען.

אָט באַלד וועלן טרומייטערס אין דער לופט שאַלן
היטלערס פינצטערע מאַכט צעשמעטערט צעפאַלן
באַשערט דיר ליזקע צו זען היטלערס מפלה
דיינע אויגן געפינקלט האָבן ווי אין אַ נייע נשמה.

ווי אַ פידל האָט זיך צעשפילט דיינע אידעלע געפילן...
נאָך פריינטלעכער און האַרציקער מענטשנס ווייטאָג שטילן
דיין אָנוועזנהיט איז געווען ווי אַ זונען שטראַל
באַליבט, און געשעצט, ביי אונדז אַלע בכלל.

מונטער און גלויביק האָט געקלונגען דיין קול
נאָר פלוצלינג האָט דיין אָטעם זיך אָפגעשטעלט מיטאַמל
פריצייטיק און יונג ביסטו פון אונדז אַוועק
געבליבן זיינען מיר עלנט און טרויעריקע טעג...

שלאָף רואיק ליזקע! ווי דיין מאַמע פלעגט דיר פאַרוויגן...
אין דיין אייביקער רו מיט דיין מאַמעס אַלטן ניגון
דיין גייסט אין אונז איז ווי געשמידט געוואָרן
פריש וועט דיין אָנדענק זיין אין אונדזער זכרון!...

די מצבה אויפדעקונגען פון פסח קופער און חאַצקל סידרע ע״ה

די מצבה אויפדעקונג פון פסח קופער ע״ה, אַ ביאַליסטאָקער לאַנדסמאַן וועלכער איז מיט אַנדערהאַלבן יאָר צוריק פלוצלונג געשטאָרבן, וועט פאַרקומען זונטאָג, דעם 30טן אָקטאָבער, 1977, 10:30 אַזייגער אינדערפרי אויף בית ישראל סעמעטערי, וואודברידזש, ניו דזשוירזי.

בריוו מיט אַ פלאַן ווי צו קומען צו דעם קבר וועלן אַרויסגעשיקט ווערן צו די מיטגלידער פון קלוב ביאַליסטאָקער פריינט.

אין זעלבן טאָג, זונטאָג, דעם 30טן אָקטאָבער, 1 אַזייגער בייטאָג, וועט פאַרקומען די מצבה אויפדעקונג אין אַנדענק פון חאַצקל סידרע ע״ה אויף דעם „שלום״ סעמעטערי אין פילאַדעלפיע. באַלד נאָך דער מצבה־אויפדעקונג פון פסח קופער אין ניו דזשוירזי, וועלן אַלע פאַרן קיין פילאַדעלפיע און זיך אָפשטעלן ביי דער הויז פון עלי אָקון, 9791 קלאַרק סטריט, פילאַדעלפיע.

פון דאָרטן וועלן אַלע פאַרן צוזאַמען צום קבר פון חאַצקל סידרע ע״ה.

דר. אהרן יוכנאָוועצקי מיט זיין פרוי רבקה געשטאָרבן אין פאַריז

דעם 28טן מערץ 1977, איז געשטאָרבן אין פאַריז אין עלטער פון 83 יאָר דר. אהרן יוכנאָוויעצקי, וועלכער איז געווען איינער פון די אָנגעזעענסטע און אָקטיווע ביאַליסטאָקער לאָנדסלייט. דר. יוכנאָוויעצקי, וועלכער האָט געשטאָמט פון אַ זייער פֿראַמי־נענטער משפּחה אין ביאַליסטאָק, איז געקומען קיין פראַנקרייך אין יאָר 1913. אין צייט פון דער ערשטער וועלט־מלחמה, האָט ער געדינט אין דער רוסישער אַרמיי אַלס אָפּיציר. נאָך דער מלחמה אין יענער צייט, וועו ער איז צוריקגעקומען קיין פאַריז, האָט ער שטודירט אין דאָרטיקן אוניווערסיטעט. אין 1927, האָט ער אָנגע־הויבן זיין פראַקטיק אַלס דאָקטאָר.

אין פאַרלויף פון אַלע יאָרן, איז דר. יוכנאָוויעצקי אויף אַ טרייַען אופן געבליבן פאַרבונדן מיט דער אַמאָליקער אידישער

דר. אהרן יוכנאָוועצקי ע״ה

ביאַליסטאָק. ער האָט אַרויסגעוויזן נישט בלויז גרויס בענקשאָפט צו אַלץ, וואָס איז געווען פאַרבונדן מיט דער אַלטער היים, נאָר ער איז אויך געווען טעטיק פאַר אַלץ, וואָס איז געווען פאַרבונדן מיט ביאַליסטאָק. און ביאַליסטאָקער. אָזוי איז אויך געווען זיין טייערע פרוי, רבקה. זייער הויז אין פאַריז, איז געווען אָפּען פאַר יעדן ביאַליסטאָקער. מען האָט זייער הויז געוופן דאָס „קליין ביאַליסטאָק״. באַלד נאָך דער צווייטער וועלט־מלחמה, האָט ער מיט וואַרעמקייט און טריישאַפט אויפגענומען די ביאַליסטאָקער פּליטים וואָס זיינען דורכגעפֿאָרן פאַריז, און צוזאַמען מיט דעם קאָמיטעט געהאָלפן די על־פּי־נס געראָטעוועטע פון היטלער. אָזוי איז ער אויך געווען אַלע יאָרן, ביז־זיין טויט, מיט לייב און לעבן פאַר ביאַליסטאָקער אָקטיוויטעטן אומעטום. ער איז אין פאַרלויף פון צענדליקער יאָרן געווען דער פאַרזיצער פון דער ביאַליס־טאָקער לאָנדסמאַנשאַפט אין פאַריז.

צו דער לויה פון דר. יוכנאָוויעצקי איז געקומען אַ גרויסער עולם ביאַליסטאָקער לאָנדסלייט, פריינט און באַקאַנטע. הספּדים זיינען געהאַלטן געוואָרן פון באַרימטן פראָפעסאָר בארוך, הרב לישע און גאָפערשטיין אין נאָמען פון דער „קינדער קאָלאָניע״, וואו דר. יוכנאָוויעצקי מיט זיין פרוי זיינען געווען טעטיק איבער 40 יאָר, און אין נאָמען פון די ביאַליסטאָקער לאָנדסלייט האָבן געערעדט וואָלף באביטש און זלמן קאָלעשניקאָוו.

* * *

בלויז צוויי חדשים שפּעטער, דעם 23טן מאי היינטיקס יאָר, איז אין עלטער פון 80 יאָר געשטאָרבן דר. יוכנאָוויעצקי׳ס פרוי, רבקה. נאָך אין דעם אָמאָליקן ביאַליסטאָק, איז זי געווען אַ באַקאַנטע פּעדאַגאָגין אין אַ דאָרטיקער קינדער־שולע. זי איז געקומען קיין פראַנקרייך אין יאָר 1922, וואו זי האָט פאָרגעזעצט איר נאָבעלער אַרבעט.

ביידע, רבקה יוכנאָוויעצקי מיט איר ליבן מאַן, האָבן אָפּ־געגעבן פיל צייט און ענערגיע פאַר אידיש ן קינדער. אין צייט פון דער צווייטער וועלט־מלחמה, זיינען זיי פאַרבליבן אין פאַריז. זיי האָבן ריזיקירט מיט זייערע לעבנס ביים העלפן אָפּראָטעווען הונדערטער אידישע קינדער פון אומקום בייַ די נאַציס. פרוי רבקה יוכנאָוויעצקי איז געווען אַ האָרציקע אידישע פאָלקס־פרוי, זי איז געווען שטענדיק אָקטיוו פאַר ביאַליסטאָקער ענינים, און זי האָט אָרויסגערופן צו זיך דרך־ארץ מצד אַלעמען. בייַדע, דר. אהרון יוכנאָוויעצקי מיט זיין פרוי רבקה ע״ה, האָבן שטענדיק אָפּגעהיט די הייליקייט פון דער אידישער שפּראַך. זיי האָבן אויך איבערלאָ

רבקה יוכנאָוועצקי ע״ה

געקעמפט פאַר אויפהאַלטן דאָס אידישע וואָרט, און איבערהויפט אויך דעם אָנדענק פון זייער און אונדזער אַלעמענס אָמאָליקער טייערער היים־שטאָט, די אידישע ביאַליסטאָק. מיטן טויט פון דר. אהרון און רבקה יוכנאָוויעצקי, האָבן די ביאַליסטאָקער אין פאַריז און אומעטום אין דער וועלט, פאַרלוירן צוויי טייערע און איבער־געגעבענערע לאָנדסלייט.

וואָלף באביטש פאַריז

אַ דאַנק־אויסדרוק צום ציוניסטישען אַרבעטער־פאַרבאַנד

די באַאַמטע פון ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשען און שפּיטאָל, באַדאַנקען האַרציג דעם „גרייטער ניו־יאָרק ראַיאָן־קאָמיטעט, ציוניסטישער אַרבעטער פאַרבאַנד״ און די מיטגלי־דער פאַר דעם שיינעם אָפּרוף צו אונזער מעות־חיטים־קאַמפּעיען.

דאָס גיט אונז די געלעגנהייט צו פאַרבעסערען און פאַרשענערען די אינסטיטוציע און ספּעציעל מאַכען בעסער פאַר די עלטערע איינוואוינער.

מיר זיינען זייער צופֿרידען צו זיין פאַרבונדען מיט אַזאַ וויכטיגער אידיש־נאַציאָנאַלער אָרגאַני־זאַציע אַלס אונזערע מיטהעלפער.

צום יאָרצייט פון אונדזער באַליבטן לאַנדסמאַן יצחק ראָגאָוויטש ע״ה

פון הערשל מוראָווסקי

עס איז נאָך טאַקע ווייניקער ווי א יאָר ווי יצחק ע״ה איז גישטאָרבן. אָבער לייַדער האָבן מיר ניט קיין אנדערע געלעגנהייט ווי די „ביאליסטאקער שטימע״, וואָס גייט אַרויס 2 מאָל א יאָר, און וועלכער ס׳איז אונז צוגעטיילט געווארן די מעגליכקייט צו בעשרייבן אַביסעלע וועגן אַזאַ גוטן און געטרייען לאַנדסמאַן וואָס מיר האָבן פאַר־לאָרן.

א שטאָם פון א בוים, איז אַנידערגעפאַלן און די צווייגן און ווארצלען זיינען גע־בליבן, אַזוי זענען די פרוזשאַנער לאַנדס־לייט אין אַלגעמיין, און ספעציעל די פון ניו־יאָרק און פילאַדעלפיע, נאָך אַלץ איינ־געהילט אין גרויסן צער און אין טרויער. און ס׳איז זייער ווייטיקליך, וואָס דער טויט האָט אַוועקגעריסן דעם דינאַמישן און זייער אַקטיוון חבר פון אונזער ברענטש, פון דער פרוזשאַנער רעליף קאָמיטע.

יצחק, וועלכער האָט איבערגעלאָזן זיינע נאָענטע משפחה־מענטשן אין טרויער, איז שטענדיק געווען טריי און איבערגעגעבן צו דער פרוזשאַנער לאַנדסמאַנשאַפט. ווי אויך האָט ער איבערגעלאָזן אויסער ווי געווייני־ליכע געטרייע טאָכטער און אייניקל, וועלכע האָבן צוגעזאָגט ווייטער אָנגיין מיט דער טעטיקייט אין דעם רעליף־קאָמיטע פון די פרוזשאַנער לאַנדסלייט.

עס איז זייער וויכטיק, אז אַלע פרוזשא־נער זאָלן וויסן אז וועז יצחק ע״ה האָט אויסגעהאָרכט זיין לעצטן אָטעם איז דאָס וואָרט פרוזשאַנע נאָך אַלץ געווען אויף זיינע ליפן. ער האָט פאַרענדיקט זיין לעבן מיט דער צוואָה בייַ דער אַנווּעזנהייט פון זיין פרוי און טאָכטער, אז זיי זאָלן נישט פאַרלאָזן און נישט פאַרגעסן און זען, אז די ארבעט פון די פרוזשאַנער זאָל נישט אונטערגיין. דאָס זענען ווירקליך געווען יצחק׳ס לעצטע ווערטער.

פרוזשאַנער, דאַרפן זיין שטאַלץ און מיר דאַרפן אָפּשאַצן אַזאַ מין צוואה, וועלכע מיר האָבן ביז היינטיקן טאָג נאָך נישט געהערט פון קיינעם. די לויה, די הספּדים און קבורה איז געווען זייער א רירענדע, ביי א גרויסן עולם. די הספּדים וועלכע זענען געמאַכט געוואָרן פון אונדזער א פרוזשאַנער רב, ר׳ יאָסל מעלעס, און פון א צווייטן רב, א פריינט פון דער שכנ־שאַפט, ה׳ משה שטיינבערג, און אויך פון אונזערע 2 לאַנדסלייט הערשל שרייבמאַן און הערשל מוראָווסקי, האָבן אַלע כמעט ווי מיט די זעלבע ווערטער בעשטעטיקט די וויכטיקייט און גוטסקייט וואָס אונדזער לאַנדסמאַן יצחק ע״ה האָט געטאָן ביי זיין לעבן. עס שטייט מיר טאָקע פאָר מיינע אויגן דער שטראָלענדער געזיכט. זיין אַנגעפילטער פנים מיט פרייד, וועז ער פלעגט זיך טרעפן מיט א לאַנדסמאַן אָדער מיט אַסאָך לאַנדסלייט אויף א מיטינג, צי ביי אים אין הויז אין פילאַדעלפיע, אדער אין ניו־יאָרק.

יצחק ראָגאָוויטש ע״ה

אויף דער אַלגעמיינער און טראַדיצי־נעלער טרויער־זיכור, געווידמעט די זעקס מיליאָן קדושים בכלל, און די פרוזשאַנער אידן בפרט וועלכע זיינען אומגעקומען על קידוש השם, האָט יצחק׳ס פנים דאָן אָפּגע־שפּיגלט די וויטיקליכע טראַגעדיע. ס׳איז אויך אינטערעסאַנט צו דערמאַנען מיט וואָס פאַראַ מסירת נפש יצחק פלעגט איינ־אַרדנען די טראַדיציאַנעלע פאַר־זאַמלונגען אַמאָל אין זיין הויז, אַמאָל אין דער דערבייאיקער שול, וועלכע איז געווען צוגעבויט צו זיין הויז, פאַר דער צווק בכדי צו זאַמלען געלט פאַר די נוייטבע־דערפטיקטע פרוזשאַנער לאַנדסלייט און אומגעגענט. זיין ווירדיקע השפּעה וואָס ער פלעגט האָבן ביי די לאַנדסלייט, ביים איינ־אַרדנען יאָר יערלעך דעם צוזאַמענטרעף, ס׳איז שוין געווארן ווי א מין טראַדיציע.

א אָקורצע צייט פאַר דער אַלגעמיינער טראַדיציאַנעלער יזכור־פאַרזאַמלונג, וואָס ווערט איינגעאַרדענט יאָר־יערליך אין ניו־יאָרק נאָך אונזערע קדושים, פלעגט איינגעאַרדנט ווערן דורך יצחק׳ן איינ־צייטיק אַזאַ מין צוזאַמענטרעף פון פרוזשאַנער רעליף־קאָמיטע אין ניו יאָרק און פון אַלע פרוזשאַנער לאַנדסלייט פון פילאַדעלפיע. דאָס איז געווען אַזאַ מין צוגרייטונג צום אַלגעמיינעם יזכור, וואו אַלע לאַנדסלייט פלעגן מיט כבוד אָפּשאַצן יצחק׳ס גוטע אַרבעט. מיר קומען דאָ נישט אַרויס מיט קיין אינדיווידועלע נעמען, אָבער איין נאָמען מוז איך דערמאָנען, ווייל ס׳איז צום בעשרייבן אַזאַ מין רעספּעקט און אַזאַ כבוד, וואָס יצחק פלעגט אָפּגעבן אונזער לאַנדסמאַן מר. און מרס. לאָרי קאָרמאַן לייזער קאָרצשאָמער פון פרוזשאַנע גלייכצייטיק. וועגן דעם גרויסן איינפלוס, וואָס יצחק האָט געהאַט אויף דער דערמאָנטער פאָמיליע.

איך וויל אויך באַרירן יצחק׳ס גוטע טעטיקייט פון די אומנאָרמאַלע צייטן ווי די געטאָ אין פרוזשאַנע און די קאָנצענטראַציע לאָגערן, ווי יצחק האָט זיך געפונען. אפילו אין די שרעקליכע און אומנאָרמאַלע באַדינ־גונגען, האָט יצחק זיך געהאַלטן ווי א גוטער פרוזשאַנער לאַנדסמאַן. ער פלעגט שטענדיק אריסשטרעקן א האַנט צו א נויט־בעדערפטיקטן.

מיר אַלע, פרוזשאַנער און פון אומגעגענט לאַנדסלייט אין דער גאָרער וועלט, און בעזונדער די פרוזשאַנער לאַנדסלייט פון ניו יאָרק און פון פילאַדעלפיע, מיר באַווייזען און טרויערן כסדר נאָך דעם פלוצלונגדיקן טויט פון אונזער חבר און לאַנדסמאַן. דער פאַרבליבענער פאָמיליע, די ליבע פרוי, טאָכטער און אייניקעל, ווינטשן מיר אַז זיי זאָלן שוין מער קיין צער ניט האָבן און פון קיין צער מער ניט ווייסן. און אין יצחק׳ס כבוד בעטן מיר זיי אָפּצוהיטן די הייליקע לעצטע ווערטער, וועלכע יצחק האָט געזאָגט ביים אויסהאַרכן זיין לעצטן אָטעם.

מיר ווילן אויך אויסדריקן א שיינעם דאַנק און יישר־כוח פאַר דער פירערשאַפט פון ביאַליסטאָקער צענטער, אין ניו יאָרק פאַרן ערמעגליכן אונז אויסצודריקן אונזערע געפילן אין אייער זייער וויכטיקן און אינטערעסאַנטן זשורנאַל, די „ביאַליסטאָקער שטימע״.

מעלדונג פון פרוזשאַנער און אומגעגענט רעליף קאָמיטע פון ניו יאָרק און פילאַדעלפיע

דער פרוזשאַנער רעליף קאָמיטע מעלדעט אַז אונזער נעקסטע טרויער־פאַר־זאַמלונג, דער טראַדיציאַנעלער 35סטער יזכור נאָך די אומגעקומענע און פאַר־שטאַרבענע קדושים פון פרוזשאַנע און אומגעגענט, וועט פאַרקומען זונטאָג, דעם 29טן יאַנואַר, אין זאַל פון ביאַליסטאָקער צענטער, 228 איסט בראָדוועי, ניו יאָרק.

ספּעציעלע בריוו וועלן אַרויסגעשיקט ווערן צו אַלע מיטגלידער.

אונזערע פאַרלוסטען

צום אייביגען אנדענקען

חאַצקל סידרע ע״ה

שבת, דעם 14טן מאי, 1977, איז, נאָך אַ לענגערער קראַנקייט, געשטאָרבן חאַצקל סידרע, אין עלטער פון 78.

ער איז געבוירן געוואָרן אין ביאַליסטאָק, אָבער זיינע עלטערן זיינען ביידע געשטאָרבן ווען ער איז נאָך געווען אַ יונג קינד.מיט יאָרן שפעטער האָט ער חתונה געהאַט מיט אַ באַלעבאָטישע פרוי מיטן נאָמען, חנה לויבא, און מיט איר האָט ער געהאַט 5 קינדער. אין ביאַליסטאָק פלעגט

חאַצקל סידרע ע״ה

ער אריבערפירן סחורות צום באַן, פון וואַנען זיי זיינען טראַנספאָרטירט געוואָרן אין אַנדערע שטעט. ער איז אויך געווען אַ פרייוויליגער „פאַזשאַרניק״.

ווען די נאַציס האָבן איבערגענומען פוילן, איז חאַצקל סידרע דעפאָרטירט געוואָרן אין קאַנצענטראַציע לאַגערן. זיין פרוי און 4 פון זיינע קינדער זיינען אומגעקומען.

אין די לאַגערן. איז חאַצקל סידרע געווען באַליבט פון זיינע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אַזוי ווי ער וואָלט געווען זייערער אַ טאַטע, ווייל ער האָט זיי געטרייסט און געמוטיגט אויף זיי. ער האָט געמאַכט דעם צעווייטאָקטן לעבן אין די לאַגערן וואָס גרינגער פאַר זיי.

חאַצקל סידרע האָט דורכגעלעבט די מלחמה יאָרן און איז אַנגעקומען אין אַמעריקע, פילאַדעלפיע, ער האָט בייגעטראָגן אַ סך צדקות, איז געווען אַ טרייער מיטגליד פונם ביאַליסטאָקער צענטער און היים ווי אויך אַ שטיצער פון מדינת ישראל. ער איז געווען אַ זעלטענער גוטער מענטש, וועלכער האָט שטענדיג געהאָלפן זיין פאַמיליע און פריינט ווי ווייט מעגליך.

ער לאָזט איבער זיין אייניציג לעבן געבליבענער זון, אַלען, אַ שנור, ליליען, 3 אייניקלער, האָוארד, גערי און רענדי, 2 ברידער, דזשעק און הערי, און 2 שוועסטער, מאַשע סיימאַן און ראָזע מעלינקאָף.

כבוד זיין אַנדענק!

אַלעקס זילבערבלאט געשטאָרבן אין ביאַליסטאָק

פון ביאַליסטאָק האָבן מיר באַקומען די נייעס, אַז דאָרט איז געשטאָרבן נאָך אַ לענגערער קראַנקהייט, אין עלטער פון 78 יאָר אַלעקס זילבערבלאַט ע״ה. ער איז געווען אַ זון פון חנא זילבערבלאַט, וועלכער איז געווען אַ גוט באַוואוסטער אינדוסטריאַליסט אין דער אַמאַליקער ביאַליסטאָק. די משפחה איז געווען גוט באַקאַנט אין אונדזער היים־שטאָט. פאַר דער צווייטער וועלט־מלחמה, איז אַלעקס זילבערבלאַט געווען אַנגעשטעלט אויף אַ פאַסטן אין דער באַקאַנטער אונטערנעמונג „וועגלאַווקא״. אין צייט פון דער מלחמה, איז ער פאַרוואַגלט געוואָרן אין סאָוועט־רוסלאַנד.

נאָך דער מלחמה, ווען זילבערבלאַט איז צוריקגעקומען פון רוסלאַנד קיין פוילן, איז ער גלייך אַוועק אין דער אַמאַליקער היים־שטאָט. ער איז שוין פאַרבליבן אין ביאַליסטאָק, ווייל ער איז געווען צוגעבונדן צו דער שטאָט וואו עס רוען אויך אויפן דאָרטיקן בית־עולם זיינע נאָענטע. זייענדיק אין ביאַליסטאָק, איז זילבערבלאַט ווידער אַנגעשטעלט געוואָרן, דאָסמאָל אַלס דירעקטאָר, פון „וועגלאַווקא״. פאַר זיין ערלעכקייט און איבערגעבענער אַרבעט, איז ער אויסגעצייכנט געוואָרן מיט דעם העכסטן מעדאַל פון דער פוילישער רעגירונג „ווירטוטי מיליטארי״. ער איז געווען באַליבט ביי אַלע אַרומיקע.

אַלעקס זילבערבלאַט האָט פאַר׳יתומ׳ט זיין שוועסטער און שוואָגער, מרס. און מר. בערעזאָווסקי, וועלכע וואוינען אין ניו יאָרק, ווי אויך זיינע פלימעניקעס, וועלכע וואוינען אין פראַנקרייך.

כבוד זיין אַנדענק!

יוסף וואַריק ע״ה

נאָך אַ לענגערער קראַנקהייט, איז מיט־וואָך, דעם 18טן מאי, 1977, געשטאָרבן יוסף וואַריק ע״ה.

דער פאַרשטאָרבענער האָט געשטאַמט פון וואַרשע, אָבער ער איז געווען פאַר־בונדן מיט ביאַליסטאָק די גאַנצע יאָרן אין געשעפטן מיט ביאַליסטאָקער גאַלאַנטעריי סוחרים.

יוסף וואַריק איז געווען אַן איבערגע־געבענער מיטגליד און שטיצער פון דער אינסטיטוציע. ער איז געווען אַ מיטגליד פון

יוסף וואַריק ע״ה

באָרד אָון גאָווערנערס און אַ טראַסטי פאַר אַ סך יאָרן.

ער לאָזט איבער זיין פרוי דאָרא וועלכע שטאַמט פון אַ שיינע באַלעבאָטישע פאַמיליע אין ביאַליסטאָק, אייזיק בירנבוים; אַ זון, דר. אַלען וואַריק און זיין פאַמיליע אין לאַס אַנזשעלעס; און אַ ברודער, עקיבא רשף אין ישראל.

די באַאַמטע פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים דריקן אויס טרויער וועגן דעם פאַרלוסט פון אַ טרייען, איבערגעגעבענעם טוער.

כבוד זיין אַנדענק.

זיידל כאַבאַצקי ע״ה

מאַנטאָג, דעם 4טן דזשולאי, 1977, איז געשטאָרבן נאָך אַ לענגערער קראַנקהייט, זיידל כאַבאַצקי, אין עלטער פון 92. ער איז געבוירן געוואָרן אין ביאַליסטאָק אין 1885, איז געווען אַ סאָלדאַט אין דער רוסישער אַרמיי אין דער ערשטער וועלט מלחמה פון 1914 ביז 1919. ער איז געכאַפט געוואָרן פון די דייטשן און איז געזעסן אין אַ טורמע לאַנגער פאַר עטלעכע יאָר. נאָכדעם איז ער

זיידל כאַבאַצקי ע״ה

באַפרייט געוואָרן און איז געקומען אין ניו יאָרק אין 1920 זיך צו פאַראייניגן מיט זיין פרוי מאַשע וועלכע איז שוין געווען אין אַמעריקע.

ער איז געווען אַן אַקאונטאַנט און אַלס אַ קולטורעלער מענטש פלעגט ער גלייכן שרייבן אויך אַרטיקלען פאַר דער „ביאַליס־טאָקער שטימע״ און דער קאָמיטע צום אַרויסגעבן „פנקס ביאַליסטאָק״. ער איז געווען טעטיג אין אַ סך אידישע געזעל־שאַפטליכע אַרגאַניזאַציעס, אַריינגענע־דיג ביאַליסטאָקער ברענטש 88 און אַ דירעקטאָר פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים.

דער פאַרשטאַרבענער לאָזט איבער צוויי טעכטער, ראָז סיגל און לאה שאַבאַט־פאַרמאן; 3 אייניקלעך, דר. געריּ סיגל, שערי האנדלמאן און דזשאיס סיגל; 4 אוראייניקלעך און 3 ברידער, פיליפ, מאַריס און סאל.

כבוד זיין אַנדענק!

אברהם פאָגעל ע״ה

מיט אַ קורצער צייט צוריק, איז אין תל־אביב געשטאָרבן אונדזער חשובער ביאליסטאָקער לאַנדסמאַן אברהם פאָגעל ע״ה. ער איז געווען אייניער פון אונדזער שארית הפליטה, וועלכער האָט איבערגעלעבט די מלחמה אין סאָוועט־רוסלאַנד. זיין משפחה, איז אומגעבראַכט געוואָרן בייַ די נאַציס. נאָך דער מלחמה איז ער געווען אין ביאַליסטאָק און אַביסל שפעטער איז ער געקומען קיין מדינת ישראל וואו ער האָט אויפגעבויט זיין נייַ היים. אברהם פאָגעל, וועלכער איז אין דער אַמאַליקער ביאַליסטאָק געווען באַוואוסט מיט זיינע קראַמען פון אייז־קרים/לאַדעס/ און זומער געטראַנקען, איז אויך אין ישראל געווען באַשעפטיקט מיט אויסאַרבעטן זיסוואַרג. ער איז געווען נאָענט צו די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און די אַקטיוויטעטן אין תל־אביב. כבוד דעם אַנדענק פון אברהם פאָגעל ע״ה.

דער יאָרצייט פון שלום מינעס ע״ה

דעם 26טן דזשולאי, 1977, איז געוואָרן 3 יאָר זינט שלום מינעס ע״ה איז נפטר געוואָרן. ער איז געווען איינער פון די איבערגעבענע מיטגלידער פון ביאַליס־טאָקער צענטער און היים פאַר עלטערע מענטשן. ער פלעגט שטענדיג קומען מיט זיין געטרייַע פרוי שרה אין ביאַליסטאָקער צענטער און ברענגען ביישטייערונגען און ספעציעל פלעגט ער זיך דורכשמועסן וועגן אַלעס און זיך דערמאָנען וועגן די יונגע יאָרן אין ביאַליסטאָק. זיין נאָמען איז פאַראייביגט געוואָרן מיט אַ טאפל אין אונזער שוהל.

מיט עטלעכע יאָרן צוריק האָט זיין פרוי, שרה, בייגעטראָגן אַ ספר תורה מיט שלום מינעס׳ס נאָמען אויפן מאַנטל, צו אונזער שוהל.

זיין ברודער, ישראל מינעס פון שיקאַגאָ, איז נאָך אַלץ זייער טעטיג אין שאַפן ביישטייערונגען פאַר אונזער אינסטי־טוציע.

עסטעל קרים ע״ה

דעם 22טן אַפּריל 1977, איז נאָך אַ לענגערער קראַנקהייט געשטאָרבן אין ניו יאָרק אין בליענדן עלטער עסטעל קרים ע״ה. דער מאַן פון דער פאַרשטאַרבענער, סאָל קרים, איז אַן איבערגעבענער מיט־גליד פון ביאַליסטאָקער צענטער, היים פאַר עלטערע מענטשן און שפיטאָל. פרייַנט קרים, וועלכער איז אַלע יאָרן געווען גוט באַקאַנט אין די בעקאריי־ביזנעס, איז אויך געווען אייַנער פון די גרינדער פון דעם „קלוב ביאַליסטאָקער פריינט״. אויסער איר מאַן האָט עסטל קרים אויך פאַר־תומ׳ט איר טאַכטער קעראָל און דעם זון אברהם. כבוד איר אַנדענק!

חיים ריבא ע״ה

מיט גרויס טרויער האָבן די ביאַליס־טאָקער לאַנדסלייט אויפגענומען די נייַעס וועגן טויט פון חיים ריבא ע״ה, וועלכער איז געשטאָרבן אין אַפּריל 1977. דער פאַר־שטאָרבענער איז אַלע יאָרן געווען פאַר־בונדן מיט׳ן ביאַליסטאָקער צענטער אין ניו יאָרק, און ער איז בייַ אַלעמען געווען זייער געאַכטעט. חיים ריבא איז אויך געווען אַלע יאָרן אַקטיוו אין דעם ציוניסטישן אַרבעטער פאַרבאַנד, און ער איז געווען פאַר אַ לענגערער צייט אַן עקזעקוטיוו־מיטגליד פון פאַלקס־צווייג 482. ער האָט איבער־געלאָזט אַ גרויסע משפחה אין טרויער. מיר שיקן דורך דעם וועג איבער אונדזער מיט־געפיל צו דער אלמנה, פרוי זעלדע, צו די קינדער און אייניקלעך און די גאַנצע משפחה. כבוד זיין אַנדענק!

באָריס גינזבורג ע״ה

נאָך אַ לענגערער קראַנקהייט איז אין ניו יאָרק געשטאָרבן, אין עלטער פון 72 יאָר, באָריס גינזבורג ע״ה.

דער פאַרשטאַרבענער איז אין אַמאַליקן ביאַליסטאָק געווען גוט באַקאַנט אַלס

באָריס גינזבורג ע״ה

פוטבאָל־שפילער, אין קלוב „באַסאַ״ און אויך אין „אידישן ספּאָרט־קלוב״. אויך זיינע צוויי ברידער, דאָווידקע און איסאַק, זיינען געווען פוטבאָל־שפילער. אַלע דריי ברידער האָבן געשפילט צוזאַמען. באָריס גינזבורג איז אין ביאַליסטאָק געווען באַקאַנט אויך מיטן צונאַמען „אין ים אַריין״.

דער פאַרשטאַרבענער האָט פאַר־תומ׳ט זיין זון, לאַרי, מיט אַ משפחה, ווי אויך משפחה־מענטשן אין ישראל. כבוד זיין אַנדענק!

איטקע זילבערשטיין־שטשופאק ע״ה

דעם 14טן דזשולאי, 1977, איז נאָך אַ קורצע קראַנקהייט געשטאָרבן אין אַרגענטינע איטקע זילבערשטיין־שטשופאק ע״ה.

זי איז געקומען קיין אַרגענטינע אין יאָר 1934 און חתונה געהאַט מיט אַ ביאַליס־טאָקער לאַנדסמאַן אין יאָר 1937.

איטקע זילבערשטיין־שטשופאק ע״ה

איטקע זילבערשטיין־שטשופאק האָט געשטאַמט פון אַ פיינע אידישע פאַמיליע. זי לאָזט אינבער אַ טאָכטער לאה סיגל מיט אַ מאַן און 2 אייניקלעך, ווי אויך 3 שוועסטער, סערא ניומאַן, ריבה וואָל־קאָווסקי און דבורה מינץ, אַ מיטגליד פון באָארד אָוו דירעקטאָרן פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים.

כבוד איר אַנדענק!

איטקע צירל באָראַקין ע״ה

טייערע, ליבע מאַמע מיינע,
שוין 34 טרויעריקע יאָר אַריבער
זינט די נאַצי רוצחים האָבן
דיין איידעלע נשמה.
דיין שטיל־איינזאַם, ערלעך לעבן
אומברחמנותדיק אויסגעלאָשן
אין דער ביאַליסטאָקער געטאָ
אין 1943.
מיט אומענדלעכן ווייטיק אין האַרצן,
מיט אַ צעפייניקטער נשמה,
מיט בענקשאַפט און ליבע אָן סוף
דערמאָן איך דיר היינט
און יעדן טאָג פון יאָר
ליבע, קלוגע מאַמע מיינע,
אין פריידן און אין ליידן
ביסטו שטענדיק מיט מיר,
אין מיין צעווייטיקט האַרץ און נשמה.

כבוד דיין הייליקן אָנדענק,
דיין טאָכטער: חיה־פייגל
באָראַקין־מעלאַמדאָוויטש
און פאַמיליע

שיקאָגאָ, 1977

זשאַזעט באגאַן

מיט גרויס צער האָבן מיר אויפגענומען די ידיעה וועגן טויט פון זשאַזעט באגאַן, די פרוי פון אונדזער באָוואוסטן און ליבן לאַנדסמאַן, אַרנאַלד באַגאַן, פון בעלגיע. די פאַרשטאַרבענע זשאַזעט איז געבוירן געוואָרן אין ליעזש, בעלגיע. זי מיט איר מאַן זענען דעם פאַרגאַנגענעם חודש אַפריל געפאָרן אויף אַ באַזוך קיין מדינת ישראל. פריינט באגאַן איז אַ באָוואוסטער

זשאַזעט באגאַן

בויער פון בריקן, טונעלן און ענלעכעס און אין פאַרבינדונג מיט דעם, איז ער אויך געפאָרן מיט זיין פרוי אויפן באַזוך אין דער אידישער מדינה. דאָרט האָט זשאַזעט באַקומען אַ האַרץ־אַטאַק און איז געשטאָרבן, אין ביילינסאָן שפיטאָל לעבן תל־אביב, דעם 16טן אַפריל 1977. זי איז געווען אַלט 64 יאָר. אויסער איר מאַן, וואָס וואוינט אין בריסל, האָט די פאָר־שטאָרבענע אויך פאָר״תומ׳ט אַ פאָר־היראַטן זון מיט אַ פאָרהיראַטער טאָכטער, ווי אויך צוויי אייניקלעך. מיר שיקן דורך דעם וועג איבער אונדזערע טיפסטע מיטגעפילן צו אונדזער ליבן לאַנדסמאַן אַרנאַלד באגאַן, און מיר וואונטשן אים און דער משפחה, אַז זיי זאָלן מער ניט וויסן פון קיין צער.

צום פינפטן יאָרצייט פון ליזאַ באַבקעס־ריבאַלאָווסקי ע״ה

דעם 22טן אויגוסט 1977, איז געווארן פינף יאָר זינט עס איז געשטאָרבן די באַליבטע ביי אַלעמען ביאַליסטאָקער פרוי ליזאַ באַבקעס־ריבאַלאָווסקי, אין בלייענדען עלטער פון פופציג יאָר. די פאַרשטאַר־בענע איז געווען איינע פון די שווער־געליטענע אין דער היטלער־צייט, זי האָט

ליזאַ באַבקעס־ריבאַלאָווסקי ע״ה

איבערגעלעבט די ביאַליסטאָקער געטאָ, איז געווען געפייניגט אין אוישוויץ און אין אַנדערע נאַצישע לאָגערן. איר נומער אין אוישוויץ איז געווען 74.242. אין לאָגער האָט די האַרציקע ליזאַ, דורך איר זינגען אידישע לידער, געריטן דאָס פאַר־שטיינערטע האַרץ פון דער „בילאָקאָווע״, און אַ דאַנק דעם זיינען אויך געבליבן לעבן אַ צאָל אידישע פרויען.

נאָך דער מלחמה, האָט ליזאַ אויפגעבויט אַ נייעם צופרידענעם לעבן, מיט איר מאַן ישראל באַבקעס (אויך אַ ביאַליסטאָקער) אין מאַנטעווידעאָ, אורוגוואי. דאָרט האָט אויך געוואוינט איר פאָטער, ראובן ריבאַ־לאָווסקי, וועלכער איז געשטאָרבן אין 1955. זי האָט אויך איבערגעלאָזט, אויסער איר מאַן, אַ זון, דר. ריטשאַרד, אין ניו יאָרק.

צום אייביגן אָנדענק פון אונזערע געטרייע שוועסטער

פייגל וואסערמאן און איטקע שטשופאַק

(פון פאַמיליע זילבערשטיין)

וועלכע זיינען געשטאָרבן דעם יאָר אין אַרגענטינע.

פון די טרויער — פאַרבליבענע שוועסטער

סערא ניומאן, ריבה וואָלקאָווסקי און דבורה מינץ און זייערע פאַמיליעס

דער ביאַליסטאָקער צענטער
היים פאַר עלטערע מענטשען און שפיטאָל

228 איסט בראָדוועי, נ. י.

וויכטשט זיינע באַאמטע, דירעקטאָרען, מיטגלידער, טויער, שטיצער חברים און פריינט, אַלע אָנגעשלאָסענע אָרגאַניזאַציעס, ווי אויך ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, כלל ישראל איבער דער גאָרער וועלט

אַ שנת חיים ושלום

אַ יאָר פון מאַטעריעלען וואוילזיין און גייסטיגע אויפריכטונג, הצלחה און פּראָגרעס, שלום אין מדינת ישראל און פרידען איבערן גאַנצען ערד-קוגעל.

סעם סאַלאזש
פּרעזידענט

אשר שטשוטשינסקי
קאסירער

הערי פיינבערג
טשערמאַן, באָארד
אָוו דירעקטאָרן

הערשלד טאלין
טשערמאַן, באָארד
אָוו גאָווערנערס

עטל אינגבערג
עקזעקוטיוו דירעקטאָר

איסאַק ריבאַלאָווסקי
גענעראַל סעקרעטאַר

הרב שמואל א. קראַניק
גייסטיגער פירער

מר. און מרס. פּאָול ניודאָוו

וויכטשען זייערע שוועסטער, ברידער און פריינט
און אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט
אַ געזונט און גליקליך נייי-יאָר.

די ברידער איצקאָוויטש

אַבראַשאַ, חיים, וועלוול, און שוועסטער בערטאַ
מעקסיקאָ סיטי

דריקען אויס זייערע האַרציגע נייי-יאָר וואונשען צו דער פאַמיליע און פריינט, ווי אויך ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט. שלום על ישראל!

מר. און מרס. עלי איצקאָוויטש

מיאַמי ביטש, פלאָרידאַ

וויכטשען זייער גאַנצער פאַמיליע אין מעקסיקאַ, אַלע קרובים, פריינט און לאַנדסלייט אַ סך גליק און געזונט צום נייעם יאָר.

מר. דזשאָזעף בערמאַן
און פאַמיליע

מיאַמי-ביטש פלא.

שיקען זייערע ברכות און גוטע וואונשען צום נייעם יאָהר צו אַלע זייערע פריינד און דעם כלל ישראל.

מיר בעטן פאַר אַ יאָר פון שלום, פאַר מדינת ישראל און פאַרן אידישן פאָלק.

אונזערע בעסטע ברכות צו אַלע אונזערע פריינד
און באַקאַנטע איבער דער גאַנצער וועלט.

פריידל און אשר שטשוטשינסקי

קאַסירער פון דער אינסטיטוציע

דארא וואריק — בישקאוויטש
און פאַמיליע

וויכטשען אַלע פריינד און דעם כלל ישראל
אַ געזונטען און גליקליכען יאָר.

לשנה טובה תכתבו ותחתמו!

מר. און מר. באַרני סאַקס
און פאַמיליע

מיאַמי, פלא.

וויכטשען אַלע לאַנדסלייט און אַלע אידען
אַלדאַס גוטס צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. סעם גארניצקי
און טאַכטער

לאַס אַנדזשעלעס, קאַליפאָרניע

וויכטשן זייער פאַמיליע אין ישראל און אַלע פריינד, לאַנדסלייט און אַלע אידען אומעטום
אַ פרייליכען נייעם יאָר.

מאָריס און סערע מאַלאָזאָווסקי

ווינטשען זייער משפּחה און פריינט
אין אַמעריקע און ישׂראל
אַ יאָר פון געזונט און שלום.

אונזער חשובער לאַנדסמאַן
מר. ל. שאַברי

ווינשט אַלע פריינט און אַלע אידען געזונט
און פרייד צום נייעם יאָהר.

מרס. דינה מעדוועדעוו

ווינטשט די משפּחה און פריינט, אַלע לאַנדסלייט און דעם כּלל ישׂראל אומעטום, אַ שנת חיים ושלום.
אַ כּתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. עלי אָקון און פאַמיליע

פילאַדעלפיע, פאַ.

באַגריסען אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און פריינט
איבער דער גאַנצער וועלט מיט
אַ יאָר פון געזונט און שלום על ישׂראל.

מר. און מר. פּאָול שאָכעט
און פאַמיליע

ווינטשען זייערע צאַלרייכע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען
אויף דער גאַנצער וועלט
געזונט, גליק און פרייד צום נייעם יאָר
און שלום על ישׂראל.

ביאַליסטאָקער ליידיס אָקזילערי שיקאָגאָ

פיל גליק, געזונט און פרייד ווינשען מיר צו
אונזערע שוועסטער, פריינד און לאַנדסלייט
צום נייעם יאָהר

ביאַליסטאָקער סאָשעל קלאָב שיקאָגאָ

מיר שיקען אונזערע האַרציגע באַגריסונגען
צו אַלע מיטגלידער און אַלע לאַנדסלייט
צום נייעם יאָהר

מר. און מרס. בערנאַרד קאַגאַנאָווסקי
און פאַמיליע

ווינטשען אַלע פריינט און ביאַליסטאָקער יאָטען
אַ יאָר פון געזונט, פרנסה און שלום אין ישׂראל.

מר. און מרס. לואיס סילווער
און פאַמיליע

עקזעקוטיוו־דירעקטאָר פון אַרבעטער־רינג־היים, נ.י.
ווינטשען אַלע פריינט און אַלע אידען אומעטום
אַ גוטען און גליקליכען נייעם יאָר.

מר. און מרס. אייבראהעם מינץ

ווינטשן זייער פאַמיליע אין אַרגענטינע
און אומעטום
ווי אויך די ביאַליסטאָקער און קאַבריינער לאַנדסלייט
אַ יאָר פון געזונט,
פרנסה, און שלום אין ישׂראל.

מר. און מרס. אַרטשי לין
און משפּחה

ווייס־פרעזי. פון ביאַליסטאָקער צענטער, היים און שפּיטאָל
שיקען זייערע בעסטע וואונטשען פאַר אַ נייעם,
גליקליכען יאָר צום גאַנצען כּלל ישׂראל.

מר. און מרס. סעם נייד‌אָרף
און פאַמיליע
בעווערלי הילס, קאַליפ.

ווינשען זייערע קרובים און לאַנדסלייט אומעטום
אַ שנת חיים ושלום.

מר. און מרס. ישׂראל מינעס
און פאַמיליע

פרעזידענט פון ביאַליסטאָקער סאָשעל קלוב פון שיקאָגאָ
שיקען זייערע בעסטע וואונשען צום נייעם יאָר צו די מיטגלידער פון „ביאַליסטאָקער סאָשעל קלוב" און צו דער ליידיס אָקזילערי, אַלע פריינט, לאַנדסלייט און כּל ישׂראל.

מרס. עטל דאַלידסקי

ווינטשט אַלע פריינט און דעם כּלל ישׂראל
אַ געזונטען און גליקליכען נייעם יאָר
און אַ כּתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. דייויד לובין

פאַרזיצער פון „קרית ביאַליסטאָק פאונדעישאַן"

מיאַמי, פלאָרידא

ווינשען אַ גוטען געבענשטען נייעם יאָר אַלע זייערע פריינט פון „קרית ביאַליסטאָק", „ביאַל. קאָטערס קלוב", אַלע לאַנדסלייט און צו אַלע אידען.

מר. און מרס. דוד היין

קאַסירער פון „קרית ביאַליסטאָק פאונדעישאַן"

און פאַמיליע

נאָרט מיאַמי־ביטש, פלא.

ווינשען אַלע אידען איבער דער גאָרער וועלט

אַ גוטען, גליקליכען נייעם יאָהר.

מר. און מרס. מאָריס סאַפערשטיין

און פאַמיליע

ברוקלין, נ.י.

ווינטשען אַ גוטען, גליגליכען און געזונטען נייַ־יאָר דער גאַנצער משפחה, חברים פון „פאַרבאַנד", ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און אַלע אידען איבער דער וועלט.

אַ שנת חיים ושלום, אַ כתיבה וחתימה טובה!

מר. און מרס. ס. מאַלאָך

און פאַמיליע

פאַלם ספרינגס, קאַליפ.

שיקען זייערע גליק־וואונשען צום נייעם יאָהר
צו אַלע זייערע פריינד און לאַנדסלייט
איבער דער גאַנצער וועלט.

מרס. אידיט מאָראַנץ

און פאַמיליע

ווינשען צום נייעם יאָר זייערע אַלע פריינד און לאַנדסלייט

אַ כתיבה וחתימה טובה.

מרס. אסתר סטיין

און פאַמיליע

פלאָשינג, נ.י.

ווינשען אַלע פריינד און אַלע אידען איבער דער וועלט

אַ גוטען, גליקליכען נייעם יאָר

אַ כתיבה וחתימה טובה

מר. און מרס. מאָריס טשאַבאַט

(כאַבאַצקי)

ווינשען זייערע משפחות און אַלע לאַנדסלייט אַ גוטען גליקליכען נייעם יאָר.

איסאַק און מאַלי ריבאַל

(ריבאַלאָווסקי)

געשעפטספירער פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים פאַר עלטערע מענטשען און שפיטאָל

ווינטשען זייער פאַמיליע, אַלע פריינט און לאַנדסלייט
אַ געזונט און געבענטשט יאָהר

לשנה טובה תכתבו ותחתמו!

הערשל און לאה מאָראָו

וויס־טשערמאַן, באַארד אָוו דירעקטאָרן

ווינטשען זייער פאַמיליע, פריינט, ביאַליסטאָקער און פרוזשינער לאַנדסלייט אַ יאָר פון געזונט, פרנסה און שלום אויף דער וועלט.

דזשעק און סאַלי בערגער

וויס־טשערמאַן, באַארד אָוו גאָווערנערס

און פאַמיליע

ווינטשען זייער פאַמיליע, פריינט און ביאַליסטאָקער
לאַנדסלייט אַ יאָר פון געזונט, פרנסה
און שלום אויף דער וועלט.

שעפטל און ראַיע זאַק

ווינטשען זייער פאַמיליע אין אַמעריקע און ישראל, ווי אויך אַלע ביאַליסטאָקער און גראָדנער לאַנדסלייט איבער דער וועלט

אַ יאָר פון געזונט און שלום על ישראל.

סעם טשודין

טשערמאַן פון „קלוב ביאַליסטאָקער פריינט"

און פאַמיליע

פלאָשינג, נ.י.

ווינטשן די מיטגלידער פון „קלוב ביאַליסטאָקער פריינט"
פון ביאַליסטאָקער צענטער, היים און שפיטאָל,
אַלע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און זייערע פריינט

אַ געזונטען און גוטען יאָר.

מר. און מרס. שעפסל זעלטנער

פון לאָס אַנדזשעלעס, קאַליפ.

ווינטשן זייערע קרובים און ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט
איבער דער וועלט

אַ יאָר פון געזונט און שלום על ישראל.

הערשל און חוה קאַסטרי

ברוקלין, נ.י.

ווינטשען זייער פאַמיליע, פריינט און לאַנדסלייט אַ יאָר פון געזונט, שלום אין ישראל און איבער דער גאַנצער וועלט.

רעוו. און מרס. הערי פיינבערג

קיו־גאַרדענס, נ.י

באַארד טשערמאַן פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים

ווינטשען די באַאַמטע און מתפללים פון דעם פלעטבוש דזשואיש סענטער, אַלע פריינד און לאַנדסלייט, אַ געזונטען און גליקליכען נייעם יאָר, אַ כתיבה וחתימה טובה.

יוסף און נעשקע דאַברימאַן

עוואַנסטאָן, איל.

ווינטשען זייער משפחה, פריינט און ביאַליסיטאָקער לאַנדסלייט אַ יאָר פון געזונט און שלום אין ישראל.

מר. און מרס. גרשון געריגג

מיאַמי ביטש, פלאַ.

ווינשען די משפחה און פריינד, אַלע לאַנדסלייט און דעם כלל ישראל אומעטום, אַ שנת חיים ושלום,

אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. הערי באַס

און זייער זון

פילאַדעלפיע, פּא.

ווינשען צום נייעם יאָר אַלע זיערע פריינד פון נאָהענט און ווייט, און דעם כלל ישראל, אַ שנת חיים ושלום,

אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. הערשל געגדעל

און פאַמיליע

2940 WEST 5th STREET, BROOKLYN, N. Y. 11224

ווינטשען אַלע פריינט, קאַלעגן־קינסטלער און ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט געזונט, גליק און אַלדאַס גוטס צום נייעם יאָר.

גאַרבאַטי בריידער

און זייערע משפחות

97 באוערי, ניו־יאָרק

ווינשען אַלע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען אַ געזונטען, גליקלעכען נייעם יאָר.

מר. און מרס. דייויד שומאַן

שיקאַגאָ, אילי.

ווינטשען אַ גליקליכען געזונטען נייעם יאָר צו אַלע פריינט, לאַנדסלייט און כלל ישראל.

מר. און מרס. טשאַרלס שוועכער

און פאַמיליע

בראַנקס, ניו־יאָרק

ווינטשען זייער משפחה, פריינט און ביאַליסטיאָקער לאַנדסלייט

אַ יאָר פון געזונט און שלום אין ישראל.

בערנאַרד מאַרגנשטערן

העברעאישע און אידישע ספרים און ביכער

מאַנוסקריפטען און צייטשריפטן

זעלטענע ביכער, מאַדערנע העברעאישע ליטעראַטור,

רעליגיעזע אַרטיקלען.

150 איסט בראַדוועי ניו־יאָרק, נ.י.

טעלעפאָן: 267־1332

מר. און מרס. יאָסל שלאמאוויטש

און פאַמיליע

ווינטשען זייערע לאַנדסלייט פון ווערזאָן

און ביאַליסטאָקער פריינט

אַ געזונטן, גליקליכן יאָר.

האַרציגע לשנה טובה וואונטשען פון

אברהם זבאַר און פאַמיליע

מעלבורן, אויסטראַליע

צו זייערע קרובים, ביאַל סטאָקער לאַנדסלייט און טוער אין אויסטראַליע און איבער דער גאַרער וועלט, ווי אויך דעם געזעראַל סעקרעטאַר פון ביאַליסטאָקער צענטער און היים, איסאַק ריבאַלאָווסקי, און אַלע מיטאַרבעטער פון דער „ביאַליסטאָקער שטימע"

פאַר אַ יאָר פון געזונט, גליק און שלום.

האַרציגע נייַ־יאָר וואונטשען צו אונזער פאַמיליע אין ישראל, משפחה אין קענעדע, אורגוואַי, לאַנדסלייט און פריינט אומעטום.

אברהם און שושנה שייקעוויטש

תל־אביב, ישראל

האַרציגסטע וואונטשען צום נייעם יאָר צו ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט איבעראַל און צו כלל ישראל איבער דער גאַנצער וועלט,

„געצייכענט" מיט וואַרט און האַרץ צו האַרץ,

פון

בען און געראַ

פאַריז, פראַנקרייך

פאַראיניקטער פרוזשענער און אומגעגענט רעליף־קאָמיטעט

אין ניו־יאָרק

אונזערע האַרציגסטע וואונטשען און שנה טובה ברכות צו אַלע אונזערע לאַנדסלייט מיט זייערע משפחות איבער דער גאַרער וועלט.

זאָל דאָס קומענדע יאָר תשל"ח (5738) ברענגען צו דעם גע־וואַרטען שלום און בטחון צו מדינת ישראל און כלל ישראל.

מיט פריינטשאַפט

פרוזשענער און אומגעגענט רעליף קאָמיטעט

ביאַליסטאָקער אונטערשטיצונג פאַראיין „סומך נופלים"

מיר ווינשען אַלע ברידער מיט זייערע פאַמיליעס און אַלע לאַנדסלייט בכלל

אַ שנת חיים ושלום

קלוב „ביאַליסטאָקער פריינט"

באַגריסט אַלע מיטגלידער מיט זייערע משפחות אַלע לאַנדסלייט און אַלע אידען און ווינשט זיי

אַ כתיבה וחתימה טובה

ביאַליסטאָקער בריקלייערס אַסס'ן און די סיסטערהוד

ניו־יאָרק

צום נייעם יאָהר וואָס קומט, ווינשען מיר אַלע מעמבערס און דעם גאַנצען כלל ביאַליסטאָקער

אַ כתיבה וחתימה טובה

דער קלוב פון גראָדנער פריינט

פון ניו־יאָרק

ווינטשען אַלע גראָדנער לאַנדסלייט אין ניו־יאָרק און איבער דער גאַרער וועלט און אויך די ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט, אַ יאָר פון געזונט און אַנטגילטיגען שלום אין אונזער לאַנד ישראל.

מיט פריינדשאַפט

גראָדנער קלוב אין ניו־יאָרק

גאָניאָנדז־טרעסטינער יאָנג פרענדס

ווינטשען אַלע מיטגלידער און זייערע פאַמיליעס ווי אויך אַלע אידען, אַ גוטען, געבענטשטען נייעם יאָר פון געזונט און פרייד.

ביאַליסטאָקער ליידיס אָוקזילערי

228 איסט בראָדווי, ניו־יאָרק

ווינשט אַלע שוועסטער און זייערע פאַמיליעס, אַלע לאַנדסלייט און אַלע אידען אַ גוטען, געזונטען און גליקליכען נייעם יאָר.

ביאַל. ראַיאָנער ברענטש 88, א.ר.

ניו־יאָרק

מיר באַגריסען אונזערע מיטגלידער און פריינד און אַלע לאַנדסלייט צום נייעם יאָהר.

אינד. אַסטראָלענקער יאָנג מענס בענעוואָלענט אַסאָסיאיישאַן

ניו־יאָרק

מיר באַגריסען אַלע אונזערע מיטגלידער און פריינט און אַלע אידען צום נייעם יאָר און ווינשען זיי געזונט און גליק.

לשנה טובה וואונטשען פון אונזערע אַרגענטינער לאַנדסלייט און טוער

יוסף (כאָזע) און יודזשיניאַ קוליש

בוענאָס איירעס

מיט זייערע קינדער און אייניקלעך שיקן איבער זייערע וואַרעמסטע גרוסן און לשנה טובה וואונטשען צו זייער משפחה, פריינט, לאַנדסלייט דאָ אין לאַנד, מדינת ישראל, אין אַמעריקע און בכל מקום שהם, צו ביאַליסטאָקער אידען איבעראַל און צו אחינו בני ישראל אין די תפוצות, פאַר אַ

שנת חיים ושלום

הערשל און סטעלאַ פייגין

און פאַמיליע

בוענאָס איירעס

ווינטשען זייערע קרובים, פריינט, חברים, לאַנדסלייט אין אַרגענטינע, אין אַמעריקע, אין מדינת ישראל און אומעטום, ביאַליסטאָקער אידען וואו נאָר זיי געפינען זיך, כלל ישראל אויף דעם גאַנצען ערד־קוגעל

אַ שנת גאולה וישועה

באַגריסונגען פון פריינד און לאַנדסלייט צום נייעם יאָהר

(לויט'ן אלף בית)

— א —

מר. און מרס. אהרן אַרקער

און פאַמיליע, ברוקלין

שיקען זייערע האַרציגע ברכות צו אַלע לאַנדסלייט און אַלע אידען צום נייעם יאָר.

סידני און יעטאַ אייזנער

ווינטשען אַלע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. ראובן אַפּעל

און פאַמיליע, קי וועסט, פלאַ.

ווינשען זייערע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען אַ גליקליכען נייעם יאָר.

מר.און מרס. דעניעל אַלעקסאַנדער

און פאַמיליע, שיקאַגאָ

שיקען זייערע גליקוואונשען און גרוסען פאַר אַ נייעם, גוטען געבענטשטען יאָר צו אַלע זייערע פריינד און לאַנדסלייט.

— ב. —

מר. צילע ביאל

און פאַמיליע, ברוקלין

ווינטשען אַ גוטען גליקליכען, נייעם יאָר זייער משפּחה, די לאַנדסלייט און דעם כלל ישראל.

מרס. פרידע בראַמסאַן־סוירווינג

קאַליפאָרניע

ווינשט אַלע פריינד, לאַנדסלייט און אַלע אידען אומעטום אַ געבענטשט און מזלדיג יאָר.

מר. און מרס. ברוך בערגער

ברוקלין, נ.י.

ווינשען אַלע אידען צום נייעם יאָר אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. מאַקס באַביטש

בראַנקס

ווינשען מיר אונזער משפּחה אין פאַריז און ישראל, קרובים, פריינד און באַקאַנטע. אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. מאָריס בענדער

און זייער זון

באַגריסען צום נייעם יאָר אַלע פריינט און אַלע לאַנדסלייט און ווינשען זיי אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. יעקב בערען

און פאַמיליע, ברוקלין

באַגריסט די ביאַליסטאָקער און גראַדנער אידען אומעטום צום נייעם יאָר.

— ג. —

מאָריס גינזבורג

און פאַמיליע, ברוקלין

באַגריסען צום נייעם יאָר אַלע פריינד און לאַנדסלייט און ווינשען זיי כל טוב.

מר. און מרס. סעמועל געלטשינסקי

און פאַמיליע, ברוקלין

ווינטשן ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און כלל ישראל אַ גוט יאָר.

מר. און מרס. שלום גארפינקעל

ווינשען אַ גוטען געבענטשטען יאָר צו אַלע זייערע פריינד און לאַנדסלייט ווי אויך צום גאַנצן כלל ישראל.

מר. און מרס. דזשעק גוטמאַן

און פאַמיליע, בעיסייד, נ.י.

באַגריסען ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און אַלע אידען אומעטום צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. מאַקס גאַלוב

און פאַמיליע, ברוקלין

ווינטשן גראַדנער און ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט אַ געבענטשט יאָר.

מר. און מרס. דזשעק גאַלדען

און פאַמיליע, בראַנקס

ווינטשן צום נייעם יאָר זייערע אַלע פריינד אַ סך געזונט און גליק.

מר. און מרס. דעניעל (זיידעל) גאַלדבערג

קאַלטשעסטער, קאַנ.

ווינטשען זייערע פאַמיליע, לאַנדסלייט און כלל ישראל אַ גוט יאָר.

— ד. —

מר. דזשעק דירעקטאָר

און פאַמיליע, נאַרוויטש, קאַנ.

ווינשען אַ גליקליכען נייעם יאָר אַלע פריינט, די בעקער ארבעטער, און אַלע אידען בכלל.

מר. און מרס. ב. דינעס

און פאַמיליע, פאַלסבורג, נ.י.

שיקען זייערע ברכות צום כלל ישראל צום נייעם יאָר.

מרס. דזשעסי דאַלינסקי

און קינדער, ברוקלין נ.י.

ווינטשען זייערע קרובים און פריינט, ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און דעם כלל ישראל אומעטום אַ גליקליכען יאָר.

מרס. סיליע דזשאַפע

און פאַמיליע

שיקן זייערע ברכות צו אַלע פריינד און אַלע אידען צום נייעם יאָר.

מרס. רייטשעל דזשאַפע

און פאַמיליע

באַגריסען האַרציג זייערע אַלע פריינד און לאַנדסלייט צום נייעם יאָר.

ר. דאַווידסאַן

אַנטווערפען, בעלגיע

ווינטשט די ביאַליסטאָקער אידען און כל ישראל אַ געבענטשטן יאָר.

— ה. —

מר. און מרס. אוירווינג הערשקאָוויץ

מיאַמי, פלאַ.

באַגריסען כלל ישראל און זייערע פריינט אין ארגענטינע צום נייעם יאָר.

— ו. —

חזן יעקב וויסאטשעק

און פאַמיליע

שיקען זייערע באַגריסונגען און גוטע וואונשען צו אַלע זייערע פריינד און ווינשען דעם כלל ישראל אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. ניאַמע וואַלדמאַן

ברוקלין

ווינשט צום נייעם יאָר אַלע פריינד און לאַנדסלייט געזונט, גליק און פיל פרייד.

מר. און מרס. סיימאַן ווינבערג

און משפּחה, פלאָרידא

ווינשען אַ כתיבה וחתימה טובה צו אַלע אידען צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. נחמיה וועלבלוד

און פאַמיליע

באַגריסן צום נייעם יאָר אַלע זייערע קרובים, פריינד און אַלע אידען.

עוזר ווייסגאַרבער (ווייס) כינקע סודאביטשער

בראַנקס, נ.י.

ווינשען פיל גליק צום נייעם יאָר צו אַלע פריינד און אַלע אידען.

מר. און מרס. אַרטור וואַכטעל

עלפאַסאָ, טעקסאס

שיקען זייערע בעסטע וואונשען צו אַלע פריינד און לאַנדסלייט צום נייעם יאָר.

— ז. —

מר. און מרס. מיטשעל זיילאַן

פּעטערסאָן, נ.דזש.

ווינשען אַ גוטען און געזונטען נייעם יאָר צו אַלע זייערע פריינד און צום כלל ישראל.

מר. און מרס. דזשוליוס זאַבלודאָווסקי

און פאַמיליע

ווינשען פיל גליק און פרייד צו זייערע אַלע פריינט צום נייעם יאָר.

— ט. —

מר. און מרס. בען טראַש

און משפּחה, מילוואָקי, ווייסק.

ווינשען אַלע פריינד און אַלע אידען אַ גוטען, נייעם יאָר.

סאַל און אַסנע טשעסלער

און פאַמיליע, בראַנקס

ווינשען אַ שנת חיים ושלום צו אַלע פריינד און אַלע אידען.

מר. און מרס. מאַקס טאַבייעס

און פאַמיליע

ווינשען אַלע פריינד און אַלע אידען אַ געזונטען, גליקליכען נייעם יאָר.

מרס. פּעני טאַלינסקי

און קינדער

ווינשען אַלע זייערע פריינד און לאַנדסלייט אַ גוטען יאָר.

— י. —

מר. אסתר יערוזאַלימסקי

און פאַמיליע, ווענים, קאַליפ.

ווינשען זייער גאַנצער פאַמיליע, זייערע אַלע פריינט פון נאָענט און ווייט, אַלע לאַנדסלייט פון אומעטום און אַלע אידען איבער דער וועלט אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. ווילי‌אַם יאַנאָווסקי

און משפּחה

ווינשען זייערע אַלע פריינד און קרובים און אַלע לאַנדסלייט אַ כתיבה וחתימה טובה.

— כ. —

מר. און מרס. פיליפ כאַבאַצקי

בראַנקס

ווינטשען אַ גוטען, געבענטשטען יאָר אַלע זייערע קרובים און כל ישראל.

— ל. —

מר. און מרס. שמואל לאַנדאַן

סאַנטאַ מאָניקאַ, קאַל.

ווינשען צום נייעם יאָר אונזערע קרובים און פריינד און דעם גאַנצן כלל ישראל אַ געזונטען, גליקליכען נייעם יאָר.

מר. און מרס. ראַלף לינסקי

טאַמפּאַ, פלאָרידאַ

ווינשען זייערע אַלע פריינד און לאַנדסלייט פיל גליק און צופריד‌ענהייט צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. הערמאַן לעסניק

מאַריסטאַן, טעניסי

ווינטשען זייערע קינדער, קרובים און אַלע אידען אַ גליקליכען נייעם יאָר.

סאַל און אַדי ליווי

זון פון טאַדערס נעסוועזשסקי פון ביאַליסטאַק

פאַרעסט הילס, נ.י.

ווינטשען אַלע ביאַליסטאַקער לאַנדסלייט און כלל ישראל אויף דער וועלט אַ יאָר פון שלום.

מרס. ווייאַלאַ לין

און פאַמיליע

ווינשען פיל געזונט און גליק צו זייערע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. גדליה לין

און פאַמיליע, ברוקלין, נ.י.

באַגריסען זייער פאַמיליע אין ישראל און ביאַליסטאַקער לאַנדסלייט צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. אייבערהעם לעווין

און פאַמיליע, ראטשעסטער, נ.י.

ווינשען זייערע פריינד און אַלע אידען אַ גליקליכען פריילי‌כען יאָר.

מר. און מרס. פיליפ לינענבערג

און פאַמיליע, ברוקלין

ווינשען אַ גוטען, געזונטען נייעם יאָר צו אַלע זייערע פריינד און לאַנדסלייט.

מר. עלי לידסקי

און פאַמיליע

ווינשען אַלע פריינד און לאַנדסלייט אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. לואיס לערנער

ברוקלין

באַגריסען זייער פאַמיליע, פריינט, לאַנדסלייט און כלל ישראל מיט אַ יאָר פון געזונט און פרנסה און שלום אויף דער וועלט.

מרס. דזש. ליימאן

און פאַמיליע, ברוקלין

ווינשען זייערע פריינד און אַלע אידען אַ געזונטען, גליקליכען נייעם יאָר.

סידני ס. לעווין

פלאָרידאַ

ווינשט אַלע אידען אַ געזונט און גליקליך נייי־יאָר.

— מ. —

מלכה מירמאַן

מאַנטרעאַל, קאַנאַדע

איך באַגריס צום נייעם יאָר מיינע שוועסטער און ברידער, קרובים, פריינד און חברים אין מאַנטרעאַל, קאַנאַדע, ניו־יאָרק און אין ישראל.

מר. און מרס. אשר מעקלער

און פאַמיליע, לאַס אַנדזשעלעס

באַגריסען און ווינשען אַלדאַס גוטס צו אַלע אידען צום נייעם יאָר.

מר. און מרס. היימאַן מען

און פאַמיליע

פראַטאַקאַל סעק. ביאַליסטאַקער צענטער

און היים פאַר עלטערע מענטשען

ווינשען זייערע קרובים און פריינט און אַלע לאַנדסלייט אַ כתיבה וחתימה טובה.

מרס. דאַרע בייקאַפסקי־מייערסאַן

ברוקלין

ווינשט צום נייעם יאָר אַלע פריינד און כל ישראל געזונט און גליק.

מר. און מרס. ווילי‌אַם מענדעלסאַן

ווינשען זייערע פריינד און לאַנדסלייט אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. לעאָן מעכאַניק

פלאַשינג, נ.י.

ווינשן אַלע אידען אויף דער גאַנצער וועלט אַ שנת חיים ושלום, געזונט, גליק און פרייד.

— נ. —

מר. און מרס. איזידאָר נאַכלין

און פאַמיליע, בראַנקס

ווינשען אַלע פריינט און כלל ישראל אַ כתיבה וחתימה טובה.

— ס. —

דר. יעקב און שושנה סאקאל און רבקה
דר. אירא און אביבה סאקאל־מאנאסאן

ווינשען אלע ביאליסטאקער לאנדסלייט און כלל ישראל א גליקליך יאר.

געניא סאלאמאן

און פאמיליע

באגריסען אלע פריינד און כלל־ישראל מיט דעם וואונש פון א געזונטען, גליקליכען נייעם יאר.

מרס. ראזע סאנדערס

און פאמיליע, פעטערסאן, נ.דזש.

ווינשען אלע פריינד און אלע אידען א סך געזונט און גליק צום נייעם יאר.

מר. און מרס. מאקס סאקס

און פאמיליע, מיאמי, פלארידא

ווינשען אלע פריינד און לאנדסלייט א גוטן, געבענשטן יאר.

מרס. הילדע סלאיער

ווינטשט די פאמיליעס סלאיער־פארמאן און זינאקס אין אמעריקע, די קוזינס זאלצמאן אין ישראל און אלע שוועסטער פון דער ביאליסטאקער לעידיס אקזילערי, לאנדסלייט און פריינט א גוט יאר.

מרס. אסתר סינגער

און פאמיליע, פלארידע

ווינשען אלע פריינד און אלע אידען פיל פרייד און גליק צום נייעם יאר.

מרס. מאקס סטיין

און פאמיליע, ניו־יארק

ווינשען זייער משפחה און אלע אידען א גוטן געבענשטן נייעם יאר.

מרס. לאה סאלענט

און פאמיליע, ברוקלין, נ.י.

ווינשען א גוטן, גליקליכען נייעם יאר צו אלע זייערע קרובים, פריינד און לאנדסלייט.

מר. און מרס. דזשייקאב סיבעל

און פאמיליע, קאנקארד, קאליפ.

ווינשען א גוטן, געזונטען און פרייליכען נייעם יאר צו אלע פריינד, ביאליסטאקער לאנדסלייט און צו אלע אידען איבער דער וועלט.

— ע. —

מר. דייויד עלבוים

בראנקס

ווינשט א גוטן, געזונטען און פרייליכען יאר צו אלע פריינד, באקאנטע און צום כלל ישראל צום נייעם יאר.

פראפ. און מרס. שמואל עברי
און זון

באלטימאר

ווינשען אלע לאנדסלייט און אלע אידען א שנת חיים ושלום.

— פ. —

מר. דייויד פינקוס

פעטערסאן

ווינשט זיינע פריינד, לאנדסלייט און אלע אידען א כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. סעם פאזניאק

און פאמיליע, ברוקלין, נ.י.

באגריסען די ביאליסטאקער און גראדנער לאנדסלייט צום נייעם יאר.

— פ. —

מר. און מרס. באני פינק

און פאמיליע, פאסעיאיק, נ.דזש.

שיקען דעם הארציגסטן גליק־וואונטש צו אלע פריינד און כלל ישראל צום נייעם יאר.

מר. און מרס. דייויד פאקס

און פאמיליע, מיאמי ביטש, פלא.

ווינטשען א געזונט יאר צו זייער פאמיליע, פריינט און לאנדסלייט.

מר. און מרס. לעאן פריד

און פאמיליע, ברוקלין

פסח דעם מצבה־קריצער'ס זון, ווינשט זיין קוזינע איידע סאקאלאווסקי אין אויסטראליע און אלע פריינד און לאנדסלייט אומעטום א נייעם יאר פון געזונט און אלדאס גוטס און שלום אויף דער וועלט.

מר. און מרס. מארטין פינק

פארעסט הילס, נ.י.

ווינשען אלע פריינד א גוטן, גליקליכען נייעם יאר.

מר. און מרס. איזראעל פעדער

שיעקן זייערע הארציגע ווינטשעוואניעס צו אלע לאנדסלייט צום נייעם יאר.

מר. און מרס. דזשייקאב פיימאן

ווינשען א גוטן און זיסען יאר אלע פריינד און אלע לאנדסלייט.

— צ. —

מרס. ראזע צוקערמאן

און פאמיליע, שיקאגא

(פרעז. פון ביאל. ליידיס אקזילערי)

ווינשט איר פאמיליע און פריינד און אלע אידען א כתיבה וחתימה טובה.

— ק. —

מרס. אנא קוזניצקי און פאמיליע

לאס אנדזשעלעס, קאליפ.

שיקען זייערע הארציגע גליקוואונשען און באגריסונגען צו אלע לאנדסלייט, פריינד און אלע אידען צום נייעם יאר.

שמואל און סימע קאפלאן

און פאמיליע, בראנקס, נ. י.

שיקען זייערע ברכות צום נייעם יאר צו אלע פריינד און אלע אידען איבער דער גאנצער וועלט.

מר. און מרס. מייער קאס

בראנקס, נ.י.

ווינשען אלע זייערע פריינד און די שוועסטער פון די ליידיס אקזילערי פון ביאליסטאקער צענטער און אלע לאנדסלייט א גוטן יאר.

מר. און מרס. חיים בערל קריגער

און פאמיליע, ברוקלין, נ.י.

באגריסען ביאליסטאקער לאנדסלייט און אלע אידען צום נייעם יאר.

מר. סאל קרים

און פאמיליע, גרעיט נעק, נ.י.

ווינשען אלע פריינד און לאנדסלייט א כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. טשארלז קאס

און פאמיליע

ווינשען אלע פריינד און לאנדסלייט א געזונטען און גליקליכען יאר.

די משפחה קאזיאל

סאן כאזע, קאסטא ריקא

ווינשען אלע אידען א כתיבה וחתימה טובה צום נייעם יאר.

דר. און מרס. נחמן קאצען

(קאצענעלענבאגען) קליוולאנד, אהאיא

און זייערע קינדער

מייקל און עווא (קאצען) קאפלאן

יועסט הארטפארד, קאנעקטיקוט

ווינשען זייער משפחה אין ישראל און אלע זייערע פריינט דא און אין אויסלאנד, א גוטן, געבענשטן יאר, א שנת חיים ושלום.

— ר. —

מר. און מרס. מיישעל ראטענבערג

און פאמיליע, ברוקלין, נ.י.

ווינטשען אלע ביאליסטאקער לאנדסלייט א געבענטשטן נייעם יאר.

מרס. עמא ראַטענבערג

אוקלאנד, קאל.

שיקט אירע בעסטע וואונטשען צו אַלע פריינד צום נייעם יאָר.

עטעל און לואיס רוטענבערג

סקאַרסדעיל, נ.י.

ווינשען אַלע פריינד און דעם גאַנצען כלל ישראל אַ כתיבה וחתימה טובה.

מר. און מרס. בערנאַרד ריטש

און פאַמיליע

ווינטשען אַ שנת חיים ושלום, ברכה און הצלחה צו אַלע פריינט און צום כלל ישראל.

— ש. —

מרס. אסתר שעוואַך

און פאַמיליע, בראַנקס

ווינשען אַלע פריינט און לאַנדסלייט אַלדאַס גוטס צום נייעם יאָר.

מר. אַקסאַר שלייפער

און פאַמיליע

ווינשען אַלע פריינד און אַלע אידען אַ שנת חיים ושלום.

מר. און מרס. וועלוועל שטשופאַק

און פאַמיליע, ברוקלין

שיקען זייערע ברכות צו דער פאַמיליע און אַלע פריינד און צום כלל ישראל צום נייעם יאָר.

מר. מאיר שניר

און פאַמיליע, בראַנקס

שיקען זייערע בעסטע וואונשען צו אַלע פריינט, לאַנדסלייט און אַלע אידען צום נייעם יאָר.

מרס. ליליען שאַבאַצקי

און פאַמיליע

ווינשען אַלע פריינד, פאַטראַנייזערס און אַלע אידען אַ כתיבה וחתימה טובה.

אַ כתיבה וחתימה טובה

ווינטשן

רבקה ראָזענטאָל

(מיקטין)

און סטעף

צו זייערע ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט און צו כל ישראל אין דער גאָרער וועלט.

■

אַ ביאַליסטאָקער לאַנדספרוי, שטאַלצע טאַכטער פון דער אַריסטאָקראַטישער פאַמיליע טיקטין, געטרייע נאָכפאָלגערין פון די רייזע־טראַדיציעס פון איר גאָטזעליגען מאַן מאָקס ראָזענטאָל ע"ה און אַנפירערין פון דער „מאָקס ראָזענטאָל רייזע ביורא", אַנאָנסירט מרס. ראָזענטאָל, אַז איר רייזע־ביורא איז איצט אויף דעם נייעם אַדרעס:

MAX ROSENTHAL
TRAVEL BUREAU, INC.
853 BROADWAY (Room 410)
(Corner 14th Street)
New York, N. Y. 10003
ORegon 4-3382; 3383; 3319

די פירמע איז אַ פאַכמענישע ביאַליסטאָקער רייזע־אַגענטור, אַן אָפענע טיר און „לעבעדיגע בריק" צו אַמעריקע, צו ישראל און צו דער גאַנצער וועלט. מיר פירען אידען אומעטום. דורך אונזער רייזע־ביורא קענט איר „עולה־רגל" זיין צו דעם כותל המערבי און צו אַלע הייליגע פלעצער אין אַלט און נייַ ישראל.

מרס. ראָזענטאָל באַהערשט עטליכע שפראַכען, און טוריסטען קענען זיך מיט איר לייכט צוזאַמענרייַדען אין וועלכער שפראַך עס איז זיי לייכטער.

אַ רייזע דורך אונזער ביורא איז אַן אָנגענעמע איבערלעבעניש, וואָס איר וועט געדענקען אייער גאַנצען לעבען.

איר קענט פאָרען דורך אונז מיט שיף אָדער ערָאָפלאַן. מיר גיבען אייך פערזענליכע אויפמערקזאַמקייט, העפליכקייט. באַקוועמליכקייט און פינקטליכקייט.

■

מיר דערליידיגען אייערע פאַרמאַליטעטען, פאַספאָרטען, טיקעטס א. אַ. ו. מיר אַראַנזשירען אייער טראַנספאָרטאַציע, פראַכט, פאַרפאַקונג.

מיר באַזאָרגען פאַר אייך רעפרידזשעריישאָרס, עלעקטרישע עפלייענסעס א. אַ. ו. קיין ישראל.

■

ספעציעלע הנחות

פאַר

ביאַליסטאָקער לאַנדסלייט

■

שרייבט אָדער טעלעפאָנירט:

MAX ROSENTHAL
TRAVEL BUREAU, INC.
853 BROADWAY (Room 410)
(Corner 14th Street)
New York, N. Y. 10003
ORegon 4-3382; 3383; 3319

קאַלענדאַר פון די נעקסטע אונטערנעמונגען פון דעם „ביאַליסטאָקער צענטער און היים"

1. זונטאָג, דעם 9טן אָקטאָבער, 1977.

דער יערליכער טעאַטער־בענעפיט, 2 אַזייגער בייטאָג, אייווערי פישער האַל פון לינקאָלן סענטער.

2. זונטאָג, דעם 4טן דעצעמבער, 1977

די יערליכע חנוכה־פייערונג און קאָנצענט.

3. שבת אָוונט, דעם 10טן דעצעמבער ביז מאָנטאָג, דעצ. 12; און שבת אָוונט, דעצ. 17טן ביז זונטאָג, דעם 18טן דעצעמבער

דער יערליכער באַזאַר.

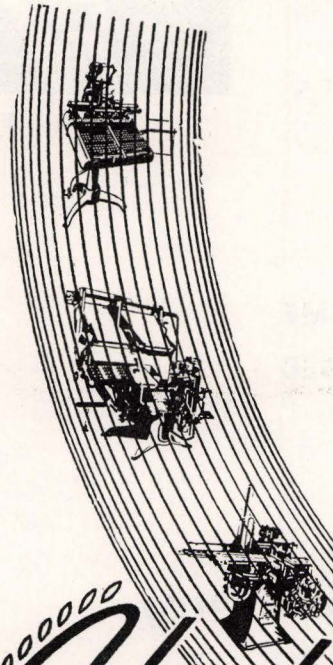
4. זונטאָג, דעם 5טן פעברואַר, 1978

35טער יאָרצייט נאָך ביאַליסטאָקער קדושים, אזכרה.

5. זונטאָג, דעם 19טן מערץ, 1978.

די יערליכע פורים־פייערונג און קאָנצערט.

האחים שולזינגר

שולחים את ברכותיהם הלבביות לקראת השנה החדשה
לכל משפחתם באשר הם שם, ידידיהם, מכיריהם ולקוחותיהם.
תהא השנה הבאה שנת שלום ושלוה לישראל
ולכל העולם כולו.

שמואל שולזינגר
ומשפחתו

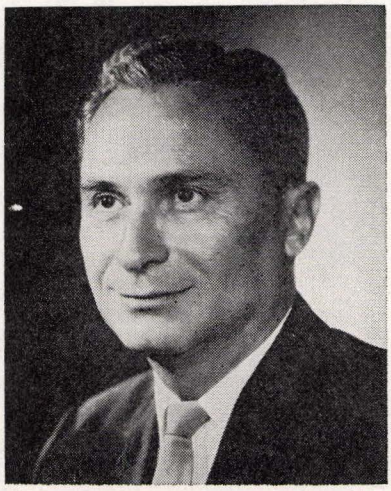
מיכל שולזינגר
ומשפחתו

"From a card to a book"

Shulsinger Brothers

121 West 17th Street, New York, N. Y. 10011 • 989-6154

Printers of this Journal

MARTIN GINSBURG

L'SHONOH TOVOH!

New Year Greetings

from the

HON. VICE-PRESIDENTS

ABE GINSBURG

of the

BIALYSTOKER CENTER, HOME & INFIRMARY FOR THE AGED

Martin and Abe Ginsburg

and their families

May the New Year sound the clarion of brotherhood and peace throughout the world.

West New York, New Jersey

ROSE SOLASZ

Mr. and Mrs. Sam Solasz

and Family

PRESIDENT

of the

SAM SOLASZ

BIALYSTOKER CENTER, HOME AND INFIRMARY FOR THE AGED

extend to their family, friends
and kinfolk everywhere
heartiest wishes

for

A HAPPY AND PROSPEROUS NEW YEAR

האַרציקע וואונטשען צו אונזער פאַמיליע און צו אונזערע
לאַנדסלייט, און כלל ישראל איבער דער גאַנצער וועלט
פאַר אַ שנת חיים ושלום.

May the New Year bring happiness to All,
salvation to our people and peace on earth.

THE SOLASZ CHILDREN

DIANE BETH SCOTT DAVID MARK HOWARD

join their parents in this timely seasonal greeting and message.

929-7883 U.S. Govt. Insp. Est.

MASTER PURVEYORS, INC.

Specializing in Prime Meats

452 West 13th Street New York, N.Y. 10014

929-6767 U.S. Govt. Insp. Est. No. 5101

TEMPLE BEEF COMPANY

Beef, Lamb, Veal

452 West 13th Street New York, N.Y. 10014

989-2870 U.S. Govt. Insp. Est. No. 5101

OLD BOHEMIAN MEATS

Specializing in Prime Meats

452 West 13th Street New York, N.Y. 10014

The Companies Owned By Our President,

SAM SOLASZ

Mr. & Mrs.
JACOB A. LICHTENFIELD
extend to their relatives and friends and all Bialystoker Landsleit best wishes for a Happy and Prosperous New Year

---

New Year Greetings from . . .
Mr. & Mrs.
ISRAEL KALISH

MRS. CLARA MARCUS
extends best wishes
for a Happy New Year

OSCAR MACKLER
CELIA KAYE – SADIE KLEIN
Children of the late
LENA MACKLER
extend greetings to their Bialystoker kinfolk and to all Israel for a Happy New Year

---

STANLEY LIPTON, ESQ.
Legal Advisor, Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged
Wishes his Family and Friends
A Healthy, Happy New Year

JUDGE & MRS.
PHILIP NOVICK
Hon. Chairman, Board of Governors
Wish their Friends and Relatives
A Happy and Prosperous New Year

Mr. & Mrs.
JACK NOTKOFF
and FAMILY
Bronx, N.Y.
wish their family and friends
A Happy New Year

SAM SCHWARTZ
Extends his hearty greetings
for the New Year

Best Wishes for a Happy New Year
from
DR. GDALI RUBIN
5000 15th Avenue
Brooklyn, N.Y.

New Year Greetings from . . .
SYLVIA ROSENBLUM

MR. & MRS. DAVID SIEGEL
AND FAMILY
Milwaukee, Wisc.
extend to their friends, Bialystoker Kinfolk in town and the world over best wishes for a very Happy New Year

---

IN MEMORY OF
LOUIS AND
MARY DAVIS

New Year Greetings
Best Wishes and Blessings
from
NETTIE & ALFRED STERN
and FAMILY
Children of our late Treasurer
LOUIS & MARY DAVIS
Board Members of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged
to their dear kin, the DAVISES, SAPERSTEINS and the STERNS,
to all their friends and neighbors,
Bialystoker landsleit and Jews
everywhere for a Happy and
Prosperous New Year

Best Wishes to Friends and Relatives
for a good New Year from
FAY SUKENIK and SONS

MRS. BEATRICE LICHT
and Family
wish everyone
a Healthy, Happy New Year

MR. & MRS. JACK WOLF
NEW YORK
wish all their friends and associates
a Blessed New Year

New Year Greetings from . . .
RUBIN & SYLVIA WEISBROD
and FAMILY
Children of our late Directors
Abe & Yetta Schreiber
We extend to all our relatives, friends and acquaintances best wishes for a Healthy, Happy and Prosperous New Year

---

The Officers and
Directors of the
Bialystoker Center,
Home and Infirmary
for the Aged

Wish all the
Readers of the
Bialystoker Stimme
A Very Healthy and
Happy New Year

CHANGE OF ADDRESS?

We ask all our friends and members to please notify us of any change of address. You will be saving us time and money.

Name.....

Old Address.....

New Address.....

Your attention to this matter will be greatly appreciated.

BIALYSTOKER HOME & INFIRMARY FOR THE AGED
228 East Broadway New York, N. Y. 10002

New Year Greetings from

Mr. & Mrs. Norman

Bockow-Boćkowski

and Twin Sons

Lester & Barry

Great Neck, N. Y.

BIALYSTOKER YOUNGS MEN'S BENEVOLENT ASSN.
New York, N.Y.
Extends New Year Greetings of Good Health and Peace in Israel To All Its Members and Landsleit

---

MR. & MRS. PAUL KARP
Hollywood, California
Extend best wishes for a Healthy and Happy New Year to their Family, Friends and Relatives

---

MR. & MRS. EDWARD WINSTON
and Family
Children of the late IDA & LOUIS AIDAK
Extend their best wishes for a Happy New Year to everyone

MI 7-9467

WILLIAM FEINBERG
1250 SUTTER AVENUE
Brooklyn, N.Y. 11208
Extends Best Wishes for a Happy New Year

MRS. CLARA ASCH
and Family
Wish all their relatives and friends A Happy New Year

BIALYSTOKER CUTTERS CLUB
extends to its Membership, to the Bialystoker Home for the Aged and to Israel at large, its warmest wishes for a Happy and Prosperous New Year

---

IN MEMORY OF
ROSE SCHPOONT
by her husband
HIRSH SCHPOONT

New Year Greetings from . . .
Mrs. Gertrude Bloome
17 Shadow Lane
Great Neck, N.Y. 11021

MR. & MRS. DAVID FINE
President, Bialystoker Young Men's Benevolent Association
and FAMILY
Brooklyn, New York
Extend their best wishes for the New Year to their relatives, friends and landsleit

---

New Year Greetings from . . .
PHILIP GOLDSTEIN
3446 Buford Highway N.E.
Atlanta, Ga. 30329

DR. and MRS.
BENJAMIN GISSEN
and Family
Extend their Greetings for a Happy and Prosperous New Year

New Year Greetings from . . .
Mr. & Mrs.
HARRY KATZ
and Family
To Their Relatives and Friends

Greetings and Best Wishes from . . . our Honorary Vice President
MRS. ROSE KASS
and her Children
Mr. and Mrs. Earl Brand

Mr. and Mrs.
ROBERT KAMBER
and FAMILY
Asbury Park, N.J.
Express their best wishes for a Happy New Year to all

Mr. & Mrs.
STANLEY KAGAN
West Caldwell, N.J.
Wish All Their Friends A Happy New Year

MR. AND MRS. LEON KRIM
and FAMILY
wish their friends a Happy New Year

JERRY MINK
Tel Aviv, Israel
Wishes his Family and Friends as well as Landsleit in the U.S., Israel and Bialystok, Poland
New Year Greetings of Health and Joy

שלום על ישראל!

Best Wishes . . .

POZNANSKI'S BAKERY
Bread - Rolls - Cakes
We specialize in Birthday Cakes, Wedding Cakes and Bar Mitzvah Cakes
155 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N.Y.

MR. & MRS. RUBIN BLUM
Wish their Relatives, Friends,
and Bialystoker kinfolk everywhere
A Happy and Healthy New Year

Greetings from . . .

GRADINGER & KASS
5111 — 18th AVENUE
Brooklyn, N.Y.

MR. AND MRS. MORRIS ESTON
extend to all their friends and to Bialystoker kinfolk everywhere warmest greetings and heartiest wishes for a Happy and Prosperous New Year

---

MR. DAVID H. MEYERSON
and FAMILY
Los Angeles, California
Wish all their relatives, friends and landsleit good health and success for the New Year.

IN LOVING MEMORY OF OUR DEAR PARENTS
CELIA COHEN
and
WILLIAM COHEN
Former Vice-President of the Bialystoker Center and Home
May They Rest In Peace
MR. & MRS. SAM SIEGEL
MR. & MRS. SIDNEY MELTZER
MRS. JOSEPH ENGEL

COUNSELLOR DAVID J. GOLDBERG
Hon. Chairman, Board of Directors
ROSE GOLDBERG
Hon. Vice-President
Miami Beach, Florida
and Children
GARY and SANDY
extend best wishes to their family, relatives, friends, officers and directors of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged, and to the Bialystoker Ladies Auxiliary for a Happy New Year

---

New Year Greetings from . . .

DR. & MRS. LOUIS LINN
55 EAST 86th STREET NEW YORK, N.Y. 10028

MR. & MRS. EDWARD MEYER
Extend Best Wishes to Family and Friends for a Happy, Healthy and Peaceful New Year

---

RABBI LOWELL S. KRONICK
Chaplain, Bialystoker Center,
Home and Infirmary for the Aged
Extends warmest greetings to the Officers, Directors, Members, Staff and our cherished Residents for the New Year, 5738

New Year Greetings From . . .

S. MEVORACK
of
ART CATERERS
HOLLIS HILLS JEWISH CENTER
210-10 Union Turnpike
Flushing, New York 11344
Tel.: (212) 740-1444, 740-0344

MR. & MRS. ABE NEWBORN
and Family
wish their Relatives, Friends and All Israel
A HAPPY NEW YEAR

THE RASHBAUM AND HAIMS FAMILIES
wish their relatives, friends and all Israel
A HAPPY NEW YEAR

Greetings from . . .

HAROLD ABBEY

MR. & MRS. M. ARTHUR TARLOWE
and Family
Wish their Mother
MRS. ELLY TARLOFSKY
and all friends
A HAPPY, HEALTHY & PEACEFUL NEW YEAR

MR. & MRS. ROBERT NELSON
and Family
Wish their Mother
MRS. ELLY TARLOFSKY
and all friends
A HAPPY, HEALTHY & PEACEFUL NEW YEAR

Greetings from . . .
VALLEY FORGE FLAG CO.
1 ROCKEFELLER PLAZA
New York, N.Y. 10010

New Year Greetings from . . .
MR. & MRS. WILLIAM WYGODA
650 Ocean Avenue Brooklyn, N.Y.

MR. & MRS. EDWARD LIPTON
and Family
J.C. HAIR PRODUCTS
3 W. 18 Street, New York, N.Y. 10001
Wish their Relatives and Friends a Healthy and Happy New Year with Peace for the Entire World.

JACOB AND BRONIA SKORKA
Wish the Officers, Directors, Members and Staff of the Bialystoker Home and Infirmary for the Aged as well as its Residents a Healthy and Happy New Year.

MR. & MRS. MISCHA WARSCHAWSKI
Brooklyn, N.Y.
wish all their relatives and friends
A HAPPY NEW YEAR

MR. & MRS. BENJAMIN IZAKOWITZ
and Family
122 N. Edinburgh Avenue
Los Angeles, Calif. 90048
Wish all their relatives and friends
A Happy and Healthy New Year

JACK and ETHEL INGBERG
Executive Director,
Bialystoker Home and Infirmary for the Aged
and Family
Extend their Best Wishes to everyone for a Happy and Prosperous New Year

---

MR. & MRS. HAROLD TALIN
Chairman, Board of Governors
and Family
Extend New Year's Greetings to their Relatives, Friends, and Bialystoker Landsleit

---

DAYAN CLUB OF PELHAM PARKWAY
District 20
Extends New Year Greetings for Health, Prosperity and Peace in Israel to all Officers and Members
EXECUTIVE BOARD, DAYAN CLUB of PELHAM PARKWAY, District 20

Best New Year Wishes from the . . .
ROSKIES BROS.
HUNTINGDON WOOLEN MILLS, Ltd.
A Happy and Healthy New Year
771 Huntingdon Huntingdon, Que., Canada

New Year Greetings from . . .
MR. & MRS. JOSEPH SANDLER
along with Best Wishes to all their friends for longevity, good health and good luck
May the Year 5738 be a timespan of freedom, peace, brotherhood and happiness to all!

MR. & MRS. LOUIS SCHNEIER
Extend Best Wishes to Family and Friends for a Happy, Healthy and Peaceful New Year

---

MR. & MRS. ABE GORDON
and Family
Miami Beach, Florida
Extend their sincere Best Wishes for a Healthy and Happy New Year to their Relatives, Friends and Bialystoker Landsleit

---

MR. & MRS. MEYER ZAKHEIM
and Family
Wish their Relatives, Friends and Landsleit a Healthy, Happy and Prosperous New Year.

Mr. and Mrs. Marvin Flagg
Mr. and Mrs. Herbert Siderman
and Families
Pay tribute to the Memories of their Beloved
Mother, Father, Grandmother and Grandfather
RAE & HARRY SIDERMAN

ROSE FINKELSTEIN
President, Bialystoker Ladies Auxiliary
Pays Tribute to the Memory of her Beloved Mother
YETTA FINKELSTEIN
Dear Uncle
DAVID ROSENBLOOM
and Dear Aunt
LIBBY ROSENBLOOM
Of Blessed Memory

SAM STOKES AND FAMILY
Fondly Remember their Wife,
Mother and Grandmother
BELLA STOKES
Of Blessed Memory

IN BLESSED MEMORY OF
ISAAC and MINNIE EPSTEIN
Always in our minds and memory
ABE and VIOLA SAPERSTEIN

IN LOVING MEMORY OF
Our Brothers
SAM & BERNARD
We Wish All Our Friends
A Healthy, Happy and Prosperous New Year
MR. & MRS. SAUL SAIDE
and Family

IN MEMORY OF
Our Loving Mother and Grandmother
FRIEDA ROTHBERG
MR. & MRS. ISIDORE KIMMEL
and CHILDREN

IN MEMORY OF
My Beloved Husband
SAMUEL SOKOLOWITZ
ROSE SOKOLOWITZ
Miami Beach

IN BLESSED MEMORY
Of Dear Husband and Beloved Father
SOLOMON WEISS
by KATE, NAT and MORTON WEISS
Forever in our hearts!

In Loving Memory of our Parents
MORRIS & ANNA KAPLAN

Abraham & Pauline Kaplan
Phil & Mathilde Kaplan
Gerry Gartenfeld
Harry & Shirley Wachtel

Mrs. Edith Kravet
Lovingly remembers her late husband
ABE KRAVET
Member of the Bialystoker Home for many years

In Loving Memory of
Masha and Oscar Chabotsky
Beloved Parents, Grandparents and Great-Grandparents
Leah Chabot Forman
Rose and Al Siegel

Greetings from . . .
SYLVIA AND IRVING FOX
WEST ORANGE, N.J.
who wish all their friends and the Jewish people everywhere
a Happy New Year
We offer a Memorial Tribute to our Dear Parents
ABRAHAM AND BESSIE FUCHSMAN
ALEX AND FANNIE BUYER

HYMAN and SHIRLEY FEINSTEIN
and FAMILY
Children and Grandchildren of the late
MRS. PAULINE SIEGEL
extend best wishes to their relatives, friends and
Bialystoker kinfolk everywhere for
A VERY HAPPY and PROSPEROUS NEW YEAR!

MAX AND ELLA BRINKER
Children of the late
CLARA WAGNER
Wish all their relatives, friends, members of the Bialystoker
Ladies Auxiliary and all Bialystoker kinfolk
A Happy and Healthy New Year

MRS. FANNIE TARLOFSKY
and Family

Mourn the Passing of

ELLY TARLOFSKY

(1888-1976)

Late President of the

BIALYSTOKER CENTER, HOME
AND INFIRMARY FOR THE AGED

We miss him deeply

THE TARLOFSKY FAMILIES

ETHEL and M. ARTHUR TARLOWE
SYBIL TARLOWE
FRANCES and ROBERT NELSON
THEIR CHILDREN and GRANDCHILDREN

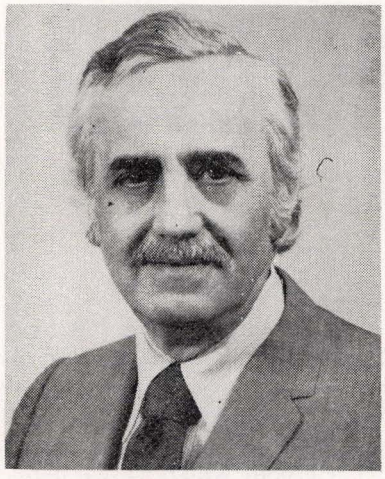
In Memoriam

Dr. Jacob I. Migden

The Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged suffered a severe and tragic loss when our Medical Director, Dr. Jacob I. Migden, suddenly passed away Monday night, June 27th, 1977. His age was 66.

Dr. Migden joined our medical staff in 1954 as an attending physician and in 1964 he became Medical Director, serving in this capacity until his death.

He was born in Tarnopol, Poland

Dr. Jacob I. Migden

and experienced various hardships in his youth. At the age of seventeen he went to Nancy, France where he studied medicine and graduated with an MD degree from the University of Nancy in 1937. He lost his father, sisters and brothers during World War II in the concentration camps, after strenuous but futile efforts to bring them to safety in the United States. He married Clara Nadell in 1940, became an investigating physician of nursing homes for the New York City Department of Hospitals, and enlisted in the United States Army as a doctor from 1943 to 1947. He established his private medical practice on the Lower East Side in 1947 and joined the medical staff of Beth Israel Hospital, at which he remained until his death.

In addition to serving as Medical Director of the Bialystoker Home, Dr. Migden was the Chairman of the Board of the Home of Sages of Israel; on the staff of the Men's Shelter and Women's Shelter of the City of New York; and very actively involved in a rehabilitation program for alcoholics run by New York City.

Dr. Jacob Migden was an outstanding personality in every sense of the word. He was a highly competent physician, a warm, caring, loving human being, a good-natured person and a man with a sense of humor. He had many friends and patients who dearly loved and respected him. He was a staunch supporter of the State of Israel and the President of the Tarnopoler Society for many years. He had profound compassion for those who suffered, never allowing his medical objectivity to diminish his kindness.

He is survived by his wife, Clara; his two daughters, Miss Paulette Migden and Mrs. Hedy McSparron, a son-in-law, James G. McSparron and a granddaughter, Molly McSparron.

The officers, directors, members, residents and staff of the Bialystoker Center and Home will deeply miss Dr. Migden and pray that his family will be comforted on their great loss.

Rose Cohen Indursky

Rose Cohen Indursky, born in Bialystok, died on January 5, 1977 at the age of 83. She was married to the late Charles Indursky. She was one of the few survivors of the Triangle Fire. Surviving her are her son, Harry Indursky (member of the Bialystoker Home) and two daughters, Edith Schultz and Roslyn Stark, six grandchildren and six great-grandchildren. By her last will she left a substantial amount to the Bialystoker Home.

May the family be comforted on their loss.

HONOR THE MEMORY OF YOUR LOVED ONE WITH A PLAQUE IN OUR SYNAGOGUE

Charles Seder

On Saturday, May 14th, 1977, Charles Seder passed away at the age of 78.

He was born in Bialystok, but lost his parents at a very early age and grew up as an orphan. Later he married an intelligent wife, Chana Luba, and raised a family of five children. He worked in Bialystok as a transporter of goods from the factories in Bialystok to various conveyances which would take these goods to other cities. He was also a member of the voluntary fire department in Bialystok.

When the Nazis overran Poland, Charles Seder was deported to the concentration camps, his wife and four of his children perishing in the

Charles Seder

Holocaust. Among his Bialystoker *landsleit* who suffered with him in the camps, Charles Seder was much beloved as a father figure and one who comforted them. By his strength of character, he was able to make life in the camps somewhat more endurable for his friends.

In America, Mr. Seder continued his humanitarian traditions by contributing to various charities, supporting the Bialystoker Center and Home, and the State of Israel. He was a very good-natured man, always helping members of his family and friends whenever possible.

He is survived by his son, Allen Seder; a daughter-in-law, Lillian and three grandchildren, Howard, Gary and Randie; two brothers, Jack and Harry Seder and two sisters, Masha Simon and Rosa Melinkoff.

A First Grandchild

David Matthew Rakowsky was born on Wednesday, August 17, 1977, to Steven and Robin Rakowsky of Spring Valley, N.Y.

His grandparents are Seymour and Pearl Rakowsky, good members of our institution for many years. Seymour Rakowsky is the brother of Raya Zak, a Trustee of our Center and Home and the brother-in-law of Sheftel Zak, our Director. David Matthew is the first grandson of the elder Rakowskys and the first great-nephew of the Zaks.

We wish the Rakowsky-Zak Family much *nachas* from the new baby.

Twins

Our Directors, Harry and Eva Kostre, celebrated a double *simcha* when twin girls were born to their daughter, Frieda, and her husband, William Pollack.

Beth and Michelle Pollack, the twin girls, were born Monday, June 6th, 1977.

We wish the Kostres and the Pollacks many more happy events in the future.

A New Grandson

Our institution prides itself on remaining close with children, grandchildren and even great-grandchildren of our members.

On Monday, April 25th, 1977, Eric Steven Schachter was born to Wendy and Bob Schachter.

His maternal grandparents are Belle and Jack Masin. Mrs. Masin is the daughter of Sophie and Sam Shapiro, of blessed memory, who were long-time officers and supporters of the Bialystoker Center and Home.

Congratulations

On Wednesday, August 3rd, 1977, Siobhan Rachel Harold was born to Erica and Peter Harold.

The baby's great-grandmother is Minnie Marks, a devoted member and supporter of the Bialystoker Home for many years and the daughter of the late Louis and Rachel Goldman, among the founding members of our institution.

The grandparents are Mr. and Mrs. David J. Marks of Port Washington, New York.

We wish the parents and grandparents much joy from this new addition to their family.

Officers and directors of Bialystoker Center and Home celebrate wedding of Mr. and Mrs. Dennis Ingberg.

Wedding

On Saturday night, June 11th, 1977, Dennis Ingberg, son of Ethel and Jack Ingberg, and Deborah Matalon, daughter of Morton and Gertrude Matalon, were married by Rabbi Lowell S. Kronick, Chaplain of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged. Cantor Harry Feinberg, Chairman of our Board of Directors, chanted the service.

As is well known, Ethel Ingberg is the Executive Director of our Home for many years.

The wedding and reception were held at the Seaview Jewish Center, Brooklyn, New York. In addition to the families and friends of the bride and groom, a large delegation of officers and some staff members of the Bialystoker Center and Home attended. The festivities were lavish and the atmosphere joyous and exuberant.

Our officers, directors and members extend a hearty *Mazel Tov* to the parents of the bride and the groom, as well as to the newlyweds. May the young couple enjoy many years of wedded bliss.

Mazel Tov

On Sunday, August 14, 1977, Edward Sloyer, son of Mr. and Mrs. Seymour Sloyer of Lawrence, New York married Miss Debbie Silverman.

The groom, who is a great nephew of the former President of the Bialystoker Ladies Auxiliary, Hilda Sloyer, is a dentist. His bride is studying law.

The Sloyer family has been very active and generous within our institution, especially as far as our Annual Bazaar is concerned.

We wish the newlyweds and their families our heartiest congratulations.

Bar Mitzvah

Mark Steven Biskowitz, son of Phyllis and Ben Biskowitz, celebrated his Bar Mitzvah on Saturday, June 11th, 1977 at Temple Beth Am, Parsippany, New Jersey.

Mark's grandmother is Dora Biskowitz Warick, a Bialystoker *landsfrau* from the fine and well known Birnbaum family, and a very devoted member of our Board of Directors and supporter for many years.

We wish the Bar Mitzvah boy, his parents and family a hearty *Mazel Tov*. May they see much *nachas* from him in the future.

HAPPY EVENTS

Newlyweds

On Sunday, July 17th, 1977, Stuart Okun married Denise Schmierer.

The parents of the groom are Mildred and Herbert Okun and his grandparents are Morris and Sarah Molosofsky. Mr. Molosofsky is a Trustee of the Bialystoker Center and Home and also President of the Goniondzer-Trestiner Young Friends Benevolent Association.

Mr. and Mrs. Stuart Okun

We wish the parents and grandparents of the newlyweds much *nachas* from them in the future.

Mazel Tov

Dr. Barry Ira Bockow, son of Mr. and Mrs. Norman Bockow-Boćkowski of Great Neck, N.Y., will be married September 10, 1977 at Rodeph Shalom Temple, Youngstown, Ohio, to Miss Marcy Jean Simon of Warren, Ohio, a graduate of Case Western Reserve Univeristy with a Masters Degree in Business Administration.

Dr. Barry Bockow is a graduate of Case Western Reserve Medical School and is at present Chief Resident in Internal Medicine at George Washington University Hospital in Washington, D.C.

The father of the groom is a born Bialystoker, a son of the deceased Berl and Lea Boćkowski. He has been a successful businessman in the leather industry.

We congratulate the newlyweds and their families.

Dr. Bruce M. Berger

A New Doctor

The Vice Chairman of our Board of Governors, Jack Berger, and his wife, Sally, proudly celebrated the graduation of their son, Bruce Mark Berger, as a Medical Doctor on June 4th, 1977 from Tulane University Medical School, New Orleans, Louisiana.

Dr. Berger, who was born July 12, 1952, attended Tulane University from 1969-73, and was accepted to Tulane Medical School in 1973.

He has been serving as an intern since July 1, 1977 at Flower and Fifth Avenue Hospital and at Metropolitan Hospital, New York.

Dr. Berger is the nephew of the Vice-Chairman of our Board of Directors, Harold Morrow, and his wife, Leah Morrow.

On behalf of our officers, directors and members, we extend best wishes to Dr. Berger and his entire family. May he grow in his profession and ease the suffering of his patients.

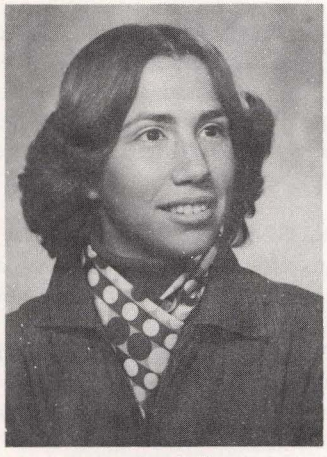
Engagement

On Saturday, March 12th, 1977, Anita Sue Talin, daughter of Harold and Lorna Talin, became engaged to Mr. Jay Marshall Silverstein.

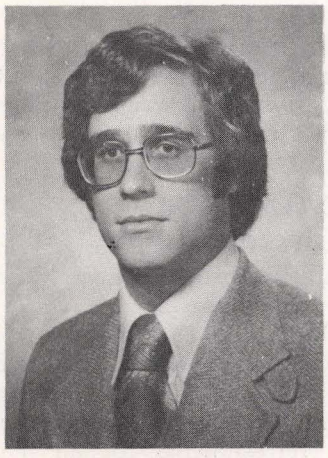
The bride-to-be graduated Hofstra University in May, 1977, majoring in Art History. The future groom also graduated Hofstra University in May, 1977, a Television Communications major. An April, 1978 wedding is planned.

Harold Talin is the Chairman of our Board of Governors and involved in the Bialystoker Center and Home since his early youth. Congratulations also to the grandmother, Fanny Talinsky.

May the families of this young couple celebrate their wedding soon in good health and happiness.

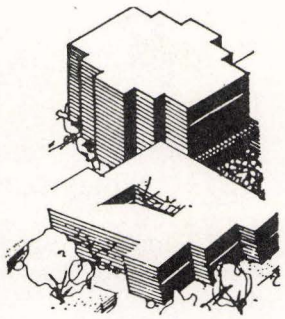
Anita Sue Talin

Jay Marshall Silverstein

OUR HOME AND ITS ACTIVITIES FOR THE RESIDENTS

by Mifa Rogoff, Activities Director

The winter activities program came to a close in May with several concerts and parties in the auditorium: a cello and piano recital on April 20th; an Israel Independence Day celebration on April 21st; a Mother's Day party with professional entertainment on May 8th; the semi-yearly birthday party, replete with cake, ice cream and presents on May 11th and a "Music for all People" concert on May 29th.

* * * * *

As soon as the weather got warmer our thoughts turned to field trips. We went to an ILGWU concert at Lincoln Center on May 2nd, a "Floating Hospital" trip on June 16th, a Circle Line trip around Manhattan, on June 21st. A group of residents from the Home of the Sages were our guests on both boat trips. I want to thank Jean Gellis, our Trustee, who coordinated both boat rides once again this year.

* * * * *

Our lovely garden was also used to great advantage. We had weekly guitar concerts, singalongs and a folk dance party led by a very talented volunteer, Esther Fromowitz, who lives and teaches in Paris but who was spending the summer with friends on the Lower East Side.

* * * * *

We had Home talent shows, tea parties and afternoons of games every Sunday, a cook-out for residents and staff on July 13th, and several picnic lunches.

* * * * *

During the very hot spell when residents were uncomfortable outdoors, we held programs and showed movies in our airconditioned auditorium. One of the movies, "Finian's Rainbow", was lent to us by the Home of the Sages, as a thank you gesture for having been invited on the boat rides.

* * * * *

When the summer ended, we went on a trip to Bear Mountain, to the museum at Ellis Island and to Radio City Music Hall. We also worked hard preparing hand made articles to be sold at the yearly Henry Street Fair.

* * * *

WELCOME TO:

NEW RESIDENTS: Hyman Switzen, Evelyn Ushinsky, Esther Singer, Morris Eston, Jean Willner and Sam Moses.

On August 18th, a garden-party was held in honor of these people who joined the Bialystoker Home in the last three months. Mrs. Ingberg, Mr. Rybal and Rabbi Kronick welcomed them. There was music, dancing and refreshments for all. Each new resident was presented with a flower and a small gift.

NEW VOLUNTEER: Regina Feit has been helping us for a long time but this spring she became an official volunteer in the Activities Department. Since Regina lives practically next door to the Home and since she comes here daily, she can be pressed into service at a moment's notice in an emergency. This flexibility, in addition to her warmth and good disposition, makes Regina an invaluable volunteer.

NEW STUDENTS: Irma Macari, Occupational Therapy student, York Community College, Jamaica, N.Y. and Sylvia Moore, Nursing student, Bronx Community College, who started work in our Department on July 5th. They are both mature, intelligent, outgoing people, with many skills, who already endeared themselves to residents and staff and helped fill the void left by Carmel Duvalsaint, RN, who had to leave us for a full time nursing job. Carmel still comes to visit occasionally to everyone's delight.

* * * * *

We are fortunate to have Archie Clark with us for the second year. Archie uses his training as a dance therapist in motivating the residents to continue using their physical, emotional and spiritual experiences to further positive growth. Archie's program in the Home is proof that movement and dance are beneficial to people of all ages.

Golden Wedding Anniversary

Hyman and Shirley Feinstein, children of the late Pauline Siegel, a very devoted Bialystoker *landsfrau* who cooked meals for our aging resident when this Home opened and for years thereafter, recently celebrated their 50th wedding anniversary.

Mr. and Mrs. Feinstein, now residing in Hallandale, Florida, continue to be active supporters of our institution.

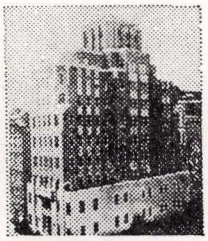
We extend to them our congratulations and best wishes for many more years of happily married life.

Hyman and Shirley Feinstein

OUR INSTITUTION

The High Holidays at the Bialystoker Center and Home

Rosh Hashanah will occur this year beginning Monday night, September 12th, Tuesday and Wednesday, September 13th and 14th, 1977.

Yom Kippur will be observed Wednesday night, September 21st, at which time *Kol Nidre* will be chanted, and Thursday, September 22nd, 1977 when *Yizkor* will be recited.

Shmini Atzeres falls out this year on Tuesday, October 4th. *Yizkor* will then be said as well in our synagogue.

Summer Emergency Campaign

We want to thank everyone who sent in their Summer Emergency Fund donations. As you know, the importance of this campaign is to assist our institution during the summer months when many of our members and friends are away on vacation.

We request all those who have not yet contributed to this fund to do so as soon as possible.

Dues Reminder

Statements will be sent out at the end of 1977 for next year's dues. Please send in your remittance as soon as you receive the bill. We will appreciate any new members you can attract to our institution.

Purim Celebration

The joyous Purim holiday will be observed at the Bialystoker Center and Home on Sunday, March 19th, 1978 for our membership. *Hamentashen* and other tasty dishes will be served. Talented artists will entertain our guests.

Annual Theatre Benefit Sunday, October 9, 1977, 2:00 P.M.

We are proud to announce that we were successful this year in engaging prominent and very talented entertainers of stage and television who will appear at this year's Theatre Benefit on Sunday, October 9th, 1977 at 2:00 P.M., Avery Fisher Hall of Lincoln Center, New York, N.Y.

The program, "Holiday in New York," will be arranged by Ada M. Einhorn. The vivacious international singing star, the "Hello Peoples" Girl, Aliza Kashi, will be the star of the show. The following artists will also appear: America's favorite King of Comedy and emcee of this show, Morty Gunty; one of the greatest voices of the century, Norman Atkins; a brilliant and dynamic violinist, Sascha Tormas. A full orchestra will accompany the performers.

Reserve the date of Sunday, October 9th, 1977, 2:00 P.M. for our show. Please help our important and sacred work.

Annual Bazaar

Our Annual Bazaar will begin Saturday night, December 10th, 1977, continuing Sunday and Monday, December 11th and 12th. It will reopen Saturday night, December 17th and run into Sunday, December 18th.

Our Ladies Auxiliary, as always, is investing much effort in the Bazaar, collecting a wide variety of merchandise for sale. Many private individuals and numerous companies are warmly responding to our request for donating items.

Our devoted friend and officer, Harold Talin, will once again be Chairman of this year's Bazaar.

Annual Chanukah Party and Concert

On Sunday, December 4th, 1977, our Annual Chanukah Party and Concert will take place. The traditional Chanukah candle-lighting ceremony will be observed. *Landsleit* and friends wishing to do so will have the opportunity of kindling the flames. A festive celebration featuring holiday dishes and a musical program will be offered.

CALENDAR OF COMING EVENTS

1. SUNDAY, OCTOBER 9, 1977.
   The Annual Theatre Party, celebrating the 46th Anniversary of our Home at Avery Fisher Hall of Lincoln Center.
2. SUNDAY, DECEMBER 4, 1977
   The Annual Chanukah Party, Concert and refreshments.
3. The Grand Opening of our Annual Bazaar in our Center, SATURDAY EVENING, DECEMBER 10, 1977 to MONDAY, DECEMBER 12. Re-opening SATURDAY EVENING, DECEMBER 17 and SUNDAY, DECEMBER 18.
4. SUNDAY, FEBRUARY 5, 1978.
   35th Memorial Rally for the Bialystoker Ghetto Martyrs.
5. SUNDAY, MARCH 19, 1978.
   The Annual Purim Pary, Concert and refreshments.

Samuel Pisar (right), at the age of 17, shortly after he arrived in Melbourne, Australia in 1947, to stay with his uncles, Nachman and Lazar Suchowolski. Standing next to him is his childhood friend from Bialystok, Benjamin Kaufman.

Dr. Pisar is an international lawyer specializing in trade relations between East and West. He was perhaps the youngest Bialystoker to have survived Auschwitz. Benjamin Kaufman was Dr. Pisar's boyhood friend from Bialystok who shared the horrors of the concentration camps with him.

After the war, they both emigrated to Australia with the assistance of Nachman and Lazar Suchowolski. The above picture shows them at the time they had just arrived in Melbourne. Mr. Kaufman went on to become a very successful Australian businessman.

As reported in the September, 1976 issue of the *Stimme*, Benjamin Kaufman passed away in July, 1976 at the age of 48. Dr. Pisar made a special trip to Melbourne to deliver the eulogy.

New President and Officers of Bialystoker Ladies Auxiliary Installed

The Bialystoker Ladies Auxiliary, a most helpful affiliate of our Center and Home, has a new President. Rose Finkelstein, daughter of the late, beloved Ladies Auxiliary activist and member of our Board of Directors, Yetta Finkelstein, was installed as President on Monday, June 13th, 1977, by Rabbi Lowell S. Kronick, Chaplain.

In her inauguration remarks, Miss Finkelstein thanked her predecessor, Hilda Sloyer, for her many years of energetic participation at the top echelon of the Ladies Auxiliary. The new President also urged her sister officers and members to carry on their time hallowed tradition of attending the Monday meetings and contributing donations to the institution. Miss Finkelstein added that she would strive to be accessible to everyone and would have an open mind for innovative suggestions.

Mrs. Sloyer explained that her retirement would not diminish her active involvement in the affairs of the Auxiliary. She thanked the members for their cooperation during her tenure and wished her successor the best in discharging her new responsibilities.

Rabbi Kronick also installed the following officers of the Ladies Auxiliary for 1977-78: Helen Freiberg, Susan Manfre and Ida Rosenblum as Vice Presidents; Rose Echer as Recording Secretary; Ruth Winston as Financial Secretary; Helen Sharron as Sunshine Girl (Social Secretary) and Fanny Erenthal, Diana Farber and Bella Nosoff as Trustees.

The Auxiliary has contributed much to the maintenance and progress of our Center and Home. Under its new leadership, we look forward to continued growth and achievement.

Onnie Smith, Staff Member of our Home for 30 Years, Retires

Devoted service for many years by members of our staff is recognized and greatly appreciated by our Home. In this regard, a special retirement party was held in honor of Onnie Smith, an employee of our Home for 30 years, on Tuesday, June 14th, 1977.

Ms. Smith, at her retirement, served in our Linen Department under the supervision of our very devoted Director of Building and Food Services for many years, Mrs. Bronia Skorka. During her long service for our Home, Ms. Smith did a variety of jobs and demonstrated versatility and competence in each of them.

Onnie Smith (seated in center) with her daughter and granddaughter. Standing behind them are officers and staff administrators.

All of our employees gathered in our auditorium amidst beautifully decorated tables and delicious refreshments in a friendly and warm atmosphere. A beautiful cake was prepared especially for this occasion. Ms. Smith was congratulated by her co-workers, as well as by the administration and members of other departments on her retirement and received the best wishes for her future health and happiness.

We thank Onnie Smith for her loyalty and hope to hear good news from her in the future.

LETTERS TO OUR EDITORS

July 21, 1977

Dear Mrs. Ingberg, Mr. Rybal, and Rabbi Kronick:

I would like to express my appreciation to you, commending the alertness and awareness of your Nursing staff.

Before my mother, Fannie Kliegman, was hospitalized on July 1st, Miss Lookretis had told me about the watch being kept for congestive heart failure. She explained it to me; Miss Handel was present too, and both assured me Mom would be observed keenly.

On the morning of July 1st, Dr. Shorofsky saw Mom and Miss Chris reported that he found her condition satisfactory. At 3:50 PM, Miss Chris called me and told me Mom had taken a turn for the worse. She was sending her via ambulance to the hospital. She was very concerned about Mom's breathing difficulties, and the possible unavailability of doctors on call because of the holiday weekend.

I believe Miss Chris made the right professional decision because when Mom got to the Emergency Room at 5 PM, she was started on acute cardiac treatment at 5:02 PM. That cardiac team acted rapidly, making every second count, and they were effective.

On July 20th, when Mom returned to Bialystoker, Miss Chris again demonstrated her concern, alertness and awareness of Mom's frailty, her very weakened condition, pains and inability to breathe properly. She reported to Dr. Shorofsky several times, administered oxygen when necessary and kept her vigil until there was some improvement.

All of your staff and aides did likewise, performing whatever had to be done to help a sick old lady, with care and concern.

Returning from the hospital to Bialystoker was truly like "coming home." For six years Bialystoker Home has been that for Mom. It was returning to people who cared for and knew Mom, and demonstrated it in all their actions, with understanding and kindness.

I'm sure you recognize what assets you have in all these people. I want you to know how much I respect them too.

Sincerely,
Anne K. Reilly

President Carter Congratulates Residents of Bialystoker Home Who Have Reached Eighty Years of Age

It came to the attention of our Social Worker, Mrs. Sonya K. Essin, that the White House will send a congratulatory card with President and Mrs. Carter's embossed signatures to senior citizens who have attained their eightieth birthday, upon notification.

The first resident of the Bialystoker Home to receive such a card from the President is Helen Weinstein, who celebrated her eightieth birthday in July.

THE CITY OF NEW YORK
OFFICE OF THE MAYOR
New York, N.Y. 10007

June 30, 1977

Bialystoker Home and Infirmary for the Aged
228-230 East Broadway
New York, N.Y. 10002

It is with sadness that I learned today of the passing of Dr. Jacob I. Migden, who has served your institution so long and so well in his capacity as a physican, without any compensation.

I am sure your Home, as well as the City of New York, will miss this friend of so many charities.

Sincerely,

Abraham D. Beame
Mayor

THE EDUCATIONAL ALLIANCE, INC.
197 EAST BROADWAY
NEW YORK, N.Y. 10002

June 3, 1977

Dear Rabbi Kronick, Mrs. Ingberg and Mr. Rybal:

It is with gratitude that I thank you for the courtesy extended the Educational Alliance Religious School during the recent weeks of our abor troubles.

The children continued their Jewish education without interruption. The setting for them in the sanctuary was perfect for the development of a better religious sense and made our young people aspire to a higher spiritual level.

Best wishes to you for a joyous and healthful summer.

Sincerely,
Violet N. Wolfson,
Director — Dept. of Jewish Education

him virtually from the beginning of his tribulations. He was convinced that he could return to free society as a productive citizen and would be an asset to the community in which he would reside. He hoped he would return to Massachusetts where he could pursue graduate study in journalism. He does not intend to return to Texas and therefore cannot understand why the District Attorney so strongly opposes his parole. Benjamin then shared with us his own ideas about what our committee should emphasize to the members of the Parole Board.

When asked whether he was guilty or innocent, Benjamin unhesitatingly and unequivocally answered that he was not guilty.

Early in the morning of Thursday, May 19th, our delegation and Benjamin's relatives were driven by one of the lawyers from Houston to Austin, Texas, the state capital, where the offices of the Texas Board of Pardons and Paroles are located. To our pleasant surprise we had an hour-long meeting not only with the Chairman of the Parole Board, but also with the other two members of the Board. In other words, the entire Parole Board met with us and gave each of us a full opportunity to express himself concerning this case. All three members of the Parole Board listened intently as each of us put forth arguments, factual and emotional, to convince the Board that Benjamin Lach should be released as soon as possible. Everyone in our delegation contributed something of value. It seemed to me that in a less publicized case, without the strong protests of a District Attorney and a newspaper, we would have had no trouble in getting Benjamin released. Apparently the Special Prosecutor, Mr. Griffin, who had several days prior to our visit made a personal trip to Austin himself, succeeded in closing the minds of the Board to our plea.

Indeed, about a week after our return to New York, we received a heartbreaking letter from Mr. Lach informing us that he had been notified of the Parole Board's rejection of his second parole bid. The Board will review his case a third time in May, 1978. At present, Benjamin's outlook for early release from prison would appear to be dim.

For this reason, our Board of Governors recently appointed a special committee that will review various options available to us for future action. We seek positive results, not excuses and delays. The object of the committee will be to evaluate Mr. Lach's own suggestions, his attorney's opinions and any ideas put forth by the members of the committee themselves.

We can assure everyone that no stone will be left unturned in prying open the iron gate that shuts Benjamin Lach out from society. We have gone too far with him and his loving family to turn back now. All of our resources will have to be utilized to achieve our goal: freeing a young man from prison who can help his fellow man and not languish behind bars until he is old and infirm.

MAKE YOUR CONTRIBUTION TO THE BENJAMIN LACH DEFENSE FUND

Florida Chapter of Bialystoker Center and Home

David J. and Rose Goldberg, respectively the Honorary Chairman of our Board of Directors and our Honorary Vice President, have an annual tradition of spending the Passover holiday with their children in Spring Valley. Once again this year, the Goldbergs flew in from Miami Beach to New York especially for this holiday.

Ethel Ingberg, Executive Director, and Izaak Rybal, General Secretary, went to Spring Valley to meet with Mr. and Mrs. Goldberg. The discussion centered around how the Florida Chapter of the Bialystoker Center and Home is progressing. As our readers may know, the Florida Chapter was established in November, 1976 in order to provide a social outlet for our members who have moved to the South Florida area.

Dave and Rose Goldberg, although they live far away from New York, maintain a very active interest and involvement in our institution. They reported to Mrs. Ingberg and Mr. Rybal that the Florida Chapter held a meeting on Sunday, March 20th and that a significant number of members attended. The meeting was conducted in the same atmosphere of friendship and warmth characterizing our social events here in New York. Thanks to Rose Goldberg, the gathering took place in the building where she lives. Relationships were renewed and attention focused not only on the Florida Chapter's growth but also on the Bialystoker Center and Home for the Aged in New York. Refreshments were served and everyone spent an enjoyable afternoon.

We want to take this opportunity to thank Rose Goldberg whose ties to our organization go back to its inception through her late parents, Philip and Mamie Rosenthal. Our great appreciation goes also to Dave Goldberg who remains a wonderful friend and an active supporter.

Florida Chapter Executive Committee Meets with Mrs. Ethel Ingberg in Miami

A special meeting of the Executive Committee of our newly organized Florida Chapter met in July with our Executive Director, Ethel Ingberg, to discuss some problems and to smooth the way for future meetings. The meeting was chaired by David J. Goldberg and assisted by Co-Chairlady, Rose Goldberg. The instant willingness of the committee to meet expressed the sincerity of our Florida Chapter to continue the work of the Bialystoker *landsmanschaft* in South Florida and interest in serving the elderly and sick residents of our Home.

The consensus was to conduct an annual Bialystoker convention in Florida. The progress and problems of our Home were discussed and the genuine concern of all, although they live many miles from New York, will renew again the strong bond that distance only tightens.

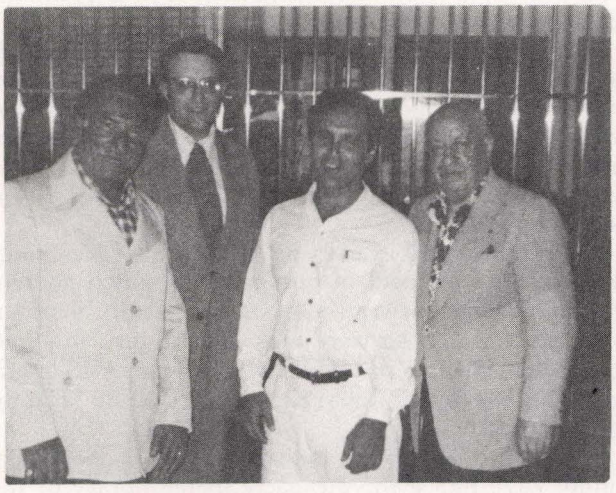
Latest Developments in the Case of Benjamin Lach

BY RABBI LOWELL S. KRONICK

A special committee composed of Izaak Rybal, General Secretary,Harry Feinberg, Chairman of the Board of Directors, and myself, was appointed by the Board of Governors to travel to Texas and to intercede personally with the Board of Pardons and Paroles on behalf of Benjamin Lach.

The Texas Parole Board scheduled a second review of Mr. Lach's parole application in May, 1977, having denied him parole on first review in April, 1976. The Board of Governors and our committee had hoped that a personal meeting with the members of the Parole Board would help convince them that Benjamin Lach was fully rehabilitated as reflected by his remarkable achievements in the Texas Department of Corrections and that he deserved early release. As most of our readers know, Mr. Lach was convicted of murder in 1970 and sentenced to a prison term of 40 years. We believe that he was unjustly accused and wrongly imprisoned.

Benjamin's lawyer arranged for a personal encounter between our committee and Mr. Paul Cromwell, Chairman of the Texas Parole Board, on Thursday, May 19th. Our delegation flew to Houston early Wednesday morning, May 18th, and was greeted at the Houston Airport by Mr. Lach's attorney and the latter's associates. At a 45-minute airport conference, we discussed what we should say to Chairman Cromwell. A careful strategy was formulated during this conference with Benjamin's attorney. Nevertheless, he made it clear to us that because of the continuing objections to Benjamin's parole by the special prosecutor who originally tried his case, Mr. Alton Griffin, and the negative editorials in the newspaper where the crime occurred, Benjamin's chances for parole were very poor this time.

Harry Feinberg, Rabbi Lowell S. Kronick and Izaak Rybal, committee from Bialystoker Center in New York, with Benjamin Lach.

Benjamin Lach (in center) with his mother and brother visiting him.

While we were seated around the table at the airport terminal, Benjamin's mother, Mrs. Lucy Lach, and his younger brother, Elliot, had arrived separately in Houston from Boston, Massachusetts.

One of Benjamin's lawyer's associates graciously chauffered our committee and Benjamin's relatives to Huntsville on Wednesday to meet him in prison. Whereas Mr. Rybal had met Benjamin last year, Mr. Feinberg and I had never seen Mr. Lach until now. The warden of the prison graciously permitted us to enter with a camera and a tape recorder. These privileges are usually not allowed and only through the persuasive efforts of Mr. Rybal did we secure this permission.

We were ushered into an area surrounded by bars from ceiling to floor and we sat at one side of a table with a screen in the middle. Benjamin Lach then entered the same area and sat on the other side of the table behind the screen. What followed was a very poignant and heartwarming reunion between this unfortunate young man and his mother and brother, as well as a first time get acquainted session with Mr.Feinberg and me.

One immediately got the impression that here was a young man who experienced much tragedy but had summoned within himself the courage and stamina to cope with his problems.

The tape recorder was turned on and for about half an hour Benjamin spoke about the difficulty of being confined in prison, and his profound hope that our committee would be successful with the Parole Board. He warmly thanked the members of the Bialystoker Center and Home in New York who have been behind

BIALYSTOKER LADIES AUXILIARY

by Rose Finkelstein, President

As the incoming President of the Bialystoker Ladies Auxiliary and with my newly elected officers, who are:

Vice Presidents — Helen Freiberg
Susan Manfre
Ida Rosenblum
Recording Secretary — Rose Echer
Treasurer and Financial Secretary — Ruth Winston
Sunshine Girl — Helen Sharron
Trustees — Fanny Erenthal
Diana Farber
Bella Nosoff

I feel confident that we can look forward to a productive year. I thank you for electing me to this high office.

I am looking forward to greeting our members, their friends and potential new members at our opening meeting of October 10th at which a special luncheon will be served starting promptly at 12 noon. It is very important that everyone attend this opening meeting so that we can discuss our activities for the coming year. Any suggestions regarding these future activities will be most welcome.

Our schedule of meeings will be, as always, every Monday at 12 o'clock starting with lunch and followed by our meeting. At one of our early meetings we plan to discuss an appropriate date for a tour of the building, so that our members can see what they are working for.

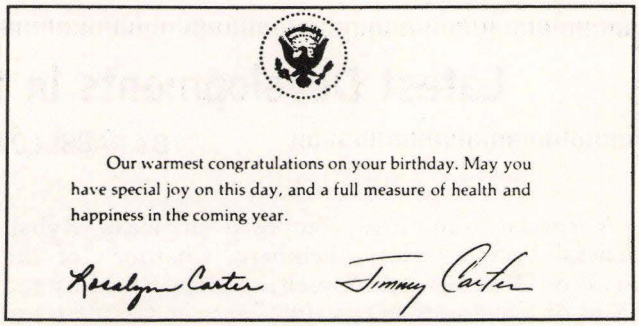
Our first big effort will be directed toward the Bazaar, which will be December 10th, 11th, and 12th, (Saturday night through Monday) and then on December 17th and 18th (Saturday night and Sunday all day). It will be greatly appreciated if any member can get merchandise for our Bazaar. A solicitation letter can be obtained at our meetings or in the office of the Home. Please bring in any merchandise as soon as possible.

Participation by the members in this endeavor is very important. I look forward to working with you, as in the past, to ensure the financial success of our Bazaar.

I would like to take this opportunity of thanking our past officers for their devoted work to the Ladies Auxiliary and to the Home:

President — Hilda Sloyer
Vice Presidents — Anna Adler and Nettie Wagman
Treasurer — Celia Plocki

In closing, I wish to extend best wishes for a very happy and healthy New Year to all our members and their families. I look forward to seeing you at our first meeting, Monday, October 10th.

Bialystoker Home Celebrates A Centennial Birthday

Mr. Isaac Hellman, who has been a resident of the Bialystoker Home since 1966, celebrated his 100th birthday on July 28th, 1977. Mr. Hellman was born in Latvia and immigrated to the U.S. in 1923. He is very proud of his American citizenship and never missed an election even when getting to the polls became a hardship.

When he fell and broke a hip in 1970, he was so anxious to walk again and be independent, that he cooperated fully with the rehabilitation staff, exercised daily and recuperated faster than anyone expected.

Mr. Hellman's main interest is reading. Though legally blind, he can always be found near a window, with a newspaper or magazine, a magnifying glass supplementing his eyeglasses.

He is a religious man and never misses services if he can help it. But his greatest love is music — classical music and opera. And now, on his 100th birthday, when asked what he would like most, Mr. Hellman answered: "I would like to go to the opera." The Home will see that he gets his wish, as soon as the Met season begins in the fall.

The birthday party on July 28th was very elaborate. It was held in our gaily decorated garden. Mr. Hellman's son, Morris, and his grandson, Norman, were present and so were most of the residents and staff. The residents presented Mr. Hellman with a gift and everyone joined Rabbi Kronick in singing "Happy Birthday."

On Sunday of the same week, Mr. Hellman's family gave him a private party in the library of the Home.

Isaac Hellman (seated at right) with his son and grandson celebrating his 100th birthday at the Bialystoker Home.

Zvi Klementynovski opens the meeting in David Sohn Auditorium, Tel Aviv, concerning the Sefer Bialystok **project.**

Our General Secretary, Izaak Rybal, Visits Landsleit in Israel

In June, 1977, Izaak Rybal, General Secretary, spent two weeks on a mission to Bialystoker *landsleit* in Israel. The purpose of Mr. Rybal's visit was to negotiate an understanding with the Committee in Israel concerning the scope and format of *Sefer Bialystok*, the projected volume that will comprehensively memorialize Bialystok as a leading center of Eastern European Jewry before World War II and will pay tribute to prominent Bialystoker Jews today all over the world.

Together with Max Ratner, a prominent industrialist in Cleveland, who is also a Bialystoker, Mr. Rybal, in a series of lengthy meetings with Zvi Klementynovski, Zalman Yerushalmi, Moshe Einath, attorney for Kiryat Bialystok, A. Patt, Lazar Sucholowski and Dr. Chan Merchavia, Editor of *Sefer Bialystok*, conducted discussions to bring the Israel Committee's ideas into alignment with ours as to how the project ought to proceed.

We are happy to report that agreement has been reached on the following points: the book will be published in Yiddish and English in equal parts. It will emphasize Bialystok during the war years and the lives of Bialystoker Jews today. Financial arrangements were discussed and a satisfactory agreement was obtained for all parties concerned.

Mr. Ratner pledged a large sum of money to help finance *Sefer Bialystok*, as did David Lubin and David Hein, the top officers of the Kiryat Bialystok Foundation. The Bialystoker Center will also contribute a substantial amount toward this project.

It is our belief that the book will be ready for publication some time next year. It will be interestingly written and artistically composed. All *landsleit* and friends of Bialystok will want to have a copy in their homes.

A Visit With Jerry Mink In His Home in Tel Aviv

During his recent visit to Israel, Izaak Rybal, General Secretary, accepted Jerry Mink's invitiation to vist him in his home in Tel Aviv.

Mr. Mink, a son of Bialystoker parents and grandparents, a member of our Board of Directors and a very successful businessman with firms in the United States and Israel, owns a luxury penthouse in Tel Aviv. Mr. Rybal was impressed by the tasteful paintings, the plush furniture and the copious terrace affording a view of this modern Israel city.

In their conversation, Mr. Mink asked Mr. Rybal about the current situation at the Bialystoker Center and Home in New York and pledged to continue assisting our institution in the future. In particular, he was interested in the augmented fund for the remaining Jews in Bialystok he established several years ago. When he visits New York in the fall, Mr. Mink will visit us and revitalize the Jerry Mink Fund to continue helping the few Jewish families still living in Bialystok.

Jerry Mink and Izaak Rybal standing under portrait of David Sohn in the Tel Aviv auditorium named after him.

Rose and Sam Solasz holding award presented to them as "Man and Woman of the Year" from the Hollis Hills Jewish Center for their outstanding fund-raising for United Jewish Appeal. Mrs. Solasz is the President of their Hadassah Chapter. Flanking them are their daughter, Diane, and sons Scott and Mark.

absentia as Vice Chairman of the Board of Governors and Vice Chairman of the Board of Directors, respectively.

Sam Chuden installed Archie Lynn as Vice President; Arthur Tarlowe as Controller; Hyman Mann as Recording Secretary; Jean Gellis, Diana Medvedev Morris Molosofsky, Charles Schwecher and Joseph Warick as Trustees. Raya Zak and Meyer Zakheim were installed in absentia as Trustees.

Mrs. Hilda Sloyer, outgoing President of the Bialystoker Ladies Auxiliary, presented a check of $2,000 in the name of the Ladies Auxiliary to the Summer Emergency Fund.

* * * * *

Sunday, May 15th, 1977, was a double *simcha* for Rose and Sam Solasz. Not only was Mr. Solasz installed on that day as the new President of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged, but he and his wife that evening were honored by the Hollis Hills Jewish Center,as the "Man and Woman of the Year" for their dedication to the United Jewish Appeal and to the State of Israel.

A large delegation from our institution joined the Solaszes at this dinner. Rabbi Joseph Simckes, spiritual leader of the Hollis Hills Jewish Center, spoke highly of both guests of honor, illustrating their many years of devoted and active participation in that congregation.

Mr. Solasz thanked everyone for the great honor bestowed upon him and his wife. The highlight of the occasion was the raising of $113,000 for the United Jewish Appeal.

Our officers, directors and members can indeed be proud of our new President and First Lady. Not only have they shared their energies and resources with the Bialystoker Center and Home but they have given of their bounty and kindness to their synagogue, the State of Israel and the Jewish people as well. May they continue to do good work on behalf of all.

Many Thanks to our Good Friend, Mike Kremer

Several months ago, the New York State Department of Health issued a requirement that the Bialystoker Home must intall an alarm system on certain doors leading out of the building. This was a new safety regulation which necessitated that the alarm would have to be heard in the elevator by the man operating it.

We contacted our good friend, Mike Kremer, who is the owner of a large electrical contracting company. He personally inspected the doors needing the alarms and drew up a plan. He then sent his electricians to install the alarm system. When it came time to pay for this job, Mr. Kremer told the Home that he was donating his services and the necessary materials. No fee was required although the cost would have been very great.

What motivated Mr. Kremer to be so helpful and charitable to us? He was born in Grodno, Poland, a large city not far from Bialystok. Along with his *landsleit* and other East European Jews, he endured the horrors of the concentration camps. After the war, he went to Bialystok and observed the Bialystoker Relief Committee helping all needy persons. He found that the Bialystoker Center in New York had sent clothing, blankets and food to help the surviving Jews in and around Bialystok. At that time he vowed that one day he would find a suitable means of repaying our Center in New York.

He came to America and raised a fine family together with his wife. He went into the electrical business and became very successful. He was one of the founding members of the Club of Grodner Friends and remains active in that important organization, whose President, Jacob Wolokow, and membership are so helpful to our institution.

Our officers and directors extend their deep gratitude to Mike Kremer for the good work he has done on our behalf. May he, his wife and family enjoy many more good years of health and prosperity.

Bialystoker Home Thanked For Its Cooperation with Self-help Staff Training Institute

In a letter to our Director of Nursing Services, Florence Lookretis, the Project Director of Selfhelp Staff Training Institute, Barbara Grinkovitch, expressed her delight that the Bialystoker Home has enabled their Homemaker-Home Health trainees to observe our nursing care.

Ms. Lookretis was invited to attend the third graduation of these students who have prepared themselves as nurses aides and homemakers for the homes of infirm patients. The graduation took place Friday, August 19th, at the Institute.

The Bialystoker Home is always ready to accomodate other health related agencies in every way possible to promote improved health care for the community.

"Burning of the Mortgage" and Installation of Officers Held Sunday, May 15th, 1977

The Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged marked two very important milestones in its history on Sunday, May 15th, 1977. A "Burning of the Mortgage" ceremony signified that our adjacent building, 232-236 East Broadway, was free and clear of a substantial mortgage which, after skillful negotiations by a delegation of our officers, was reduced to $150,000. This sum was paid recently, meaning that our institution owns the building without any encumbrances.

Officers for 1977-78 were installed on that day as well, among them, our new President, Sam Solasz.

A large audience of Bialystoker *landsleit*, members, families of the installed officers and friends filled the hall to capacity in our building next door. Beautifully

Chairman Philip Novick looks on as Rubin Bindler and Sam Solasz burn the mortgage on our adjacent building.

embellished tables were set up in preparation for a lavish and sumptuous catered dinner in celebration of the proceedings. Enjoyable musical entertainment contributed to the festive atmosphere.

Mrs. Ethel Ingberg, Executive Director, greeted the audience and introduced the Chairman of the afternoon's proceedings, Judge Philip Novick. Mr. Novick was our attorney for many years and completed the legal work on our charter of incorporation.

Our Acting President, Rubin Bindler, and our Vice President, Sam Solasz, carried out the "Burning of the Mortgage" ceremony. They ignited two mortgage documents. Messrs. Solasz and Bindler, because both contributed many years of devotion and loyalty to our organization, helped bring about this happy event. During the ceremony, they were surrounded by the about-to-be installed officers for 1977-78, who also made it possible for the institution to pay off the mortgage.

President Sam Solasz and Honorary President Rubin Bindler thank officers and directors for electing them to their high offices.

In 1947 a similarly joyous procedure was enacted when the mortgage on 228 East Broadway was burned. Now, thirty years later, our second building is ours free and clear.

After the dinner which everyone enjoyed, Izaak Rybal, General Secretary, pointed out that paying off the mortgage significantly depleted our Building Fund and that it was necessary to replenish these funds for future expansion and maintenance of our Center and Home. He then made an appeal which drew a generous and enthusiastic response.

Rabbi Lowell S. Kronick, Chaplain, installed the new President, Sam Solasz. In brief but moving words, Rabbi Kronick recounted Mr. Solasz's poignant history as a survivor of the Nazi Holocaust and an extremely dedicated officer and supporter of our institution for many years. Mr. Solasz, in his installation address, thanked the Board of Directors for electing him as President and pledged he would double his efforts in providing leadership and support for the future of this organization.

Judge Novick inaugurated Rubin Bindler as Honorary President, describing the half-century of service Mr. Bindler has invested in our behalf. Mr. Bindler cordially responded to the kind words said about him and hoped that the institution would continue to grow and remain vibrant.

Mr. Arthur Tarlowe installed the following: Philip Novick as Honorary Chairman of the Board of Governors; Jaime Schuchinsky as Treasurer; Harold Talin as Chairman of the Board of Governors; Harry Feinberg as Chairman of the Board of Directors; Ethel Ingberg as Executive Director; Izaak Rybal as General Secretary; and Rabbi Lowell S. Kronick as Chaplain. Jack Berger and Harold Morrow were installed in

President Sam Solasz presents plaque to Arthur and Ethel Tarlowe as guests of honor at Bialystoker Israel Bond Drive. Also present are Rabbi Lowell S. Kronick, Ethel Ingberg and Izaak Rybal.

Israel Bond Brunch Honoring Arthur and Ethel Tarlowe Raises $125,000 In Bonds

Our 1977 annual drive on behalf of State of Israel Bonds was held in honor of Arthur and Ethel Tarlowe. Approximately $125,000 in bonds was raised.

Mr. Tarlowe is the Controller of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged. His late father, Elly Tarlofsky, was our devoted President for many years. Not only has Mr. Tarlowe been a high-ranking officer of this institution, he has also been a very active and generous supporter of our cause. In addition he is an enthusiastic patron of the American Jewish Congress.

Ethel Tarlowe likewise is involved in a number of Jewish social organizations, most notably Hadassah. The Tarlowes have two wonderful children and four lovely grandchildren.

The Israel Bond Drive and the Testimonial Dinner honoring the Tarlowes was held Sunday, April 24th, 1977 in our auditorium. A delicious meal was served. A large audience of Bialystoker *landsleit*, friends and relatives of the Tarlowe family gathered together to assist the State of Israel and to pay tribute to Arthur and Ethel Tarlowe. That day was all the more auspicious because it was also Israel Independence Day, the tenth anniversary of Jerusalem's liberation. Acting President Rubin Bindler and Treasurer Jaime Schuchinsky served as co-chairmen of this event.

Mrs. Ethel Ingberg, Executive Director, opened the proceedings by greeting the audience and introducing the Chairman of the rally, Sam Solasz. Mr. Solasz personally contributed to the overwhelming success of this Israel Bond Brunch by purchasing large denominations of bonds and encouraging his business associates and friends to do the same. He delivered a brief talk, after which he presented the guest speaker, David H. Zysman, Executive Director of the Greater New York Israel Bond Committee. Mr. Zysman deeply moved the audience by describing Israel's current difficulties and problems. Following him, Mr. Leo Zivin, Chairman of the Fraternal Israel Bond Division, delivered some remarks.

General Secretary Izaak Rybal, prior to his calling the role of those purchasing Israel bonds, vividly depicted Israel's financial needs in light of its being surrounded by many enemy states. The audience warmly responded to Mr Rybal's appeal and when the tally was announced, approximately $125,000 worth of bonds was sold. This total is the highest we have ever reached in our Israel bond drives. Sally Delson, Director of the Fraternal Israel Bond Division, thanked those who organized this rally for their dedication which led to the very successful result. Among those to whom she gave credit were Sam Solasz, Izaak Rybal and Ethel Ingberg. Molly Rybal and Rose Solasz were given honorable mention for their secretarial assistance.

A special plaque from the State of Israel Bond organization was presented to Arthur and Ethel Tarlowe. Mr. Tarlowe, in his and his wife's name, expressed appreciation for the honor given them. Rabbi Lowell S. Kronick, Chaplain of the Bialystoker Center and Home, recited a special invocation he authored for the safety and security of the State of Israel and pronounced the blessing before the meal. An entertaining musical program was offered by Cantor Harry Feinberg, Chairman of our Board of Directors, which was appreciated by the audience.

The excellent results derived from this occasion for the good of Israel reflect our total committment to the Jewish homeland, since we are a living monument to Bialystok, a great center of Eastern European Jewry, so mercilessly annihilated by the Nazis. Israel represents the future of world Jewry and we will continue to do everything possible to keep it strong.

Israeli President Ephraim Katzir Warmly Receives Delegation of Bialystoker Landsleit in Israel

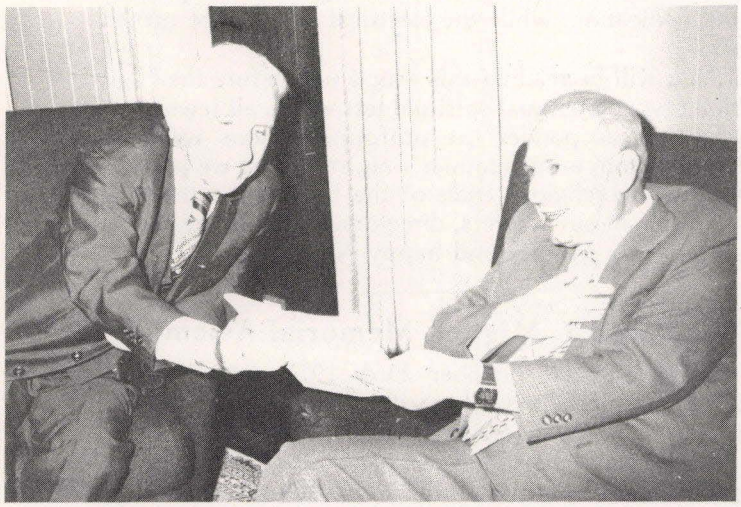
The President of Israel, Ephraim Katzir, paid a great honor to a group of Bialystoker *landsleit* who live in Israel. This group was warmly received in the Jerusalem home of the President.

The following made up the delegation: Zvi Klementynovski, Chairman of the Bialystoker Farband in Israel; Zalman Yerushalmi, Mordecai Krugliak and Akivah Patt. In addition, Koppel Lev and Avraham Cynovich represented Kiryat Bialystok. Dr. Chan Merchavia, the Editor of the *Sefer Bialystok* project, also attended.

President Katzir and his guests, in a friendly and wistful conversation, reminisced about various experiences in pre-war Bialystok. They also discussed the many activities carried on by *landsleit* in Israel, America and in other countries.

President Katzir listened to his audience with great interest, especially when they described to him the world-wide activities of Bialystoker Jews. His guests requested that he become the Chief Patron of *Sefer Bialystok*, now in preparation. President Katzir expressed his willingness to lend his important support to this project.

As a gesture of his appreciation of the great plans being implemented by Bialystoker Jews, the Israeli President consented to be photographed with the members of the delegation, holding in his hand a copy of the *Bialystoker Stimme*, published by our Center in New York. Mr. Katzir added that his parents always used to read the *Stimme*.

Israeli President Ephraim Katzir receives the Bicentennial copy of the Bialystoker Stimme **from Zalman Yerushalmy at the President's reception of the Bialystoker delegation from Israel.**

At the end of the visit, President Katzir wished the committee success on their plans and efforts and shared with them the following personal memories:

> *My late brother Aharon and I, although we were not born in Bialystok, were the sons of parents who were born in Bialystok. They lived for a time on Bialystoczanska Street. They were proud of their city and always used to tell us about their home town, including its prominent citizens and their accomplishments. From childhood I was interested in hearing about Bialystok, knowing that many important people in the fields of science, art, politics, business and industry were born and lived in Bialystok. Jews in Bialystok built large industries, sending their products to the remote corners of the world and were very successful in promoting business relations with those countries. I am also well aware of the important contribution of Bialystoker* landsleit *to the reconstruction and revitalization of the State of Israel.*

Israeli Consul Azaria Rapoport, A Bialystoker, Vacates Post at Israel UN Mission in New York and Returns to Israel

As is well known, many Bialystoker *landsleit* occupy important and prominent positions in all walks of life throughout the world. Among them is Israeli Consul Azaria Rapoport, who began his tour of duty as Press Officer to the Consulate General of Israel in New York in October, 1973 at the height of the Yom Kippur War.

Mr. Rapoport remained at his post for 3½ years. In a letter to us, he described conditions during those years as "a mixed bag of mostly clouds, thunder storms, high winds and flood warnings in low-lying areas."

In September, 1974, the Bialystoker Center and Home had the privilege of presenting Ambasssador Rapoport as the guest of honor at our State of Israel Bond Brunch. He delivered a memorable address in which he briefly spoke of his Bialystoker origins and almost prophetically stressed the difficult challenges Israel would face in the years ahead. In retrospect, Mr. Rapoport's words became reality.

His service in the Consulate General of Israel in New York ended in July. He and his wife, Ruth, returned to Israel. We wish Azaria Rapoport many more years of productive service to the State of Israel and to the Jewish people.

BLACKOUT 1977

By RABBI LOWELL S. KRONICK

Chaplain, Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged.

A crisis can cripple us; it can alternatively make us stronger. Jewish tradition regarded the test as a turning point. One either crumbled from the weight of the challenge or rose to meet it squarely, impelled by inner forces not revealed or appreciated until the emergency.

Just such a crisis struck New York City and its environs Wednesday, July 13th, 1977, beginning at 9:34 P.M., in the heat of the night. The temperature soared above 100 degrees Fahrenheit. Peak power demands plus an unforecasted electrical storm to the north plunged the city into ominous darkness. Vital municipal services were severely curtailed.

For the elderly and sick residents of the Bialystoker Home, the oppressive heat and the trauma of the irregular added to the burden of old age. I am proud to state, however, that the foresight of our officers years ago and the humanity of our staff converted a potential danger into a time of triumph for our institution.

Our officers wisely anticipated a long time ago that power blackouts would happen and that old people would be most vulnerable to them. Consequently they installed an emergency generator designed to provide electricity to our building for up to 48 hours the instant a power outage occurred. With this energy guarantee, the vital areas within the Home — the corridors on all floors, the nurses stations, the main offices, the kitchen and dining room — could continue operating normally. Our refrigerators and freezers functioned, guaranteeing that all food was fresh and none was spoiled.

The generator, to our relief and delight, worked perfectly, thanks to the excellent maintenance and regularly conducted testing exercises. While we heard or read in horror that hospitals and other health related institutions failed this challenge, (respirators keeping critically ill patients alive in a large municipal hospital shut down because back-up generators simply did not work) all necessary services in our Home were provided efficiently and without interruption. Our total program of activities went on as usual.

Our *landsleit* and friends, who provided the funds for the emergency generator with their generous donations, can take pleasure that their support through the years turned out so helpful in the crunch. Sometimes your assistance bears fruit right away and other times your investment yields a good result a long while afterwards.

To say that our machinery worked well during the blackout is not enough. The members of our staff in all departments put the safety and well-being of our patients above their own convenience. Certain employees, whether in nursing or in other departments, worked double shifts where indicated, during the long, hot night, some to the point of exhaustion. Throughout the twenty-two hour ordeal, there was a sense of solidarity, cooperation and a unity of purpose.

I believe that we at the Bialystoker Home successfully met this emergency because all of us realized, more acutely than under normal circumstances, that our residents really depend upon us for their very lives. A handful of our patients are in such a precarious state of health that even a minor interruption of care could spell the difference between life and death for them.

Every time our Home admits a new resident, we are assuming a grave responsibility, for that individual literally places his life in our hands. Not to be prepared for all contingencies would constitiute a serious moral transgression. Our staff may be justly satisfied with its performance beyond the call of duty during this trial. Our Board and Administration can be pleased with their effective planning.

On Thursday morning, July 14th, I was scheduled to sing cantorial and religious melodies for our elderly people. About forty residents trickled into our auditorium. What followed was one of the most beautiful and memorable experiences during my years here. I began chanting and my congregation joined me in song. Everyone came alive. The ancient music of our People, reminding us of the joys and sorrows of Jewish history for many centuries, resonated through the auditorium, lighting a spiritual flame and dispelling the gloom of the day.

I trust that the nurses, the orderlies and aides, the kitchen staff, the porters and maintenance men, the office staff and everyone in all departments could eloquently add their own vignettes about how they assisted the Home and its patients during the blackout of 1977.

Some people in the big city chose to respond to the crisis by looting and pillaging, by inflicting violence, loss and suffering upon hard working business people, who invested years of human and financial resources in their stores and shops. I consider their violent response a failure of the test, a moral blackout within the power blackout. On the other hand, all who met the challenge by helping people, such as we did at the Bialystoker Home, turned on the lights of compassion and dedication, while the electrical lights were turned off.

You will be reading this article just before the High Holidays, the annual spiritual test which all Jews must face. Let us ponder the profound lessons we have learned from a midsummer's nightmare as we prepare to face the religious trials of the holidays in the fall.

I wish all our officers, directors, members, residents and staff, a healthy and happy New Year.

Dr. Jacob I. Migden Memorial Assembly

On Sunday, October 23rd, 1977, 1:00 P.M., a special memorial assembly will be held in tribute to our late Medical Director, Dr. Jacob I. Migden.

His family, friends and professional colleagues will gather together at our Home and reminiscences will be offered about this dedicated and unforgettable physician who served our institution for many years.

Everyone who knew Dr. Migden and who wishes to honor his memory is invited to attend.

FROM THE DESK OF OUR EXECUTIVE DIRECTOR

MRS. ETHEL INGBERG

With the passing of Dr. Jacob Migden, the residents and staff of the Bialystoker Home lost far more than an excellent physician. Gone is a devoted and trusted friend, a wise and respected advisor, and a dearly loved member of our Home's family.

As a physician, Dr. Migden worked with a dedication that marked him as a member of a rare breed. For twenty-four hours a day and seven days a week, there was no such thing as "after hours" for him. Likewise, he was never too busy to listen to and offer advice for non-medical problems, to utter a word of encouragement, or simply to pause for a friendly chat. His warm, sincere, and easygoing manner endeared him to everyone here, and he filled us with a sense of love and compassion that was a source of joy for everyone who knew him.

As Dr. Migden made his rounds, he would frequently invite several of the nurses and other health-related professionals among our staff to join him. He would then explain to them the nature of each patient's illness, the meaning of the tests performed and the results uncovered. Sometimes he posed questions and he appreciated a correct answer. Often with his small group of listeners, he would weigh the benefits of one course of treatment as opposed to the disadvantages of another. He loved to teach and he delighted in learning about the new frontiers of medicine even more. One of his prime concerns was that his patients should understand how he was helping them and how they could help themselves.

How well our aging residents remember his practice of having lunch among them in the main dining room, in order that they should feel their doctor was close to them.

Although a gentle and kindly man, Dr. Migden was possessed of that charismatic quality which serves as an inspirational force, and which moved those around him to conduct themselves with the same humanity, understanding, and respect that he personified.

The shining example he left shall be remembered and cherished long after his departure from our midst. Perhaps nowhere can his eternal legacy be more poignantly demonstrated than in the words of his bereaved daughter, who, standing at her father's freshly filled grave, said:

"I know that the next few months will be difficult to adjust to, but I will remember you and conduct myself with dignity."

The immense void left by Dr. Migden's death has not only affected his immediate family, but also his second family — us here at the Bialystoker Home. As one of our residents lamented after learning of his death:

"Now what? Without Dr. Migden I'm lost, a nobody. Sure we have other doctors, but he was my son, my brother, and my friend."

Our administration and staff experienced a similar sense of familial loss. As our Rabbi Kronick said at the outset of his eulogy for Dr. Migden:

"We — all of us — feel we are orphaned at this loss, too soon, too fast."

It is with deep sadness that I mourn this wonderful friend of many years, whom I came to consider a second father.

The passing of time will, as always, heal our wounds and soothe our grief — but it shall never make us forget. Dr. Migden may be gone now, but in body only; for in spirit, this unparalleled professional and exemplary human being shall live in the hearts of everyone whose lives were graced by his own.

On behalf of our residents and staff, I would like to wish a Happy New Year to all our officers, directors, and friends. Your continued support and consideration will help us to realize our purpose and goals throughout the coming year.

---

administration. We want to play a leading role in deciding the future policies of this organization and we want to be involved in all its affairs. We expect those in charge of the administration faithfully to carry out the programs we formulate through open, democratic and straightforward procedures at our meetings.

My fellow officers and I want to ensure that the Bialystoker Center and Home will not go the way of other *landsmanschaften* and homes. They are either out of business or the institutions their founders established no longer have anything to do with the principles upon which they were originally created. This will never happen to us as long as I am your President.

What I hope will occur — and my colleagues and I will do everything possible to see that this does materialize — is that we will attract new members and infuse new blood into our Center and Home. We will make decisions guaranteeing that this institution will have a future for many years to come.

Our work will not be easy. We will face challenges but our new Board has the vigor, the courage and the foresight to make hard choices and to see that they are implemented.

I invite all of you to give me and our officers your total support. Please help our Center and Home with your generous donations. We need you now more than ever.

My wife, Rose and my children, Diane, Scott and Mark join me in wishing all of you a healthy, happy New Year.

BIALYSTOKER STIMME

Published by the

BIALYSTOKER CENTER & BIKUR CHOLIM, INC.

228 EAST BROADWAY • GRamercy 5-7755 - 7756 • NEW YORK, N. Y. 10002

NEW YORK SEPTEMBER, 1977 253 No. 321

MESSAGE FROM OUR NEW PRESIDENT

SAM SOLASZ

I want to take this opportunity to thank our officers and directors for electing me President of the Bialystoker Center, Home and Infirmary for the Aged.

While some of you may be familiar with my background, I believe all the readers of the *Bialystoker Stimme* should know something about me.

I was born in Knyshyn, near Bialystok, and was one of the sons in a large family of brothers and sisters. I spent my early youth in Bialystok, grew to love it, its people and the humanitarian traditions which it taught us. My family was wiped out by the Nazis during World War II, along with Bialystok and the great Jewish community there.

By a series of miracles, I survived the Bialystoker Ghetto and its horrifying aftermath. Many times I was within a hair's breadth of execution, but each time I escaped.

After the war, having travelled to, lived in and fought for the State of Israel, and then living in the United States, I often wondered what the reason was for my survival. Pondering this question many times, the only answer which made sense to me was that I was spared in order to perpetuate the memory of Bialystok and everything it represented. I have gladly undertaken this obligation and have tried to fulfill it to the best of my ability these many years since the war.

I am thankful to G-d that I am a successful businessman. I have a lovely wife, Rose, who in her own right is active in a number of organizations. She is the President of the Hadassah Branch of the Hollis Hills Jewish Center. I am the father of three wonderful young children. I am active as an officer in the Hollis Hills Jewish Center, and a member of the Prime Minister's Club of the State of Israel, having purchased many thousands of dollars worth of Israel bonds and encouraging others to do the same. All of my activities have but one purpose: to make meaningful the fact that I walked away from the ashes of Bialystok. I want to share my blessings with others not so fortunate as I am now.

For many years, I have played an enthusiastic role in the affairs of the Bialystoker Center and Home. This institution represents to me a living monument of the home town which I so dearly loved and lost. Its numerous and varied activities — the Home for the Aged; the charitable campaigns for the remaining Jews in Bialystok and poor *landsleit* in Israel; the determined effort to free Benjamin Lach, a Bialystoker young man imprisoned and deserving of immediate release; the *Bialystoker Stimme*, in one sense a magazine, but in a deeper sense the glue which binds together Bialystoker Jews in all corners of the globe, and our projected *Sefer Bialystok*, to be published in Yiddish, English and Hebrew, which will perpetuate the memory of Bialystok for future generations — reflect the desire of people with traditions inculcated from birth to remain loyal to those teachings.

The founding fathers and mothers of our organization had clear notions about what they wished to accomplish with the Bialystoker Center and Home. First, they sought to transplant their ideals, nurtured in Bialystok, on to American soil. Second, they foresaw that some day, in their old age, they themselves would need the assistance and comfort of a home for the elderly and the infirm. The Home was the creature of Bialystoker compassion. It is up to us, the new generation, to carry forward the intentions and to build upon the achievements of our predecessors.

You have made me your President and you deserve a statement of my philosophy. I am totally committed to strengthening further the Bialystoker Center and Home, both as the international headquarters for Bialystoker *landsleit* all over the world and as a home for the elderly and the sick. These entities are one, inseparable and indivisible, but we must unify them even more than in the past. The Center must remain a *Bialystoker* Center; the Home must continue as a *Bialystoker* Home. By this, I do not mean that we should exclude members or residents who are not Bialystoker. Quite the contrary! Everyone is welcome and appreciated. What I do mean is that our new Board of Governors, for whom I shall dare to speak, is not interested in just another fraternal organization or just another nursing home. We want the name and the heritage of Bialystok to permeate this unified institution consisting of a Center and a Home.

I am a relatively young man and my colleagues on our new Board of Governors and Board of Directors are also relatively young. Many of us are in business; we understand finances and we grasp the intricacies of

BIALYSTOKER CENTER, HOME AND INFIRMARY FOR THE AGED

Invites you to celebrate our **SHOW OF SHOWS**

Produced by Hy Einhorn of Encore Artists

EXCITEMENT

MORTY GUNTY

ALIZA KASHI

MUSIC

NORMAN ATKINS

SASCHA TORMAS

LAUGHTER

SUNDAY, OCTOBER 9, 1977 at 2 P.M. Avery Fisher Hall of Lincoln Center

ROSH HASHANAH ISSUE

BIALYSTOKER STIMME

Published by the

BIALYSTOKER CENTER & BIKUR CHOLIM, INC.

228 EAST BROADWAY • GRamercy 5-7755 - 7756 • NEW YORK, N. Y. 10002

NEW YORK | SEPTEMBER, 1977 | No. 321

SAM SOLASZ

New President of Bialystoker Center,
Home and Infirmary for the Aged

סעם סאָלאַזש

נייער פרעזידענט פון דעם ביאַליסטאָקער צענטער,
היים פאַר עלטערע מענטשן און שפּיטאָל.